

VOL. II
No. 2

1ST MARCH, 1966
(TUESDAY)
10TH PHALGUN, 1887 S.E.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	Pages
POINT OF INFORMATION :	
<i>re</i> : Health of the Hon. Speaker	87
ORAL ANSWERS TO QUESTIONS	87—113
SHORT-NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS	113—123
WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS	124—129
PAPERS LAID ON THE TABLE:	
Notification issued in G. O. Ms. No. 100, Home (Labour-I) dated 28-1-66 <i>re</i> : Lamination Industry, etc.	129
Amendments to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules, 1964	129—130
POINT OF INFORMATION:	
<i>re</i> : Relaxation of Defence of India Rules and release of detenues	130
<i>re</i> : Deaths due to injection of triple-antigen vaccine	130—132
ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR THE YEAR 1966-67 (General Discussion)—Not Concluded.	132—176

PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING AND STATIONERY
AT THE GOVERNMENT SECRETARIAT PRESS
HYDERABAD, ANDHRA PRADESH

1966

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES
OFFICIAL REPORT

---

*Twenty-fourth day of the Sixth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday, the 1st March, 1966.

The House met at Half-past Eight of the Clock

(MR. DEPUTY SPEAKER IN THE CHAIR)

POINT OF INFORMATION

RE HEALTH OF THE HON SPEAKER

శ్రీ నామిం గోవాలక్ష్మణ్ణయ్య (పత్తెనపల్లి) — అధ్యక్షా, స్పీకరుగారికి ఆరోగ్యం ఎలా ఉన్నదో చెప్పి ఎలయునని కోరుతున్నాను

Mr Deputy Speaker — I am happy to inform the House that I had a telephonic message from Dr Naik Hon'ble Speaker's blood pressure is all right, he had a sound sleep yesterday night Anyway he needs rest and he must be carefully watched for four or five days Members may go to see him, but he should not be disturbed

Sri Tenneti Viswanatham — I suppose that applies to those who have not already gone to see him

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

CEMENT FACTORIES IN ANDHRA PRADESH

622—

* 1021 (1433-G) — Sri T Balakrishnaiah (Satyavedu) — Will hon the Chief Minister be pleased to state

(a) what are the cement factories that are producing cement in Andhra Pradesh; and

(b) what is the production in each factory and what is the control that the State Government exercising over those factories in distributing the cement?

The Chief Minister (Sri K Brahmananda Reddy)—(a) The following are the Cement Factories in the State —

(1) M/s Panyam Cement and Mineral Industries, Ltd, Cementnagar, Kurnool District

(2) M/s The Andhra Cement and Company, Vijayawada—3

(3) M/s Ramakrishna Cement, Macharla, Guntur District

(4) M/s Krishna Cement Factory, Tadapalli, Guntur district

(5) Mancherla Cement Factory

(b) (1) Production in each factory is as follows —

*Actual monthly average
Production in Tonnes*

(i) M/s Panyam Cements and Mineral Industries Ltd	13,800
(ii) M/s The Andhra Cement Company Ltd	15,300
(iii) M/s Ramakrishna Cements	14,200
(iv) M/s Krishna Cements Factory	20,000
(v) Mancherla Cement Factory	25,700

(2) Till the end of the year 1965 the State Government used to control the distribution of Cement allotted by the Government of India to the State. But the Andhra Pradesh Cement Control Order, 1962 has since been rescinded with effect from 1st January, 1966.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ (పెనుగొండ) — అధ్యక్షా! ఈ పంట్రోలు రిసీవ్‌ను ఎటువంటి ధరలు పెరిగినవనో వాస్తవం ప్రభుత్వదృష్టికి వచ్చిందా? ఈ సిమెంట్ డిస్ట్రిబ్యూట్ ఏర్పాటు ఏవిధంగా చేశారో వివరణ చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — మాకు కంప్లైట్‌యైతే ధరలు పెరిగినవనో గవర్నమెంటు నోటీసుకు రాలేదు. డిస్ట్రిబ్యూషన్ వివరాలు అంటే గవర్నమెంటుకు కొంత ఇవ్వాలి మిగతాది ఫ్రీ.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ —వ్యక్తులకు—వాడకందార్లకు ఏ వేసిన్‌మీద ప్రీగా కొనుక్కోమటకు అవకాశం ఇచ్చారు ? మళ్ళీ తాసిల్దారు రికమెండేషన్, పంచాయితీబోర్డు రికమెండేషన్ పెట్టారా ? నాస్తవంగా ఎవరిమైనా రిజిస్ట్రేషన్ అందే ఏర్పాటు చేశారా ? లేక జనరల్ గా ఓసెస్ సూక్మాట్ కు ఇచ్చారా ? ఆ డిటైల్స్ కు కావాలి

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —ఆ వెన్‌నోట్ లానాలంటే కాపీ టేబుల్ పైన పెట్టిస్తారు

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ —వెన్‌నోటు తెలుసు. అధ్యక్షా, సత్రికలు చదువుతూనే ఉన్నాము

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ —డిప్యూటీ బ్యూషన్ గురించి information ఎందులో ఉందా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —నావద్ద లేదు.

శ్రీ వి విశ్వేశ్వరరావు (మైలవరం) —సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీలో ట్రైనింగ్ లైట్ అగ్రిమెంటు—వార్కింగులకు, యజమానులకు, ప్రభుత్వానికి ఒకబండ్లకలు ఉన్నవి అది అమలు జరుగడానికి ప్రభుత్వం ఎవ్వరైనా మెషిన్ రిజిస్ట్రేషన్ చేశారా ? ఈ అగ్రిమెంటు చాలవోల్ట్ అమలు జరుగుతుందని ప్రభుత్వానికి తెలుసా ?

Sri K. Brahmananda Reddy —It is a separate matter, Sir

శ్రీ ఎ సర్వేశ్వరరావు (ఏలూరు) —ఈ సిమెంట్ డిప్యూటీ బ్యూషన్ లో ఇదివరకు తాసిల్దారుకు కొంత కోటా ఇస్తుండేవారు. దానివల్ల కొంత కాకపోతే కొంత మందికైనా సిమెంట్ లభించేది. ఇప్పుడు అది డీలర్స్ కు ఇవ్వడంవల్ల మోల్ సేలర్స్ కు ఇవ్వడం, ఇతరులకు తేదనడం జరుగుతోంది అది దృష్టిలో పెట్టుకొని డిప్యూటీ బ్యూషన్ fool proof గా ఉండేట్లు సూచనలుచేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —డిప్యూటీ బ్యూషన్ పంగతి నావద్ద information లేదు
But we have not been receiving any wide range complaints.

శ్రీ జి సి. వెంకన్న (ఉరవకొండ) — ఇప్పుడు సిమెంట్ కంట్రోలు తీసేసిన తర్వాత పి డబ్ల్యు డి. కి ఇతరత్రా జిల్లా పరిషత్తులకు కావలసిన కోటాన్ ప్రత్యేకంగా కేటాయింపులు జరుగుతున్నవి. తక్కినవి డీలర్స్ కు ఇస్తున్నారు కంట్రోలు పోయిన తర్వాత సిమెంట్ కొనేవారే లేకుండా అసంతృప్తరంతో చాల సిమెంట్ మిగిలిపోయిందికూడా తకరారులేదు మా జిల్లాలో

Sri K. Brahmananda Reddy — Thanks to Sri Venkanna Garu

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ —వారు మీ సౌకర్యాలలో చేరిన తర్వాత ఉత్పత్తి ఎక్కువ కనబడుతోంది.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —చేరినట్లు మాకు ఉత్పత్తులుకూడా వచ్చాయి.

శ్రీ టి కె ఆర్ శర్మ (కర్నూలు) —రాష్ట్రంలో మొత్తం ఈ ఫ్యాక్టరీన్ installed capacity ఎంత ? మెక్సిమమ్ ఎంత ఉత్పత్తి అవుతోంది ? ఇక్కడ ఉత్పత్తి అయ్యేదానిలో

మన రాష్ట్రంలోని చినియోగానికి తీసుకోవాలంటే మళ్ళీ కేంద్ర ప్రభుత్వం ద్వారా రివిజన్ చార్జీలు అవసరం ఏర్పడుతోంది అందువల్ల కొన్ని ప్రాజెక్టులకు ఇబ్బంది కలుగుతుండే అవకాశం ఉంది దీనిని ఇటువంటి అటంకాలు ఉంటే వాటిని తీర్చడానికి ఏమైనా ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తోందా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — సం దిfference ఉంటే-వల actual production కు, production capacity కి -

Panyam Cements 15600 capacity అయితే ప్రొడ్యూస్ చేస్తోంది 13800

ఆంధ్ర సిమెంటు — 18000 అయితే ప్రొడ్యూస్ చేస్తోంది 15300

రామకృష్ణ సిమెంట్స్ — 21000 అయితే చేస్తోంది 14200

రాజేశ్వరి సిమెంట్స్ — 22000 అయితే చేస్తోంది 20000

మంచీర్యాల — 31000 అయితే చేస్తోంది 25700

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం (మాడుగుల) — కంట్రాక్టు గవర్నమెంటునుంచి తీసివేసి ప్రైవేటు ఆర్గనైజేషన్ కే ఇచ్చినట్లు ప్రెస్ నోటువల అర్థం అవుతోంది ధన నిబంధన వేయించుకొని ప్రైవేటు హాంపులోకి తీసుకొస్తట్లు కనిపిస్తోంది ఇది ఎంతవరకు గవర్నమెంట్ నిబంధనలను అనుసరిస్తోంది ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఇది చాలకాలం ఆలోచించారు స్టేటు గవర్నమెంటు రిలీజ్ చేసి టిప్స్ వారూ ఆలోచించారు

The point is this On the representation of the Cement Industry that the present tardy growth of the industry was due to the lamentable lack of internal financial resources and the inability to pay their shareholders dividends at rates paid by other industries which resulted in their not being able to attract sufficient fresh capital, Government of India considered the matter and decided to lift the control

According to the arrangements between the Government of India and the Cement Industry the price of cement has been increased by Rs 16 per ton The Government requirements upto the extent of allocations made by the Government of India against trade contracts would be available with a rebate of Rs. 6 per ton, i.e., గవర్నమెంటు రేటు-కంట్రాక్టులకు-సిమెంట్ రు. 10 లా increase ; కడమాది రు 16 లా

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — ధరలు పెంచుతున్నది-incentive కోసం అన్నారు అయితే ఈ ఏజెన్సీ వీరికి పెట్టారు-గవర్నమెంటులోకూడ ఉన్నది-తాసిల్దారు ద్వారా ఏమికావారో అడగాలిట-తర్వాత వీరు allot చేస్తారట అయినప్పటికీ గవర్నమెంటు, గోల్డెన్ జుబిలీ ఇన్ ఫ్రెక్వెన్సీ ఏమిటి ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —నారు అడిగింది నాకు తెలియలేదు తాసిల్దారుకు సంబంధం ఉన్నట్లు అనుకుంటున్నాను

శ్రీ వారిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —ఉప్పుది

Sri K. Brahmananda Reddy —I will let him know how the distribution is made గవర్నమెంటుకు కావలసినది చూపించేశాను. ప్రైవేటుగా కావలసినది— తాసిల్దారుద్వారాగాని ఇంకొకరిద్వారా గాని వెళ్లవలసియున్నదా, లేక డైరెక్టుగా ఎక్కడ పడితే అక్కడ purchase చేయవచ్చునా అనేది నాకు ఇప్పుడు బాగా తెలియదు

శ్రీ పి గున్నయ్య (కొత్తూరు) —అధ్యక్షా! ఈ నాలుగవ ప్రణాళికలో అయినా సిమెంట్ ఉత్పత్తి హెచ్చు చేయటానికి ఇంకా ఫ్యాక్టరీలు ఏర్పాటు చేయటానికి ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేస్తుందా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —జగ్గయ్యపేట ఏగ్గర మనం కట్టుకోతున్నది ఒక ఫ్యాక్టరీ ఉన్నది కదా?

శ్రీ ఎం. రాంగోపాలరెడ్డి (మైదారం) —డిస్ట్రిబ్యూషన్ కన్నా ముఖ్యమైనది ప్రొజక్షన్ ముఖ్యమంత్రిగారు చదివిన సిగర్స్ ప్రకారం కెనాసిటీకన్నా పది, పన్నెండువేల టన్నులు ఉత్పత్తి తక్కువ అయినది దానికి కారణాలు ఏమిటి? అవి పూర్తి కెనాసిటీ చర్క్ చేయటానికి ఏర్పాటు చేస్తుందా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —అలాగే

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ —తగ్గుటానికి కారణము ఏమిటని అడిగారు They have asked for the reasons

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —నాకు తెలియదు We must understand that these are all private factories.

శ్రీ ఎ శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) —అధ్యక్షా, ఇదివరకు నాగార్లు నసాగర్లు కావలసిన సిమెంట్ కు మాచర్లలో సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ మనశ్చేటు కట్టుకోవటానికి అనుమతి ఇవ్వాలని బోర్డు తరఫున అడిగారు అప్పుడు ఆది సెంటర్ రిప్రూజు చేయటంవల్ల ఆది ప్రైవేట్ సెక్టార్ కు పోయింది.

ఇప్పుడు వీరికి లాభాలు ఎక్కువగా లేకపోవటంవల్ల వీరికి కేపిటల్ ఫార్మేషన్ కోసం అవకాశం లేకుండా పోతుంది; అది మళ్ళీ తిరిగి ఇన్వెస్ట్మెంట్ చేసి, వారి రిక్వెస్ట్ మీద ఈరకంగా ధర పెంచామని ప్రీగా మార్కెట్ లో అమ్ముకోవడానికి అనుమతించామని అందుకు సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ డిసైడ్ చేసిందని మంత్రులు చెబుతున్నారు. ఇప్పుడు ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నమెంట్ తన పరిశీలనవల్లగాని, తానొక తెలుసుకోవ్వంతవరకు గాని పీలింగ్ ప్రెయిసెస్ టారిఫ్ లో నిర్ణయించిన ప్రెయిసెస్ ప్రకారం ఆంధ్రలో సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీలు లాభం లేకుండా నష్టంతో ఉన్నవని అనుకుంటున్నారా? అదిగాక రి రు కు బదులు 15 రు అమ్ముతున్న బ్లాక్ మార్కెట్ లో ఉన్నవి ఇచ్చినాకూడ ఇంకా నష్టమే వస్తుందని అనుకుంటున్నారా? ఇప్పటికీ కేపిటల్ ఫార్మేషన్ లేకపోవటమనేది ఉందా? వారికి ప్రెయిసెస్ పెంచి, ప్రీమార్కెట్ లో ఇష్టంవచ్చినట్లు అమ్ముకోమని ఈవిధంగా అనుకులి ఇస్తే, చివరకు మనకు కావసిన వీడ్స్ కు కూడ 10 పర్సెంట్ పెంచుకొని, ఇది చేయటం, అసలు మన ఎకానమీలో అనవసరంగా మనం నష్టపడే పద్ధతులలో ఆలోచించటానికి కనీసం ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నమెంట్ ఏదైనా అభ్యంతరం తెలియ జేసిందా?

Sri K. Brahmananda Reddy—I have not taken part in those discussions at any time. Information shows that the Government of India had consulted several State Governments and came to that decision.

శ్రీ పి. నారాయణరెడ్డి (రాయచోటి)—అధ్యక్షా, కడప జిల్లాలో ఎర్రగుంటలో సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీ పెడతామని ముఖ్యమంత్రిగారు కడపకు వచ్చినప్పుడు వాగ్దానం చేశారు. అది ఈ సందర్భం మొదలు పెడతారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి—అక్కడ పెద్ద ఫ్యాక్టరీ వస్తుందనే ఆశగా ఉంది.

శ్రీ పి. బాసయ్య (తిరుపూర్)—అధ్యక్షా, జగ్గయ్యపేటలో కట్టడోయే ఫ్యాక్టరీ ఎప్పుడు పూర్తవుతుంది? ఎప్పుడు దాంట్లో వర్క్ ప్రారంభిస్తారో తెలియజేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి—కర్నూలు జరుగుతున్నది.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి (బోవగోల్)—జనవరి ఒకటికి పూర్వం ప్రభుత్వం కంట్రాటు ఉన్నప్పుడు సిమెంట్ కు తహసీల్ దార్, కలెక్టర్ పర్మిట్స్ ఇస్తూ ఉండేవారు. పర్మిట్స్ లో ఆ రేటు ప్రకారం కొనుక్కొనేవారు. ఈనాడు కంట్రాటు ఎల్లవేయటంవల్ల, తహసీల్దారులు, కలెక్టర్లు ప్రభుత్వానికి దానిపై ఏలాంటి అజ్ఞాయిషి లేకపోవటంవల్ల ఈనాడు డిలెట్ ప్రతి సంచికి నాలుగుగైడు రు లు ఎక్కువ తీసుకొని ఇస్తున్నారు. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం సెయివేట్ వ్యర్తులకు కావలసిన సిమెంట్ కనీసం ఆ కంపెనీలు నిర్ణయించిన ధరలకు అమ్మేటట్లు ప్రభుత్వం ఏదైనా చర్య తీసుకోతుందా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి—తప్పకుండా అమ్మాలి. After all, there is scope for difference of opinion. My friends feel that decontrol is not proper. There is chance for that opinion also. However, let us see how this works.

శ్రీ పి సుబ్బయ్య (ఎరగొండివోలెం) — అధ్యక్షా, మన స్టేటు గవర్నమెంటు యొక్క పబ్లిక్ వర్క్స్ కు, మన రిక్వయర్ మెంట్ కు 60 వంతులు మనం ఖచ్చితంగా తీసుకోవాలని ఇదివరకు చెప్పేము కాని ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పింది వింటుంటే, ఈ విధానం మరల తలకొందలు అయినదా అనిపిస్తున్నది 60 వంతులు స్టేటు గవర్నమెంట్ పబ్లిక్ వర్క్స్ కుగాను తీసుకోవటమన్నది అమలులో ఉన్నదా? లేదా? లేక, ఈ పబ్లిక్ వర్క్స్ కు కూడ ప్రయివేట్ ఫ్యాక్టరీల దయాదాక్షిణ్యం మీద ఆధారపడవలసిన చివ్న పరిస్థితి ఏర్పడిందా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — 'సర్కెన్ కోటా' అన్నది స్టేటు గవర్నమెంటుకు ఉంది ఉదాహరణకు మనకు 35 వేల టన్నులు ఉంది. అది చాలది, ఇంకా ఎక్కువ కావాలని కోరుతున్నాము

శ్రీ టి.కె.ఆర్. శర్మ — అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతూ, ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలతో ఆలోచించిన తర్వాత ఇటువంటి విధ్యాయానికి వచ్చింది అన్నారు అంతకు ముందు చెబుతూ, నేను మాత్రం ఆ మీటింగ్ కు పోలేదు, దాని సవరాలు నాకు తెలియవు అన్నారు దానిని క్లారిఫై చేస్తారా? మన స్టేటు గవర్నమెంటును వారు కన్సల్ట్ చేశారా? కన్సల్ట్ చేస్తే— మన రాష్ట్రానికి అవసరమైన కోటా, మన ప్రాజెక్టులకు అవసరమైన కోటా ఏవిధంగా లభ్యం చేయటానికి ఆలోచన చేశారు? బొయిన సంవత్సరం సిమెంట్ కొరతవల్ల మన ప్రాజెక్టుల విస్తారణ కార్యక్రమం నిలబడిపోయిన పరిస్థితులు మనకు తెలుసు దాని విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకొన్న చర్యలు ఏమిటి?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — స్టేటు గవర్నమెంట్ రిక్వయర్ మెంట్ లో మనకు 35 వేల టన్నులు ఇచ్చారు

That will go on The other point is that when the Government of India consulted naturally they must have sent for all the Ministers for Industries and discussed this matter along with the officers of the Government I presume our State Government also have been consulted

శ్రీ ఎ. శ్రీకృష్ణ — అధ్యక్షా! నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుకు మొదట 91 కోట్లకు ఎస్టిమేట్ వేస్తే, ఇప్పుడు 127 కోట్లు అయినది ఇప్పుడు సిమెంట్ ధర చుట్టూ 10 పర్సెంట్ పెరుగుతున్నప్పుడు నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు సర్కూలర్స్ వ్యయము పెరిగే అవకాశం ఉన్నది బయట సిమెంట్ మామూలుగా కొనుక్కోనేవారికి 16 రులు పెంచుతున్నారు అక్కడ సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీ స్టేట్ సెక్టార్ లో, నాగార్జునసాగర్ బోర్డు తరఫున కట్టుకొంటామంటే, అది రెవ్యూజు చేసి ప్రయివేట్ వారికి ఇవ్వటం, ఇప్పుడు రాసుకొన్న సిమెంట్ వర్క్స్ వారికే, ఆ ప్రకృతే ఆ నాగార్జునసాగర్ దగ్గరలోనే ఇంకో లైసెన్సు ఇవ్వటం ఇలాంటివి అన్నీ జరుగుతున్నప్పుడు, అసలు పబ్లిక్ కు నష్టము, ఎన స్టేటులో ఉన్న ప్లానింగ్ ప్రోగ్రామ్ కు నష్టమయ్యే పనులు జరుగుతున్నప్పుడు దీనిని స్టేటు గవర్నమెంట్ సీరియస్ గా కేబినెట్ లెవెల్ లో డిస్కస్ చేసి, కనీసం డిజిల్ ఈ చేసినానికి అభ్యంతరం తెలియజేయటానికి ప్రభుత్వం ఇప్పటికైనా పూనుకొంటుందా?

Sri K Brahmananda Reddy — Cement is not in the public sector.

ఇండ్స్ట్రియల్ పాలసీ ప్రకారం అది ముఖ్యమైనది వెనుక మాచర్ల ప్యాక్టరీ సంగతి అప్పుడు కోరటము, ఇవ్వకపోవటం అది నాతకధ 12 సంవత్సరాలకు పూర్వము విషయం అది

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ — ఇప్పుడు పది రు లు పెరిగింది. ఇది కొత్త కధ

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఇదివరకు ఎన్ టి సి క్రింద, వారి క్రింద ఉన్నప్పుడు కూడ పెరుగుతూనే వచ్చింది నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుకు ఎస్టిమేట్స్ 90 కోట్ల నుండి 147 కోట్లకు పెరిగింది అవటం భావ్యంకాదు 90 కోట్లు అన్నది అప్పుడు వేసిన రఫ్ ఎస్టిమేట్స్ మీకు 90 కోట్లు ఖర్చుతో 30 లక్షల ఎకరాలకు నీరు రావాలంటే, అసలు ఈ ప్రవచనం రోనేకాదు, ఎండ్రమండలంలో కూడ సాధ్యంకాదు అప్పుడు రఫ్ ఎస్టిమేషన్స్ వేసినారు తర్వాత, స్టీల్ ధర పెరగటం, సిమెంట్ ధర పెరగటం ఇలాంటి కారణాలవల్ల అది పెరిగింది 91 కోట్ల నుండి 147 కోట్లకు పెరిగిందని అనుకోకండి ఇప్పుడు 147 కోట్లు అయినా, 150 కోట్లు అయినప్పటికీ ఇది దేశంలో చీఫెస్ట్ రిసర్వేషీ ప్రాజెక్టు Of course, some increase is due to rise in sale price and price of cement It is the cheapest river valley project in the country

HYDERABAD CHEMICALS AND FERTILIZERS

623—

* 925 Q—Sarasri A Vasudeva Rao (Huzurnagar) and K Rajamallu (Chinnur)—Will hon the Chief Minister be pleased to state

What is the progress made in Hyderabad Chemicals and Fertilisers Ltd, since it started production at Moula Ali in Hyderabad?

Sri K Brahmananda Reddy—The Moula Ali factory of the Company was commissioned early in 1963 The factory produced the following Fertilisers during 1963 to 65 —

<i>Production</i>	14-2-1963 to 30-9-1963 <i>Tonnes.</i>	1963-64 <i>Tonnes</i>	1964-65 <i>Tonnes.</i>
Sulphuric Acid . . .	2310	3474	7468
Superphosphate	5870	8687	16,741
Fertiliser Mixture . . .	Nil	578	8153

శ్రీ ఎ వాసుదేవరావు —Fertilizers యొక్క distribution విధానం ఎలా ఇప్పటికే ముగిసినది, ఎవరిద్వారా distribute చేస్తున్నారు ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —ఎట్లా distribute చేస్తున్నారో వాకు తెలియదు. ఆ ప్రశ్నకూడవేస్తే వోయేదిగదా ?

శ్రీ ఎంకా సత్యనారాయణ —Production చెప్పినప్పుడు ఆ production distribution ఎట్లా జరుగుతున్నదనేది main problem. రైతులకు సరిగా లభించడంలేదనే గోల ఎక్కువగా ఉన్నది ఈదేశంలో అమాత్రం మంత్రిగారికి తెలియకుండా, prepare కాకుండా వస్తే ఎట్లా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —వారికి ఉన్నది imagination నాకు లేకపోవచ్చు అందుకని small question , How is the distribution made అంటే అన్ని details వచ్చి ఉండాలి

శ్రీ పి రాజగోపాలనాయుడు (తననంపల్లి) —ఈ fertilizers అన్ని మన రాష్ట్రంలోనే వినియోగిస్తున్నారా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —Selling agents ఉండాలి Distribution వారికి ఇస్తారు Through them it is distributed

శ్రీ పి రాజగోపాలనాయుడు —నా ప్రశ్నకు సమాధానం రాలేదు ఇంతా ఈ రాష్ట్రంలోనే వినియోగిస్తున్నారు ?

Sri K Brahmananda Reddy—Telangana area, Sir

శ్రీ కె రాజమల్లు —ఈ factory 1953 లో instal అయింది అప్పటినుంచి ప్రతి సంవత్సరం గవర్నమెంటు financial aid ఇచ్చినదా ? Financial aid ఇస్తే ప్రతి సంవత్సరం ఎంత ఇచ్చినది ?

Sri K Brahmananda Reddy —We have given financial aid and what amount each year was given, I cannot say now.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం —దీనికి selling agents కావలసిన అవసరం ఎందుకు వచ్చింది ఎవరి fertilizers చాల demand లో ఉన్నాయిగానూ selling agents లేనిదే వెళ్లు బడికాదా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి —Distribution agency ఏదో ఒకటి ఉండాలిగాదా ?

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం —ఇందులో ఎవరు ఆ లాభం తీసుకుంటున్నారు, ఎవరి తీసుకుంటున్నారు

Sri K Brahmananda Reddy.—There are many selling agents.

శ్రీ చెన్నేటి విశ్వనాథం — అందులో ముఖ్యులు ఎవరు ?

(No answer)

శ్రీ వి విశ్వేశ్వరరావు — తెలంగాణాకే పరిమితం అంటున్నారు మంత్రిగారు బహుశః information లేక చెప్పతున్నారేమో అది సరైనదికాదు నాకు తెలిసినంతవరకు మొత్తం ఆంధ్రకుకూడ selling agents కు ఇస్తున్నారు Selling agents కు ఇచ్చి నప్పుడు వారికి percentage ఎంత allow చేస్తున్నారు ? వీరు ఎలా అమ్మాల్, వారు ఎలా అమ్మాల్ అనే నియమం ఏమైనా ఉన్నదా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — వారు చెప్పినది కరక్ట్ తెలంగాణ లంటే ఎక్కువగా తెలంగాణ area అని నేను మనవి చేశాను

Mr Deputy Speaker — Andhra has become Telangana

Sri K Brahmananda Reddy — What is there after all All is same

శ్రీ వి విశ్వేశ్వరరావు — వావళ్ళకు సమాధానం చెప్పలేదు factory ఆమ్మేది ఎంత ?

Sri K Brahmananda Reddy — I have no information

శ్రీ వి విశ్వేశ్వరరావు — చాల ప్రధానమైనది Selling agents ఉన్నప్పుడు, agency కి ఎంత ఇస్తున్నారు అనేది ఉండాలి పరిశ్రమ రాబట్టి production మీద ప్రస్తుతానికి యాజమాన్యం ఉండాలి యాజమాన్యం ఉన్నట్లుగా ప్రభుత్వ లెక్కలలో సమాధానం రావలసిందే

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — Production చాల బాగా ఉన్నదని figures ఉందివానోదా,

శ్రీ వి విశ్వేశ్వరరావు — Distribution కూడ

Sri K Brahmananda Reddy — It is going on very well It is improving very well

Sri V Visweswara Rao — I agree But what about the control over distribution? I think there is no control that is what I am feeling

Sri K Brahmananda Reddy — Distribution also is made through selling agents There are many selling agents Through them, the distribution is made

శ్రీ మహమ్మద్ ఇస్మాయిల్ (సౌమర్లకోట) — కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇస్తున్నటువంటి రసాయనిక ఎరువులను అంతా ఒక్కమంగా తయారుచేయుటకు హైదరాబాద్ లో ఉన్నటువంటి chemical fertilizers factory కే ఇచ్చి ఎన్నో సంవత్సరాల నుంచి చేస్తున్నటువంటి ప్రైవేటు సంస్థలకు గత సంవత్సరంనుంచి కోటా ఏమీ ఇవ్వకుండా ఎందుకు చేసినదో సెలవిస్తారా ?

Sri K Brahmananda Reddy — That is a separate question

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం — Question చేసింది complaint ఏమిటంటే—
10 ton capacity 50 ton capacity కే higher proportion
private sector కు ఇస్తూ గవర్నమెంటు డబ్బుతో కట్టి రూపొందించాక
fertilizers mixing కు ఇవ్వక 2, 3 ఏళ్ళు నష్టం తీసుకువచ్చారు అని
Public Accounts Committee కూడా ఇది న్యాయంగాతెచ్చి,
Government firm కు supply లేకుండా private persons కు ఇవ్వడం
న్యాయంకాదు అని ప్రాసినది దానిపైన కొంచెం quota పెచ్చు కనబడుతున్నది అదివచ్చి
చేస్తున్నట్లుగా, మార్గంలో ఉన్నట్లుగా, అవిధంగా ఉండవలసిందని మా సూచన అంగీకరిస్తారా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఆలోచిస్తాము

LOSSES TO HYDERABAD CHEMICALS AND FERTILISERS

624—

*694 (1544) Q—*Sarvasri V Visweswara Rao and M Ramagopal Reddy (Mydaram)*— Will hon the Chief Minister be pleased to state

(a) whether it is a fact that Hyderabad Chemicals and Fertilisers Co, incurred a loss in 1962-63,

(b) if so, what are the reasons for the loss,

(c) who was the Managing Director during the above period, and

(d) whether there are any complaints against the Managing Director?

Sri K Brahmananda Reddy—(a) Yes, Sir

(b) Main reasons are —

(1) Large over-head expenses on the new units at Moula Ali which did not work continuously

(2) No manufacturing activity at Bellampalli during the greater part of the year, as the various plants there worked only to a restricted extent,

(3) Payment of compensation to retrenched workers to the tune of Rs 58,000 and wages for employees and over head expenses at Bellampalli altogether accounting for a loss of Rs 4,89,000, and,

(4) Steep fall in the turn-over during the year,

(5) Shortages in raw materials and stocks to an extent of Rs 50,000

(c) Sri A Ramamurthy

(d) No, Sir

శ్రీ ఎం రామగోపాలరెడ్డి — మొట్టమొదట లల్లాడర్టీస్ manage చేస్తున్న కంపెనీ ప్రభుత్వం తీసుకోవలసిన చరణం ఏమిటి, వారిచిగ్గరనుంచి తీసుకున్నప్పుడు దాని ఆర్డర్ పొస్తులు ఎంత ఉన్నవి ?

Mr Deputy Speaker — Previous history will have to be traced out. Does not he think so?

Sri M Ramagopala Reddy — Yes, Sir. loss రాదానికి కారణం అది

Mr Deputy Speaker — I know, he knows it

శ్రీ ఎ వాసుదేవరావు — Distribution, selling agents ద్వారా చేయిస్తున్నాయి అన్నారు Selling agents ద్వారా ఇస్తున్నారుగాని, ఈ selling agents Andhra Pradesh లోని అన్ని జిల్లాలనుంచి ఉన్నారు ప్రతిరోజు ఇక్కడే కోటా ప్రచురణ, ఇక్కడే 2 రూపాయలు మూడు రూపాయలు కమిషన్ కు అమ్ముకుంటున్నారు ప్రైవేట్ Co-operative Marketing Societies ఏర్పడ్డాయి కాబట్టి Co-operative Agency ల ద్వారా దీని distribution ప్రకరణంగా చేసి రైతులకు అందిస్తే నిధానాన్ని ఆలోచిస్తారా ?

Sri K Brahmananda Reddy — I will consider that

శ్రీ సి వెం శరావు (వేమ్మూర్) — అధ్యక్షా, ఇప్పుడు పీప్ మినిస్టర్లు చెప్పారు Production విషయంలో ఏమీ dispute లేదు Production బాగానే ఉన్నది కాని defective distribution వుంది Selling agents ను appoint చేసే authority ఎవరు ? Coramandals Factories ప్లాంట్ కంపెనీ కంట్రోలులో ఉన్నటువంటి అమ్మోనియమ్ ఫాస్ ఫేట్స్ ను Agriculture Department ద్వారా distribution arrange చేసినప్పుడు గవర్నమెంటు సెక్టారులో ఉన్నటువంటి ఫ్యాక్టరీలలో తయారయ్యే దానికి ఎందుకు వాళ్ళ దయాదాక్షిణ్యాలమీద ఎదలి పెట్టారు Agriculture Department control లో ఎందుకు పెట్టలేదు అని అడగవచ్చును

Sri K Brahmananda Reddy — Marketing Co-operative Societies with a net work of societies were preferred in the matter of appointment as distributors for the company's fertilizer products వారు ఇప్పుడు చెప్పినది co-operatives ద్వారా ఎందుకు చేయకూడదు what are the difficulties ? అని

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ —Co-operatives వ్యాపార వాడు

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —ఇంటికి ఎది చేస్తున్నట్లు information complete గా లేదు Co-operative marketing societies which had

శ్రీ జె వెంకటరావు —అది correct కాదు వారు ఇచ్చినది false information వారు clear గా చెప్పుతున్నారు Co-operatives అయిన సరే, individuals అయినా సరే ఒకటే మాత్రమే distinction లేదు అని వారు చెప్పుతున్నారు

Sri K Brahmananda Reddy—Anyway, I will again look into the matter and find out whether this cannot be routed through marketing societies. If it is necessary also and the co-operatives cannot do it, we consider the Director of Agriculture. Any way, the co-operatives should be preferred.

డాక్టర్ టివియన్ చలవతిరావు (విజయవాడ-సోల్) —ఈ ఫ్యాక్టరీపై ఆసలు ప్రభుత్వం యొక్క కంట్రాటు ఎంతవరకు, ఆ కంట్రాటు మనం ఇచ్చిన సైనాన్సుబట్టి వంటుండేమో నాకు తెలియదు అసలు, మంబున్న కంట్రాటు ఏమిట్ సెలవివ్వవలసినదిగా ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను

రెండవది, ఇందాక ఇన్స్పెక్టర్ గారు చెబుతూ డైరెక్టుగా రైతుకు ఇంత, అని అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటు ఫిక్స్ చేసి, ఈ పంటకు ఇంత, ఈసంటకు ఇంత అని ఎకరానికి వెయ్యాలి అని అంటున్నారు అదిగాక, కృష్ణాజిల్లా బెజవాడలోనే చూస్తే 331 మంది ఇటువంటి ప్రైవేటు డీలర్లు వున్నారు వారికి ఏకైక చేయడానికి ఇస్తున్నారు మిక్చర్ అనే పేరుతో వారు తీసుకుంటున్నారు అది ఎక్కడకు వెడుతున్నదో మీకు ప్రత్యేకంగా మననిజేయవలసిన అవసరంలేదు దానిని ఒరికట్టడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుందా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —చూస్తూ లేటర్ పార్ట్ ఫస్ట్ పార్ట్ కు— 52 5 సర్సెంట్ గవర్నమెంటుది

శ్రీ ఎ సర్వేస్వరరావు —కో-ఆపరేటివ్ మార్కెటింగ్ సొసైటీస్ కు ఇవ్వాలని చెబుతున్నారు బాగానేవుంది ఇంతవరకు మనం విన్న విషయాలనుబట్టి చూస్తే, ఈ సెల్లింగ్ ఏజెంట్లు ఎట్లా వున్నారో, అదేవిధంగా కో-ఆపరేటివ్ మార్కెటింగ్ సొసైటీస్ ద్వారా కూడా ఇరుగుతుండవచ్చు కనబడుతున్నది అందుచేత, అక్రమ వ్యవహారాన్ని అరికట్టడం అనేది ముఖ్యం కాబట్టి, దాని గురించి సైన్స్ తీసుకోండి లేకపోతే—

Mr Deputy Speaker—He has already replied to that. He will look into that.

శ్రీ ఎ సర్వేస్వరరావు —ఎలక్షన్ యియర్ కదండి, సెల్లింగ్ ఏజెంట్లును వెడతాం అంటున్నారు. అందుచేత ఈ విషయాన్ని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి.

శ్రీ కె గోవిందరావు (అనకాపల్లి) — హైదరాబాదు కెమికల్స్ మంచి వస్తున్న ఎరువులకు సంబంధించి మన రాష్ట్రంలోనేగాక పొరుగు రాష్ట్రాలలోకూడా సెల్లింగు ఏజెంట్లను పెట్టి అమ్మిస్తున్నారా ?

Sri K. Brahmananda Reddy No, Sir— పొరుగు రాష్ట్రాలకు ఏమీలేదు.

శ్రీ కె గోవిందరావు — ప్రక్కన రాష్ట్రాలలోకూడా కొంతమంది సెల్లింగ్ ఏజెంట్లను ఉంచి, వారిద్వారా కూడా కొంత స్టాక్ వెదుతున్నట్లుగా మాకు సమాచారం వచ్చింది దయచేసి ఎంక్వయిరీ చేయించండి

Sri K. Brahmananda Reddy—No, Sir I will also look into that My information is 'No'

డాక్టర్ కె వి రెడ్డి (బోధన్) — హైదరాబాదు కెమికల్స్ మిక్సింగ్ ప్లాంట్ పోడి మిక్చర్ లందంగా కనబడాలని టన్నుకు 150, 160 రూపాయలు పెట్టి కొన్న మట్టి అందులో కలుపు తున్నట్లు, ఆ 150 రూపాయలు అమాయకులైన రైతులపై వేస్తున్నట్లు ప్రభుత్వానికి తెలుసా ? తెలిస్తే ఆపుతారా ? మట్టి కలిపిన తరువాత కూడా నష్టం వస్తున్నదంటున్నారు ఈ అల్లావుద్దీన్ కంపెనీ హోల్ సేల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ గా ఇంకా ఎన్నాళ్లు ఈ ఫర్మానా నడుస్తుంది ? ఏమైనా ప్రభుత్వం చెప్పగలుగుతుందా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — మా ఫర్మానా ఏమీ లేదండి ఇంకొకటి నేను మనవిజ్ఞానం సెల్లింగ్ ఏజెంట్లు విషయమై తన్నుకుండా నేనా నిషయాన్ని చూస్తాను I will certainly look into the matter మట్టి కలుపుతున్నట్లు మాత్రం మాకు ఇన్ ఫర్ మేషన్ లేదు అటువంటి దఫ్టర్ ఏమైనా గౌరవసభ్యులకు వుంటే వారిని మాకు వ్రాయమనండి

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ — మొనాపాలి గూర్చి వారు అడుగుతున్నారు

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — అదేమైనా . . . కాంట్రాక్టు వుండేమో నేను మనవిజ్ఞానం ఈ సెల్లింగ్ ఏజెంట్లకు ఈ డిస్ట్రిబ్యూషన్ లో ఏమైనా వెస్టెన్ ఇంటరెస్ట్ వున్నాయా ? ఏగ్రెమెంటు ఏమైనా వున్నదా ? ఇవన్నీ ఆలోచించి, సభ్యులు చెప్పినట్లు డిస్ట్రిబ్యూషన్ మెథడు మార్చే విధంగా తప్పక ఉండాలి అని చెప్పండి

డాక్టర్ ఎన్ సత్యనారాయణరావు (రామమండ్రపురం) — ఇప్పుడు ఈ సిమెంటు, ప్లెస్టో బర్న్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ కు సంబంధించి చాలా కన్ ఫ్యూజ్ డియోన్ వున్నవి కాబట్టి, ప్రతి జిల్లాలోకూడా ఏ ఏ ఏజెన్సీ ద్వారా ఇవి డిస్ట్రిబ్యూట్ అవుతున్నవో, వారి పేర్లు ఏమిటో, ఫైనల్ గా కన్ స్యూమర్ కు వివిధంగా అందుతున్నవో దయచేసి, రెండునూడు రోజులలో ఆ డిటెయిల్స్ అన్ని, టేబుల్ పై పెడతారా ? అప్పుడు సభ్యులకు కూడా తెలుస్తుంది.

Sri K. Brahmananda Reddy—That is also good I will try అం టే, ఇప్పుడు డిస్ట్రిబ్యూట్ అయింది కాబట్టి, ఇప్పుడు ఎవరెవరికి ఇస్తున్నారో, ఆపేర్లు మాచడ

పువ్వున, లేవో ఇప్పుడే నేను చెప్పాలను If the information is available
Certainly it is good, I will try to get it

Dr N Satvanarayana Rao—That can be found and placed
on the Table of the House

Mr Deputy Speaker—He is going to place all the details on
the Table

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ —మంత్రిగారికి తెలియని డిటెయిల్స్ కొన్ని నేను చెప్పగలను

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ —బడ్జెటు చర్చలో ఆ వివరాలన్నీ మీరు చెప్పవచ్చుగా

శ్రీ పిల్లలమూరి వెంకటేశ్వర్లు —కొఫ్ఫీన్ అవర్లో వచ్చే అప్పుడెలా చెప్పగలండా

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ — ఈ డిస్ట్రిబ్యూషన్లో 50 పర్సెంట్ అల్లాప్లెడ్జీడ్ కంపెనీవారి మొనాపాలీవుంది 50 పర్సెంట్ డైరెక్టర్గారి మొనాపాలీవుంది ఇందులో ఘస్టు ప్రయారిటీ కోఆపరేటివ్కు యివ్వాలనివుంది అట్లాగే ఇప్పున్నారు మా తలుకులోకూడా కోఆపరేటివ్ ఫెడరేషన్కు ఇచ్చారు మేము తీసుకోవడం మానివేశాము అది అట్లావుంది ఇప్పుడు కొఫ్ఫీన్ ఏమిటంటే—వారు ఇచ్చినప్పుటికి హైదరాబాదులోనే బ్లాక్మార్కెట్ అయిపోతున్నది కనుక, మంత్రిగారు మంత్రిగారిలాగా కాకుండా, మారువేషంలో వెడితే తెలుస్తుంది. లారిలలో యాజ్ యిటిజాగా సంపించేస్తున్నారు డిస్ట్రిబ్యూషన్ విషయంలో ప్రాసెక్యూటర్లు ఇందులో వట్టి, ఇటుక కూడా కలుపుతున్నారు నావద్ద కాంపుల్ వున్నాయి తీసుకొచ్చి చూసిస్తాను డిస్ట్రిబ్యూషన్ విషయంలో తగు కంట్రోలు వుండాలి, చెక్ వుండాలి లందుకు శ్రద్ధ తీసుకోవాలి అమ్మోఫాస్ఫరస్ విషయంలో అన్యాయం జరుగు తున్నది ఆగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటుకు ఇచ్చారు, సమతులకు ఇస్తే డిస్ట్రిబ్యూషన్ పై ఆన్ ఏకరేజీ అని చూపించడానికి అవకాశముంటుందని అక్కడ ఆగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటువారు ముందే అమ్మోఫాస్ఫరస్ ఇచ్చేసి మినిస్టర్గారిచేత సంతకం పెట్టిస్తున్నారు అందుచేత డిస్ట్రిబ్యూషన్కు సంబంధించి, బ్లాకులోకిపోకుండా, ఎల్ల యిసుక కలపకుండా వుండే విధమైన బాధ్యత ప్రభుత్వం తీసుకుంటుందా? అల్లాప్లెడ్జీడ్ కంపెనీ మొనాపాలీ తీసివేస్తుందా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి —నేను ఇదివరకు ఆన్సర్ చేశాను ఈ డిస్ట్రిబ్యూషన్ విషయమై కోఆపరేషన్ మంత్రిగారికి ప్రశ్నవేస్తే, లోక గవర్నమెంట్ అఫ్ ఇండియానండి వచ్చే విషయం కావట్టి ఆగ్రికల్చర్ మినిస్టర్గారికి వేస్తే డిటెయిల్స్ వారికి తెలిసి వుంటాయి

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం —వారు ప్రశ్నలు ఇంకా వేయడంవలన ఇంకా కొంత కన్ఫ్యూజన్ హెచ్చు అవుతున్నది జనాబులలో. నేను మనవిజేపేదేమంటే—డిస్ట్రిబ్యూషన్ విషయంలో చాలా ఇబ్బందివుంది కాబట్టి, ఎగ్జామిన్ జేస్తాం అన్నారు అంతవరకు బాగానేవుంది ఎగ్జామిన్ చేయడానికి గాను ఒక ఇన్ఫార్మల్ కాన్ఫరెన్స్ ఏర్పాటుచేసి, అందులో అనోజిషన్వారిని కూడా పించి ఏదైనా ఒక స్టేట్ ఇవార్ట్స్ చేయడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —నాకు ఆక్షేపణలేదు ఫస్ట్ వాయింట్—కనుక్కోవిన్నండి ఇందులో వెస్టెడ్ ఇంటరెస్ట్ వున్నాయా, కంట్రాక్టు ఏమైనావుందా? కనుక్కుని తప్పకుండా—
I have no objection to take everybody into confidence

శ్రీ వి శ్రీ కృష్ణ —ఈడిస్ట్రిబ్యూషన్ కు సంబంధించి ఎవరెవరు చేస్తున్నారో ఆ ఇన్ ఫర్ మేషన్ టేబుల్ పై పెడత మన్నారు దానితోబాటుగా మకరోటికూడా ఏమిటంకే—ఆధ్రో షెర్టిఫైడ్ మిక్సింగ్ ఫ్యాక్టరీస్, ఇతర ఫర్మ్స్ వున్నవి సెంట్రల్ గవర్నమెంటునుండి ఎవరి రామెటిరియల్ ఎలా అవుతున్నాయి దా ఫాన్ ఫెట్ గాని సల్పర్ గాని ఫాస్ఫేట్ ఇంకా కావాలి ఇది మన రాష్ట్రంలో వివిధ ఫ్యాక్టరీలకు, ఏ ఏ ఫ్యాక్టరీలకు, వాటి కెపాసిటీ ఎంత? ఎంతెంత వాటికి లూట్ చేస్తున్నాం? వారి రిక్వయర్ మెంటు ఎంత? గత మూడు సంవత్సరాల వివరాలు రెండు మూడు నోజులలో టేబుల్ పై పెడతారా?

Sri K Brahmananda Reddy —I cannot say, 'within two days' I will find out from them. If the information is available I will place it on the Table of the House

WATCH MANUFACTURING UNIT

625—

* 1328 Q—Sri P O Satyanarayana Raju (Kosigi)—Will hon the Chief Minister be pleased to state

(a) whether any expert team from Switzerland or U S S R visited our State in connection with location of a watch manufacturing unit in our State,

(b) if so, whether any decision was arrived at, and

(c) the place selected for the location of the unit?

Sri K Brahmananda Reddy —(a) No, Sir

(b) Does not arise

(c) Does not arise

PROFIT AND LOSS OF AMUDALAVALASA SUGAR FACTORY

626—

* 714 (3315) Q—Sri S Jagannadham (Put by Sri V Visweswara Rao)—Will hon the Chief Minister be pleased to state

(a) the profit gained or loss sustained by the Co-operative Sugar Factory, Amudalavalasa in Srikaklam district for the crushing year 1963-64;

(b) what is quantity of sugarcane purchased and crushed by the factory during the year 1963-64, and

(c) what is the rate fixed per ton on the sugarcane supplied to the factory by the ryots and what is the rate actually paid by the factory to the ryots?

Sri K Brahmananda Reddy—(a) The Amudalavalasa Co-operative Agricultural and Industrial Society, Ltd, sustained a loss of Rs 9.18 lakhs for the co-operative year 1963-64 (un-audited figures)

(b) The quantity of cane crushed during 1963-64 was 1,50,868 m tonnes

(c) The minimum rate fixed by the Government of India for 1963-64 in respect of this factory was Rs 48.50 per ton. The society paid to the cane growers at the rate of Rs 53.20 nP per ton

శ్రీ కె గోవిందరావు — ఈ రకంగా లాసెస్ రావడంపట్టిగల ప్రత్యేకమైన కారణాలేమిటి? దీనిపై ప్రభుత్వంకేమేమి కంప్లెయింట్స్ వచ్చాయా? వస్తే వాటి స్వభావం ఏమిటి?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఇంట్లో ముఖ్యమైనది న్యూక్లియర్ ప్రైసెస్ ఎవ్వడంకూడా కావడంమీద భారంపడి 48.50 రులు ఇవ్వవలసివుంటే 53.25 రులు ఇచ్చారు గాని వలస ఏడున్నరలక్షలు దెబ్బపడ్డాయి. అరువాత ప్రాన్స్ పోర్ట్ చార్జీస్ రెండు రూపాయిలు పర్టన్ యిచ్చారట అదో నాలుగు లక్షలు ఆ సంవత్సరంలో రికవరీ 8.84 వుంది ప్రీవియస్ యయర్లో 9.4 వుంది.

శ్రీ పిల్లలమూరి వెంకటేశ్వరమ్మ (సందిగామ) — ఈ ఫ్యాక్టరీ విషయంలో మిసెస్ ప్రీ యేషను జరుగుతోందిగాని, 'బ్లాక్ మార్కెట్టులో లారీలమీద పోరుగుర్తావ్వమైన ఒరిస్సాకు సంపించారనిగాని కంప్లెయింట్స్ వచ్చాయా? వస్తే ఏమిచర్య తీసుకున్నారు?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఏవో పిటిషన్లు వచ్చాయి. వాటి స్వభావం ఏమిటో నాకు తెలియదు. అవి ఎంక్వయరీకి సంపించబడ్డాయి.

శ్రీ శె వెంకటరావు — కోఆపరేటివ్ సుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ విషయంలో ఆముదాలవలసలో 30-6-65 నాటికి 19 లక్షల 17 వేల రూపాయల లాన్ వుందని మంత్రిగారు చెప్పారు కలిక్టు చేసిన షేర్ కాపీటల్ 12 లక్షలు, 13 లక్షలు 14 లక్షలు అయితే అదంతానోయి దానిపైన పది లక్షలవరకు మింగేసిన కోఆపరేటివ్ సుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ వున్నాయి గవర్నమెంట్ ఆన్ ఇండియా ఫిక్స్ చేసిన సుగర్ కేస్ రేట్ టవన్నకు 48 రులు అయితే 54 రులు ఇస్తున్నారు అన్నారు. మనం మెదలకుండా పూరుకుంటే 70 రూపాయలుకూడా ఇస్తారు. ఇక్కడ గవర్నమెంటు సొమ్మే వోతుంది. గవర్నమెంటు ఇచ్చిన సెక్యూరిటీస్ గాని, డైరెక్ట్ లోన్లుగాని చోరతి కర్పారంలా అయిపోతాయి. దాని గురించి ఏమిచర్య తీసుకుంటారు?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — అది ప్రత్యేక ఎగ్జిమినేషన్లు వుంది కొన్ని టరన్స్ అండ్ కండిషన్స్ బట్టి మనం లోస్సు ఇచ్చాము ఇండస్ట్రియల్ ట్రస్ట్ వారు లోస్సు ఇచ్చారు మన కంకరెన్స్ లేకుండా వారు చేయకూడదు కాని చేశారు ఇదివరకు ఒకసారి చిత్తూరు విషయంలో కూడా ఈ క్లుప్తము వచ్చింది అది ఎగ్జిమినేషన్ లో వుంది.

శ్రీ పి రాజగోపాలనాయుడు — ఉల్లుటువంటి డైరెక్టర్లును గవర్నమెంటు నామినేట్ చేసింది వారు గవర్నమెంటు రూల్స్ కు వ్యతిరేకంగా చేశారు అంటున్నారు అయితే ఏమివర్య తీసుకున్నారు? 63-64 లో ఫలానా కారణాలవల్ల నష్టం వచ్చింది అన్నారు కాటిని 64-65 లో కంపేర్ చేసి చూసుకున్నారా? 64-65 లో కేన్ కు ఎక్కువగా ఇవ్వలేదుకదా, లబ్ధి నష్టం వచ్చిందా, లేదా? వస్తే ఎంత నష్టం వచ్చింది?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — వేరే డిటెయిల్స్ లేవు కాని 64-65 లో నష్టం చాలా అగ్గింది 9.18 నుంచి 5.24 కు అగ్గింది

శ్రీ పి రాజగోపాలనాయుడు — లంబూరులో ఈవిధంగా కేన్ కు ఎక్కువగా ఇచ్చినప్పటికీ లాభాలు వచ్చాయి చిత్తూరులోను, అముదాల వలసలోను నష్టం వస్తున్నది నష్టం తగ్గింది కాని, పూర్తిగా పోలేదు లసలు నష్టం ఇట్లా ఎందుకు వస్తున్నది?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — లంబూరులో ఏమి జరిగిందో నాకు తెలియదు ఆ రికవరీ ఎట్లా వుందో సంగతి ఎందరూ తెలియాలికదా మహారాష్ట్రలో కొన్ని ఫ్యాక్టరీస్ కు ఏవరేజీన 11 లక్షలకు పైగా రికవరీ వస్తోంది

శ్రీ పిల్లమూరి వెంకటేశ్వరులు — మేనేజింగ్ డైరెక్టరు వున్నారు రికవరీ తగ్గిందని గల సంవత్సరం నుంచి రికవరీ తగ్గడంవల్ల నష్టం వచ్చిందని చెబుతున్నారు రికవరీ ఆ సంవత్సరమే ఎందువల్ల తగ్గింది, ఆ కారణాలు ఏగ్జిమినేషన్ చేశారా? రైతులకు ఎక్కువ ఇచ్చారు అని చెప్పారు రైతులందరినూ కంప్లయింట్ ఏమంటే— తీసుకున్నదానికీ కూడా డబ్బు ఇవ్వలేదని మిసెస్ ప్రోప్రియేట్ చేశారనే దానిని ఛ్యవరచడానికి మంత్రీగారి సమాధానం వస్తుంది ఎంక్వయరీ పెట్టిండానికి మంత్రీగారు సిద్ధంగా వున్నారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — కంప్లయింట్స్ వచ్చాయి అవి ఎంక్వయరీకి రిసర్ చెయబడ్డాయి వారు చెప్పినదంతా కరెక్టేనని చెప్పలేము

శ్రీ ఎం రాంగోపాలరెడ్డి — ఫ్యాక్టరీస్ లో మిసెస్ ప్రోప్రియేట్ కంటే ఆసమర్థుల మిస్ మేనేజిమెంట్ ఎక్కువగా వున్నది క్రషింగ్ సరిగా చేయడంలేదు ఇప్పుడు ఒక కోటి 22 లక్షల రూపాయలు లాస్ అయింది అంటే ఒక ఫ్యాక్టరీకి ఎంత ధరం కానాలో లంత లాస్ అయింది ఐదుగంగా దర్శాల్ని జరిపిండానికి ఒక డీనియర్ ఆఫీసరును ప్రభుత్వం నియమించి అను ఏర్పాటు చేస్తుందా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — చెయింట్లను పనిలేదు వారికే తెలుసు ఎజానూబాద్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ సంగతి ఎంక్వయరీ చేశాము శాసన సభ్యులను, అధికారులను పెట్టుకున్నాము రెండూ రోజులు 7-8 గంటలు దీర్ఘంగా చర్చచేశాము అందులో అనేకమైనవి వున్నాయి ఊరికే మిస్ మేనేజిమెంటు అంటే ప్రయోజనంలేదు. అందులో చాలా డిఫికల్టీస్ వున్నాయి

CO-OPERATIVE SUGAR FACTORIES

627—

* 817 (6232) Q—SRI A Ramachandra Reddy—Will hon the Chief Minister be pleased to state

(a) the number and location of Co-operative Sugar Factories,

(b) the particulars of the dates on which the factories had gone into production, and

(c) the amount of profit or loss as the case may be for the year 1964-65?

SRI K Brahmananda Reddy—(a), (b) and (c)—A statement is placed on the Table of the House

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

Vide Answers to clauses (a), (b) and (c) of L A Q No 627
[*817/6232]

Clause (a)

There are at present eight Co-operative Sugar Factories located at —

- (1) Amudalavalasa (Srikakulam district)
- (2) Chodavaram (Visakhapatnam district)
- (3) Palakole (West Godavari district)
- (4) Chittoor (Chittoor district)
- (5) Jankampet (Nizamabad district)
- (6) Thummapala (Visakhapatnam district)
- (7) Etikoppaka (Visakhapatnam district).
- (8) Payakaraopeta, Tuni (East Godavari district).

Clause (b)

	<i>Date of comencement of production</i>
(1) Amudalavalasa Co-operative Sugar Factory	31— 3—1962
(2) Chodavaram Co-operative Sugar Fac- tory	21—12—1962
(3) Palakol Co-operative Sugar Factory	4— 1—1963

(4) Chittoor Co-operative Sugar Factory	18— 1—1963
(5) Nizamabad Co-operative Sugar Factory (Jankampet)	14—11—1964
(6) Thummapala Co-operative Sugar Factory	25—12—1959
(7) Payakaraopeta Co-operative Sugar Factory (Tuni)	25— 1—1962
(8) Etikoppaka Co-operative Sugar Factory	In 1933 (details of date and month not available)

CLAUSE—(C)

Name of the Factory	For 1964-65		Progressive loss as on 30-6-1965 Rs (in lakhs)
	Profits Rs (in lakhs)	Loss Rs (in lakhs)	
1 Amadalavalasa	—	5 24	19 17
2 Chodavaram	—	11 26	34 14
3 Chittoor	6 65	—	7 32
4 Palakol	0 61	—	21 45
5. Nizamabad	—	19 63	16 63
6 Etikoppaka	5 64	—	13 84
7 Anakapalle	—	3 28	3 28
8 Tuni	—	6 30	6,66

శ్రీ ఎ రాజుచంద్రారెడ్డి —8 సహకార పంచదార ఫ్యాక్టరీలు పనిచేస్తున్నట్లు చెప్పారు. ఆముదాలవలలో 19 లక్షల 17 వేలు నష్టం వచ్చినట్లు, చోడవరంలో 34 లక్షల 14 వేలు నష్టం వచ్చినట్లు—లక్షల నష్టం ఎక్కువగా చెప్పారు ఇందుకు కారణాలు ఏమిటి? ఆ ఫ్యాక్టరీలు పడుపుతున్న డైరెక్టరులు డబ్బు కావేస్తున్నట్లా? ప్రభుత్వం అజమాయిషీ చక్ చేయకుండా నిద్రావస్థలో వుండడంవల్ల ఇట్లా ఎరుగుతోందా? ప్రభుత్వం ఇట్లా నష్టం రాకుండా తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి —కారణాలు కాపీటల్ ఇన్వెస్టిమెంట్లు కొంచెం పెద్దది. ట్రాన్స్ పార్ట్ మెంట్ చార్జీస్ అవి వుంటాయి. ఇప్పుడు కొన్ని కొన్ని సంవత్సరాలలో జాగరీఫైన్ ఎక్కువవుంటే

కొంచెం అలాక్స్ చేయడానికి ఎక్కువగా ఇస్తుంటారు ఫర్ కెనాపిటీ క్రష్ చేయలేకపోవడం, అనేకనామిక్ ప్రైవేట్ ఇండియా వర్కమెంటు ఫిక్స్ చేయడం—దిగ్గి గరించి కూడా రివజం లేవడం చేసి ఎవ్వరూ ఏమీ తెలిసిన ఇవి కొత్తగా ఎస్టాబ్లిష్ చేసిన ఫ్యాక్టరీలు అనేకమైన బ్రాబుల్స్ ఎవ్వరూ పున్నాయి వాటికి ఓవర్ కం చేస్తున్నారు

They are picking up well and they will pick up in due course

శ్రీ పి బావయ్య — కృష్ణా జిల్లాలో హనుమాన్ సెక్టరు దగ్గర ఒక సహకార సంఘం ఫ్యాక్టరీ పెడతారని ఇదివరకు సత్రికలలో వచ్చింది ఆ విషయం ఏ ప్రైజిలోవుంది ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — అది సెకరేట్ కళ్ళనో సో

డాక్టర్ టి వి ఎన్ చలపతిరావు — ప్రయివేటు సెక్టరులోవున్న షుగర్ ఫ్యాక్టరీలన్నిటికీ ప్రారంభదశనుంచి లాభాలు రావడం ఏమిటి, సహకార రంగంలో ప్రారంభించిన ఫ్యాక్టరీలకు ప్రోగ్రెసివ్ లాస్ రావడం ఏమిటి? సహకార సంస్థలవల్ల చవిచబడుతున్నందువల్ల ఈ వస్థం వస్తుందా? టిలింగ్ బ్రాబుల్స్ అయితే ప్రయివేటు సెక్టరులోకూడ టిలింగ్ స్టేజీ వుంటుంది కదా? అక్కడ లాభం ఇక్కడ నష్టం రావడానానికి కారణాలు ఏమిటి?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — ప్రయివేటువారు వెనుక ఎన్నడో పెట్టిన ఫ్యాక్టరీలు అవి ఇప్పుడు పెట్టినవికావు కాపిటల్ ఇన్వెస్ట్మెంటు ఇదివరకు కోటి రూపాయలలో పెట్టారు ఇప్పుడు కోటి 50 లక్షల రుల కంటే ఎక్కువ అవుతోంది వెనుకటి రోజులనేరు కో ఆపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీలు బాగా పనిచేయడానికి వీలులేదు అనుకోడానికి వీలులేదు వాళ్ళు చాలా డిఫిక్లెటీవ్ ఎన్ కౌంటర్ అవుతున్నారు Of course, they are encountering various difficulties Even the established Nizam Sugar Factory is having various difficulties We must have a sympathetic view Let us not go with the impression that the societies are not working properly మెషనరీతో అనేకమైన బ్రాబుల్స్ వున్నాయి ఇవన్నీ వున్నాయి అందువల్ల ఒక సింపథిటిక్ వ్యూతో చూడాలి

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ — కోటి రూపాయలపై చిల్డర కాపిటల్ ఇన్వెస్ట్మెంటు పెట్టారు ఎన్నారూ జూలైనాటికి ప్రోగ్రెసివ్ లాస్ కోటి ఇరవై లక్షలు చాలా బాగా ఫంక్షను చేస్తున్నాయనే హామీ ఎట్లా ఇస్తున్నారో అర్థం కావడంలేదు

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — కావాలంటే సబ్సిడీ అక్కౌంటు కమిటీవారుకూడా ఈ విషయం సరిశీలించవచ్చు ననుటంటాను For instance, I just now read out that out of the total of Rs 9 lakhs and odd, Rs 7 lakhs was being paid to the growers Sir, the price paid for the growers is the highest and to that extent large number of families are benefited

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ — ప్రయివేటు సెక్టరులోను, కోఆపరేటివ్ సెక్టరులోను ఈ ఫ్యాక్టరీలు వున్నాయి ప్రయివేటు సెక్టరులోవున్నది దివాళా తీయడంలేదు ప్రోఫిట్స్ చెప్పాలంటే మేము కొన్ని

ఫిగర్లుకూడ చెప్పగలము కోఆపరేటివ్ సెక్టారులో కోటి రూపాయల పెట్టుబడి అయితే ఒకకోటి ఇరవై లక్షల నష్టం జాలై నాటికి వచ్చింది ఇదంతా బాగానేవుందిని సంతృప్తి పడాలి అనే సమాచారం ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గరనుంచి ఎట్లా వస్తోంది? కనీసం పరిశీలిస్తామని అయినా ఎందుకు చెప్పరు?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఇది పరిశీలించబడుతోంది **from time to time**. ఒకవారి స్పెషల్ గా పరిశీలించడంకాదు స్పెషల్ ఆఫీసరు వున్నారు. వెళ్లి చూస్తుంటారు ఇంజనీర్స్ వున్నారు, కోఆపరేటివ్ సొసైటీ వున్నది చాలమంది డైరెక్టరులు వున్నారు స్పెషల్ గా కొత్తగా ఐ ఎ ఎన్ ఆఫీసరులను వేసుకుంటున్నాము కానీ, ఇంకా అందులో అనేకమైన డిఫిక్టీస్ వున్నాయి.

శ్రీ బి శ్రీరామమూర్తి : (విజయనగరం) — కొత్తగా పెట్టిన ఫ్యాక్టరీస్ మాత్రమే కాకుండా ఉదాహరణకు ఏటికొప్పాక మగర్ ఫ్యాక్టరీ 1933 లో పెట్టారు 30 ఏండ్లనుంచి వనిచేస్తున్న ఫ్యాక్టరీలోకూడ 14 లక్షల రూపాయల ప్రాగ్రెసివ్ లాస్ వుంది చాలకాలంనుంచి సున్న ఫ్యాక్టరీలలోకూడ ఈనష్టం రావడం అలవాటైన పరిస్థితి కనబడుతోంది కాబట్టి ప్రత్యేకించి ఈనష్టం రావడానికివున్న సబబైన కారణాల గురించి కారు—సబబులేని కారణాలు వుండి వుంటాయనే అనుమానం చాలమందిలోవుంది కాబట్టి ప్రత్యేకించి పరిశీలించడానికి ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తాందా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఎవరైనా తెలిసిన స్టేహితులు ఆసెంబ్లీలో ఉంటే తప్పకుండా I am prepared to sit along with them and discuss I have no objection

శ్రీ తెన్నేటి నిశ్యనాథం — ఏటికొప్పాక ఫ్యాక్టరీ progressive loss లో ఉన్నట్లు 13 లక్షల నష్టం వచ్చినట్లు వ్రాశారు అది నిజమేనా? నష్టంలేదని నా నిందితి

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — కాగితాలలో వ్రాసినది కాదని ఎట్లా చెప్పగలము?

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — కోటి ఇరవై లక్షలు నష్టం తెప్పించే ప్రభు ఇది

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ — కోటి సస్టి మెంటరీలు కావాలంటారా?

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు, — ఎన్ని సస్టి మెంటరీలు వేసిన సాప పరిహారంకాదు

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — రెండుకోట్ల సస్టి మెంటరీలు వేసినా జవాబులు వచ్చేటట్లు లేవు

శ్రీ తెన్నేటి నిశ్యనాథం — 13 లక్షలు నష్టం అనేది కరెక్టు అవుతుందా అని నేను అడుగు తున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — మీరు చెప్పినది partially correct, 1963-64 లో ఏటి కొప్పాకలో కొంతలాభం ఉంది, అనకాపల్లికి ఏటి కొప్పాకకు కలిసి net loss ఇక్కడ వ్రాశారు

శ్రీ కె గోవిందరావు — చిత్తూరు, పాలకొల్లు, ఏటి కొప్పాకలలో 1964-65 లలో profit వచ్చినట్లు ఉన్నది, మిగిలిన ఫ్యాక్టరీలలో నష్టం వచ్చినట్లు ఉన్నది ఒకే జిల్లాలో

ఏటి కొప్పాకరో లాభం రావడం, అనకాపల్లిలో 3 లక్షలు నష్టం రావడం దానికి ప్రత్యేకమైన కారణాలు ఉంటే సెలవిస్తారా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — ప్రత్యేక కారణాలంటూ నావద్ద ఏమీలేవు

శ్రీ పి గున్నయ్య — ఇప్పుడున్న సహకార స్పృష్టిరీతి హెచ్చు చేయడానికి ప్రభుత్వ ఆలోచనలో ఉన్నట్లు తెలుస్తోంది శ్రీ కాకుళంలో ఒక స్పృష్టిరీతి ఉన్నట్లున్నది అది నిజమేనా ? అయితే ఎప్పుడు సెలవుతారు ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — అది వెరే ప్రశ్న

శ్రీ ఎంకా సత్యనారాయణ — పాలకొల్లులో 21 లక్షలు నష్టంవచ్చింది, మాకు ప్రశ్నలు చేయడానికి అవకాశం లేకపోతే ఎట్లా ?

Mr. Deputy Speaker: we have enough of it ఉపన్యాసంలో అరువతి చెప్పవచ్చును

శ్రీ ఎంకా సత్యనారాయణ — ఇందులో చాలా కుంభకోణం, చిదంబర రహస్యాల ఉన్నాయి

ఎస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకరు — కుంభకోణం గురించి చర్చలలో చెప్పవచ్చును

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — లక్షల రూపాయిలు నష్టం ఎచ్చినప్పుడు **House** దృష్టికి ప్రజలదృష్టికి తీసుకురావలసిన అవసరం ఉంది ముఖ్యమంత్రిగారికి మేము రహస్యంగా చెబితే రహస్యంగానే ఉండిపోతుంది ప్రభుత్వం జాగ్రత్తపడే స్థితిలోలేదు అందువల్ల **Public** గా చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది అందువల్ల చెబుతున్నాము మీరు కనీసం దానిని **allow** చేయాలి

ఎస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ — చాలా **allow** చేశాను.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — అందరికీ లాభం రావడం ఏమిటి, వారికి నష్టం రావడం ఏమిటి ? రాజాగారిని అడగండి, చెబుతారు, **Half an hour debate** అయినా ఇవ్వండి.

Mr Deputy Speaker The hon Member may write for it

INTENSIVE REFRESHER COURSE IN TUBERCULOSIS

628—

* 1392 Q—*Sri P Rajagopal Naidu*—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) whether it is a fact that a three day intensive refresher course in Tuberculosis was started at Hyderabad on 28th August, 1965,

(b) if so, the duration of the course, and

(c) the number of doctors who underwent the course?

The Minister for Health and Medical (Sri Y Sivarama Prasad) —(a) Yes, Sir

(b) The duration of the course held at Hyderabad was three days on the 28th, 29th and 30th August, 1965

(c) 102

X-RAY PLANT FOR MADANAPALLI HOSPITAL

629—

* 659 Q—Sri D Seetharamiah (Madanapalli)—Will the hon Minister for Health and Medical be pleased to state

(a) whether Government propose to install a X-Ray Plant at Government Hospital, Madanapalli, and

(b) whether there are any proposals to increase the bed strength of this hospital?

Sri Y Sivarama Prasad —(a) Yes, Sir

(b) No, Sir

శ్రీ డి సీతారామయ్య —మదనపల్లిలో ఉన్న ప్రభుత్వ హాస్పిటలు మదనపల్లి, పుంగనూరు, వాయిల్పాడు ఈ మూడు తాలూకాలలోని రోగులకు serve చేయవలసి ఉంటుంది పుంగనూరు, వాయిల్పాడు ప్రదేశాలలో చిన్న డిస్పెన్సరీలున్నాయి అక్కడనుంచి రోగులు మదనపల్లివస్తే మూడు రోజులు క్వారంటైన్ లో ఉంచి తరువాత discharge చేస్తున్నారు అక్కడ bed strength ను increase చేయవలసిన అవసరం ఉంది అవిధంగా ఏర్పాటుచేయడానికి మంత్రిగారు చూస్తారా ?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ —వాయిల పంచవర్గ ప్రణాళికలో అన్ని తాలూకా హాస్పిటల్స్ లోను, bed strength 40-50 చేయాలని ఉద్దేశం ఉంది. ఇప్పుడు తాలూకా హెల్త్ క్వార్టర్స్ లు హాస్పిటల్స్ లో 12, 14 ఇలా beds ఉంటున్నాయి ప్రస్తుతం మదనపల్లిలో 50 beds ఉన్నాయి కనుక 4వ ప్రణాళికలో ఏ proposal చూపించలేదు, దానిని గురించి తరువాతి ఆలోచనాము, మిగిలిన కొంతవరకు చేయాలని చూస్తున్నాము

డాక్టర్ బి వి ఎల్ వారాయణ (ఒంగోలు) —X-ray plant ఏ కంపెనీది G.E.C. లా ఫీల్డ్ లో ఉంది ?

Sri Y Sivarama Prasad —This X-ray Plant was shifted long ago from Chittoor to Madanapalli. In Chittoor, new plant was supplied and the old plant was shifted

శ్రీ డి సీతారామయ్య —X-ray plant ఏ తర్రుమంచి shift చేశాము అంటున్నారు దానిని operate చేయడానికి రేడియో గ్రాఫరును అప్పాయింట్ చేశారా ? లేకపోతే ఇప్పుడైనా చేస్తారా ?

శ్రీ వై శివరామప్రసాదు — రేడియో గ్రాఫరునేకాక ఇంకా ఇచ్చరిని ఇదివరకే 10-10-65 నుంచి appoint చేశారు

GRANT TO THE AROGYAVARAM T B HOSPITAL

630—

* 1344 Q—Sri P Rajagopal Naidu—Will the hon Minister for Health and Medical be pleased to state

(a) the grant given to Arogyavaram T B Hospital near Madanapalle, Chittoor district during 1964-65, and

(b) the number of patients admitted in the above hospital on the recommendation of Government Headquarters Hospital, Chittoor during 1964-65?

Sri Y Sivarama Prasad—(a) A sum of Rs 74,968 50 has been released during the year 1964-65

(b) One hundred patients

శ్రీ పి రాజగోపాలనాయుడు — Number fix up చేశారా? ఇంతమందిని రిసుకోవాలని గవర్నమెంటు సూచన చేస్తుందా?

శ్రీ వై శివరామప్రసాదు — వర్షమెంటు సర్వెంటుకు 10 beds, జనరల్ పబ్లిక్ కు 33 beds D M.O. చిత్తూరు రికమెండేషన్ ప్రకారం రిసుకోవాలని ఉంటుంది

డాక్టర్ టివిఎన్ చలపతిరావు — టిబి హాస్పిటల్స్ అని ప్రతినోరి వ్రాస్తున్నారు. ఆ విధంగా వ్రాయడం scientific గా correct కాదు, టిబి అంటే ట్యూబర్ క్యులర్ బాసివిసం ట్యూబర్ క్యులర్ బాసివిసం హాస్పిటల్స్ అంటే అర్థంలేదు ఈ విషయం ఇదివరకే ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చినాను అయినా మార్చలేదు అందువల్ల కరెక్టు విర్ణవనం వ్రాయించాలని కోరుతున్నాను తరువాత 100 beds ఉన్నాయి అన్నారు మొత్తం 44 beds కే లెక్క చేస్తారు మిగతా 56 beds ఎవరికి ఇస్తున్నారు? దీనికి procedure ఏమిటో సెలవిస్తారా?

శ్రీ వై శివరామప్రసాదు — 102 patients ఆ year లో admit అయినవి, మొత్తం 33 beds లోను ఎవరో క్రొత్తవారు వస్తాంటారు టిబి ఆనేది shortened form, T-U-B-E-R అన్నప్పుడు టిబి అని వస్తుంది

శ్రీ పి సుబ్బయ్య — ఆరోగ్యవరానికి కచ్చాలు జిల్లానుంచి ఎవరైనా వెడితే admit చేసుకోడంలేదు. జిల్లాల వారీగా ఎట్లా admit చేసుకుంటున్నారు? Criteria to be admitted ఏమిటి?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాదు — జిల్లావారీగా ratio అంటూ ఏమీలేదు. అవసరాన్ని తీర్చే అక్కడ దగ్గరలో ఉంటారు కాబట్టి చిత్తూరు డిఎమ్ఎం examine చేసి certify చేసి రికమెండు చేసి ఎంపి తే admit చేసుకుంటాడు.

డాక్టర్ బి.ఎల్. నారాయణ — గ్రామాలలో ఉన్న డాక్టర్లు patients ను examine చేసి రిజిస్టరు చేసుకోవలసిందని సంపితే ఇక్కడ రిజిస్టర్ చేసుకోడంలేదు పెంటరుకు రమ్మంటున్నారు, రిజిస్ట్రేషన్ కోసం రైల్వే చార్జీలు పెట్టుకుని వెళ్ళి రావాలంటే బీదవారికి కష్టంగా ఉంటున్నది అందువల్ల లాకల్ డాక్టర్లు X-ray తీసి తరుణం వచ్చినప్పుడు కబురు చేయాలని ఎంపితే రిజిస్ట్రేషన్ చేసే అనుకూలత కలుగు జేస్తారా ?

శ్రీ వై శివరామప్రసాద్ — Suggestion ఇచ్చారు, అదే జేస్తాము

X-RAY PLANT AT MANGALAGIRI T B SANATORIUM

631—

* 1523 Q—SRI K Satyanaravana (Repalle)—Will the hon Minister for Health and Medical be pleased to state

(a) whether X-ray Plant at the T B Sanatorium, Mangalagiri Guntur district is out of order,

(b) if so, from when, and

(c) what are the reasons for not undertaking immediate repairs?

SRI Y Sivarama Prasad—(a) Yes, Sir

(b) From 9-8-1965

(c) M/s Phillips India Limited, original supplier, was requested to replace the X-Ray tube. The firm has since replaced the X-ray tube, and the X-ray plant is reported to be working satisfactorily.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — ఇప్పుడది వర్కు చేస్తున్నదా ?

శ్రీ వై శివరామప్రసాద్ — అవును, సర్

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ — ఈ శానిటోరియమును ముఖ్యమంత్రిగారు నిజీటు చేశారు ఈ మధ్య సెంట్రలైజ్మెంటు గురించి ఒకటి రెండు నెలలు వెళ్ళారు హాస్పిటలులో four-bedded wards construction ప్రారంభం చెడిపోయింది దానికి staff లేదు, equipment లేదు కొంచెం తొందరగా sanctioned staff ఇస్తే సరిపెట్టండి ఎక్కువ పేషెంట్లను చేర్చుకోవచ్చు ఇట్లాంటి పాటి పేషెంట్లలో త్వరగా steps తీసుకుంటారా ?

శ్రీ వై శివరామప్రసాద్ — దాని గురించి చూస్తాం

డాక్టర్ బి.ఎల్. నారాయణ — ఎక్కువ ఫీల్డ్లు కంట్రోలింగ్ అన్నారు ఇంతకుముందు అడిగాను మనస్ఫూలులో ఎక్కడెక్కడ ఫీల్డ్లు స్టాంట్లు పెట్టారని చెడిపోయిన భాగాలను రిఫ్లెక్టు చేయడంలేదు అందువల్ల గుంటూరులో T.B. హాస్పిటలులో ఎన్నో రోజులనుంచి వర్కు చేయడంలేదు చెడిపోయిన

భాగాలను **replace** చేయడానికి అవకాశం ఉంటేనే అనయోగంగా ఉంటుంది లేకపోతే ప్రయోజనంలేకుండా పీఠిస్తు ఎక్కడెక్కడున్నాయో అవి ఎప్పుడెక్కడయో **replacement parts** ఇస్తున్నారో లేదో గమనిస్తారా ?

శ్రీ పై శివరామప్రసాద్ — గమనిస్తా, పాధ్యమై కంతవరకు **replacement and servicing** ఉన్నట్లు షాంట్లునే ఎక్కువగా పొందుతున్నారని ఇవి ఎప్పుడో పూర్వం తీసుకున్నట్లు షాంట్లు

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — ఒక హాస్పిటలును టీవీంగు హాస్పిటలుగా **upgrade** చేసే ప్రాజెక్టులు ఏమైనా ఉందా ?

శ్రీ పై శివరామప్రసాద్ — దాని గురించి ఆలోచిస్తాం

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — ఇప్పటికీ ఏమైనా ప్రాజెక్టులు ఉందా అని అడిగాను

శ్రీ పై శివరామప్రసాద్ — ప్రాజెక్టులు వారే పెట్టారప్పుడు దాని గురించి ఆలోచిస్తాము

శ్రీ వాలెల గోపాలకృష్ణయ్య — అధ్యక్షా, అది **teaching institute** గా చేసే విషయం ఆలోచిస్తామన్నారు వాలా సంఘం త్వరగా చేస్తారని అనుకుంటున్నాను గుంటూరు జరకలు హాస్పిటలులో నెలరోజులు స్క్రీనింగు చేసిన తర్వాత మంగళగిరి పంపించే సిస్టం ఉండేది, అప్పుటి తీవ్రమైన డైరెక్టుగా వెళ్ళడంవల్ల ఇబ్బంది అవుతున్నది **Beds** అక్కడగా ఉన్నాయి. ప్రవేశదారిగా గుంటూరులో స్క్రీనింగుచేసే నెలరోజులు ప్రాజెక్టులో ఉంచే ఆ రిస్కాలు ఇదివరకు ఉండేది **restore** చేస్తారా ?

శ్రీ పై శివరామప్రసాద్ — వేరే టీవీ హాస్పిటల్ పెట్టారు గనుక తగ్గించబడినది వాలా మంది **represent** చేశారు ఇక్కడ కూడా **screening** చేసే పంపించెట్లు చూస్తాం

Mr Deputy Speaker—All the answers to other questions except short notice questions will be placed on the Table of the House

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

ENQUIRY INTO THE AFFAIRS OF THE A P KHADI AND VILLAGE INDUSTRIES BOARD

641-A

* 2743-A Q—Sri D Seetharamaiah—Will the hon. Minister for Finance be pleased to state

(a) whether a Cabinet Sub-Committee is set up to enquire into the affairs of the A.P. Khadi and Village Industries Board recently;

- (b) if so, the full terms of reference, and
 (c) the names of the Members of this Committee?

The Minister for Finance (Dr M Channa Reddy) —(a) Yes, Sir

(b) The Sub-Committee has been constituted to review the entire working of the Khadi Board and to suggest the pattern of its future set up as also the pay scales to be given to the employees of the Khadi Board. The Sub-Committee would also discuss the activities that are to be entrusted to it and whether some of these activities can be transferred to the State Government in the Industries Department. The question whether the Khadi Board should remain as a Statutory Board or an Advisory Committee will also be considered by the Sub-Committee.

- (c) Sri M Channa Reddy, Minister (Finance)
 Sri Thota Ramaswamy, Minister (Co-operation)
 Sri P V Narasimha Rao, Minister (Law)

శ్రీ డి. సీతారామయ్య — అధ్యక్షా, last year ఆంధ్రప్రదేశ్ ఖాదీ అండ్ రిలేటివ్ ఇండస్ట్రీస్ బోర్డువారిని చాలా విషయాలపైన ఎస్టిమేటు కమిటీవారు ఎగ్జామిన్ చేశారు ఆ విషయాలనుకూడా మంత్రిగారి Enquiry Commission లోకి తీసుకుంటారా ?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి — ఆ వివరాలకూడా కేబినెట్టు సలుకమిటీమంది ఉన్నాయి వాటినికూడా దృష్టిలో పెట్టుకుంటాము

శ్రీ కె గోవిందరావు — ఖాదీ బోర్డు staff లో 50%—60% retrench చేసే ఉద్దేశ్యం ప్రభుత్వానికి ఏమైనా ఉందా ?

డాక్టర్ ఎం చెన్నారెడ్డి — అటువంటి specific గా సలు కమిటీవారు రికమెండు చేసిన తరువాత Cabinet decision తీసుకుంటాము తీసుకున్న తరువాత అమలు పెట్టడం ఇరుగుతుంది. ఇప్పుడు మూతం గవర్నమెంటు approval లేకుండా ఉండకూడదు. Pattern of staff గవర్నమెంటుయొక్క approval తీసుకుని పెట్టాలనే అటువంటిది ఉంది అది మూతం అనుబంధం ఉంటుంది

శ్రీ పి. రాజగోపాల నాయుడు — ఇప్పుడు 55 మందిని discharge చేస్తామని నోటీసులు ఇవ్వారు కమిటీ ధరోగా investigate చేసేవరకు stop చేస్తారా ? Discharge చేస్తే absorb చేయకొనడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

డాక్టర్ ఎం చెన్నారెడ్డి — అధ్యక్షా, ఆ వివరాలు నాకు తెలియదు ఏమైనా గవర్నమెంటు ఆవ్రూపాలు లేకుండా పెట్టిన staff ఉంటే దాని గురించి ఖాదీ బోర్డువారు చర్య తీసుకుంటున్నా

రేమో గవర్నమెంటు అవసరంచూసి డబ్బు ఇవ్వవలసి ఉంటుంది మొత్తం ఎన్నోల్లిష్మెంటు ఖర్చులు స్టేటు గవర్నమెంటు ఇస్తుంది ఎంత అవసరమో ఎంత కొద్దోనని చూసి నిర్ణయించేయడం జరుగుతుంది దానికి అదనంగా ఉంటే ఏమైనా నోటీసులు ఇచ్చారేమో చెప్పలేను

శ్రీ వి విశ్వేశ్వరరావు — ఖాదీబోర్డువారు ఇచ్చిన అప్పలను గురించి పరిశీలన చేస్తారా? కేవలం పరిపాలనకు సంబంధించి నబు కమిటీ పరిశీలిస్తుందా? లేక లోగడ ఇచ్చిన అప్పలను పరిశీలించి వనూలుచేసే process గురించికూడా reference కమిటీకి ఉన్నదా? ఒకనింటి రిపోర్టు ఎప్పుడు submit చేస్తారు?

డాక్టర్ ఎం చెన్నారెడ్డి — అధ్యక్షా, ఖాదీబోర్డు రుణాలు వనూలుచేసేపద్ధతి ఇప్పుడే నికరంగా ఉంది Land Revenue వనూలు చేసే పద్ధతిని వనూలు చేయడం లేకపోతే ప్రోసిక్యూటు చేయడం ఇప్పుడు కూడా ఉంది అయితే ముందు కొంత కట్టుదిట్టం చేయాలనే ఆలోచన ఉంది General matters refer చేయబడ్డాయి కాబట్టి కేరీసెట్టు నబుకమిటీ ఆలోచించి దృష్టిలో పెట్టుకుంటుంది

శ్రీ జి సి వెంకన్న — అధ్యక్షా! ఖాదీబోర్డుకి ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటునుంచి appoint చేశారు సర్వీసెస్ lend చేశారు పది సంవత్సరాలు పనిచేసినవారికి 37 మందికి నోటీసు ఇచ్చారు మార్చి తరువాత తీసివేస్తామని. పదినెంవళ్ళారాల సర్వీసు తరువాత తీసివేస్తామంటే వేరే ఉద్యోగం దొరకదు Age లేదు ఇది జరిగిందని ఖచ్చితముగా చెబుతున్నాను దానిని పరిశీలించి absorb చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? ఇంకా ఎక్కడైనా వేరే ఉద్యోగాలు చూపించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

డాక్టర్ ఎం చెన్నారెడ్డి — అధ్యక్షా! వివరాలు వాదగ్గరలేవు కాని గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన దానినిబట్టి ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటులో పనిచేసేవారే అక్కడనుంచిపోతే తప్పనిసరిగా ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటుకి పోతారు Question లేవేలేదు Throughout చేయడంలేదు టెంపొరరీగా recruit చేసి గవర్నమెంటు ఆఫ్ఫీసర్ అయిన స్కేలుకంటే అదనంగా చేస్తే వారికి నోటీసు ఇచ్చి ఉంటే ఇచ్చి ఉంటారు వారు చెప్పిన category వారికి నోటీసు ఇవ్వడం ప్రశ్నరారు వారు automatic గా డిపార్టుమెంటునుంచి వచ్చినారో అక్కడికివెళ్ళి పోతారు

శ్రీ పి రాజగోపాలనాయుడు — మంత్రిగారి నోటీసుకి కొంత information ఇవ్వవలసి ఉంటుంది ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటునుంచి ఖాదీబోర్డుకి తీసుకున్నారు 11-12 సంవత్సరాలై confirmation అయి ఉంది వారిని తీసివేస్తామంటున్నారు

ఎస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ — 'That Question does not arise'. అని చెబుతున్నారు

Sn P Rajagopal Naidu — I am giving information, Sir. Therefore he must look into the matter.

డాక్టర్ ఎం చెన్నారెడ్డి —పది సంవత్సరాలు లయితే ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటులో లీన్ ఉంటుంది లీన్ కట్ చేసినారంటున్నారు I am not prepared to visualise it Generally that is the usual practice If there is still anything, if the hon Member passes on the information I shall look into it

(శ్రీ, తెన్నేటి విశ్వనాథం —నా సొంబంబు ఏమిటంటే లీను ఉండడంకాదు ఖాదీబోర్డు సెవరేటుగా ఉన్నప్పటికీ అది గవర్నమెంటు ఆర్డర్లైజేషను 61 లో జి ఓ ఇవ్వారు 3 సంవత్సరాలుగా ఉన్న వారిని సెర్మనెంటు చేస్తారని పది సంవత్సరాలుగా పనిచేసినవారిని వీధిలోకి పంపించకుండా ఆలోచిస్తారా ?

డాక్టర్ ఎం చెన్నారెడ్డి —జి ఓ గురించి గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లుగా ఒకవేళ నాడు సంవత్సరాల తరువాత ఉండడమే పొరబోటు ఎక్కడికైనా deputation పంపించినారంటే

It is as much a part of the Government or the Corporation We allow the people to go only for three years on deputation Unless specific permission is taken extension is not possible In very rare cases extension is given for one or two years more If prima facie it appears that there is some irregularity, that these people have been allowed to be there for more than years

Sri Tenneti Viswanatham —My question has been totally misunderstood Analogy క్రింద తీసుకువచ్చాను గవర్నమెంటు ఆర్డర్లైజేషనులో అలయంటి రూలు apply చేసి పది సంవత్సరాలు పనిచేసినవారికి protection ఇవ్వడం కోసం ఉదాహరణకోసం చెప్పాను

డాక్టర్ ఎం చెన్నారెడ్డి —లక్కడ 10, 11 సంవత్సరాలు వుంటే natural గా వారికి protection దొరకాలి ఒకవేళ వారు డిపార్టుమెంటువారైతే తిరిగి అక్కడకుపోవాలి అదనంగా వున్నప్పుడు కొత్తవారిని తీసుకోసే బదులు డిపార్టుమెంటులో lien వున్నవారు పోతే కనీసము ఏమీ లేకుండా direct గా appoint అయినవారికి కొంత రక్షణ లయినా దొరుకుతుంది పోర్టువారు ఏమైనా ప్రభుత్వర్యస్టికి ఎప్పుడైన తెస్తే తెస్తారు లేకపోతే గౌరవసభ్యులదగ్గర information వున్నట్లుగావుంది నారు ఏమైనా నాకు అందచేస్తే చూస్తాను.

OLD AGE PENSIONS

641-B—

S.N Q 2743-R Q —Sarvasri B Ram Dev (High Court), P Subbaiah and P V Ramana (Kondakarla) —Will the hon Minister for Social Welfare be pleased to state

(a) whether it is a fact that a sum of Rs 20 lakhs was sanctioned for the old age pensions in the year 1965,

(b) whether it is a fact that there is much delay in payment of old age pensions in all the districts in general and Hyderabad and Kurnool districts in particular, and

(c) if so, the reasons for the delay?

The Minister for Social Welfare (Smt T N Sadalakshmi) —
(a) Yes, Sir. An amount of Rs 20 lakhs was sanctioned in addition to the original provision of Rs 40 lakhs for the current year 1965-66

(b) There was some delay in allotment of additional funds to all the districts and this was not particular to Kurnool and Hyderabad districts

(c) In view of the present emergency and the tight financial position resulting therefrom and also the need for economy, the additional amounts required for payment to applications sanctioned already had to be ascertained from the Collectors to limit the additional allotment to the barest minimum needs and this naturally took some time.

శ్రీ బి రామచెట్ — అధ్యక్షా, 20 లక్షల amount నవంబరునానే sanction చేసి, release చేశాము అని నవంబరు నెలనులోనే మంత్రిగారు నెలవై ఇచ్చారు 3 మాసాల లయింది ఇంతవరకు హైదరాబాదులోనివారికి ఈ old age pension దొరకలేదు చాలా బాధలు పడుతున్నారు దానికి కారణము తెలియదు Release అయినది ఆ మంత్రిగారు చెబుతున్నారు అగస్టులో నేను call attention notice ఇచ్చినప్పుడు తొందరగా జాన్ నెలవరకు pay చేసి, regular గా payment చేయాలని స్పీకరుగారు ఆదేశించారు మంత్రిగారుకూడ హామీ ఇచ్చారు Delay చెసివారిపైన ఏమిచర్య తీసుకొన్నారు? ఇకముందు అయినా payment అవుతుందా వాదా అనెది చెప్పాలని కోరుచున్నాను

శ్రీ సుతి బి యన్ — అధ్యక్షా — Delay కి కారణాలు చెప్పారు Regular గా payment చేయడానికి కొంత డబ్బు sanction అయినది Regular గా payment చేయడానికి సంబంధించి సౌకర్యాలచేకాము తప్పనిసరిగా జరుగుతుందిని మనవిచేస్తున్నాను

శ్రీ వి విశ్వేశ్వరరావు — అధ్యక్షా, Regular గా payment చేస్తామని అంటున్నారు నవంబరులో నేను call attention notice ఇచ్చినప్పుడు extra amount ఇచ్చామని చెప్పారు నేను ఎంప్లాయిచేస్తే డిసెంబరు, జనవరిలోకూడ వారికి డబ్బులాలేదు అందుచేత ఇన్వేటింగ్ చెయ్యవచ్చు మైలవరం సమితి ఏరియాలో ఏప్రిల్ 1965లో sanction అయిన వారికి ఇంతవరకు డబ్బులాలేదు కృష్ణా జిల్లాలో 5500 అప్లికేషన్లు వున్నవి. వాటిన్నింటికి regular గా డబ్బు ఇవ్వాలని ప్రభుత్వమువారు కలెక్టరుకుగాని, District Treasury Officer కు గాని తెలియపరుస్తారా?

శ్రీమతి టి యన్ సదాలక్ష్మి — అదనముగా sanction అయిన డబ్బు అన్ని జిల్లాల్లోను కలెక్టర్ల ఆధ్వర్యములోవుంది. ఈ 2,3 మాసాలనుంచి ఇప్పటిదని మాత్రము నాకు తెలియదు కాని కలెక్టర్లకు అదనముగా డబ్బు పంపించబడినది ?

శ్రీ ఎ సర్వేశ్వరరావు — అధ్యక్షా, సప్లిమెంటరీ బడ్జెటులో 20 లక్షలు sanction చేసి నట్లయితే పీఠవరి మధ్యలో తీరుకునివెళ్లి డబ్బు ఇవ్వాలని ఆర్డర్లు పంపించారు ఇంతకాలయాపన జరగడానికి కారణమేమి ? 4 మాసాలసేతు డబ్బు ఇవ్వకుండా ముసలివారిని ఏదీంబుకు తింటున్నారు ముసలివారి కళ్లు అప్పీ ప్రభుత్వముమీదనే పడివున్నవి అవి స్పష్టముగా వారిదృష్టికి తీసుకొని వచ్చాము అందువల్ల ఒక ఖచ్చితమైన విధానము అవలంబించే ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — ప్రతి సంవత్సరము ఏమీలేదు. ముసలివారికళ్లనీళ్లు ఎవరిపైన పడవు గత సంవత్సరములో old age pension పెట్టుకొన్నవృత్తికి 5, 6 లక్షలు కూడ ఖర్చుకాలేదు దీనికి ఒక tempo ఇవ్వాలని rules ని relax చేసి B D Os. కి అధికారము ఇచ్చాము గత సంవత్సరం అచుభవాన్నిబట్టి 6,7 రెట్లు పెంచి 40 లక్షలవరకు provide చేశాము. తరువాత అదనముగా కావాలంటే 20 లక్షలు ఇచ్చాము

From the ordinary Rs 6 or 7 lakhs in the previous year it has gone up to Rs 60 lakhs for 1965-66 కాని మాకు కొన్ని complaints వచ్చినవి ఇది కొంత patronage గా అక్కడక్కడ జరుగుతున్నది అని deserving cases కి old age pension ఇస్తామని గవర్నమెంటు ఎప్పుడైతే accept చేసినదో అప్పుడు అది ఒక కోటి కానివ్వండి కోటిన్నరకానివ్వండి, ఆ commitment ని ఇచ్చి తీరవలసివదే ప్రభుత్వము వెనక్కు పోయేది ఏమీలేదు

It is an obligation which the Government has undertaken and it must discharge that obligation, but complaints have come from some areas, especially from Hyderabad, that this is being treated differently and therefore it became necessary for Government to enquire into the matter. If necessary, we are going to appoint one or two Tahsildars for the purpose. It is not our purpose to distribute it as an act of patronage to everybody. We said relaxation of age may also be done. Doctor's certificate is enough. Even though so many things are happening, my submission is there is no question of Government going back, absolutely no question of going back on the commitment. The responsibility taken will be fulfilled.

పచ్చే సంవత్సరము దీనికి ఎక్కువ డబ్బు కేటాయింపాము తమరు మాచే వుంటారు దానివల్ల కొంత delay కావలసివచ్చినది తప్ప వేరే ఏమీలేదని మనవిచేస్తున్నాను

Mr Deputy Speaker — The only thing is, the delay must be minimised

Sn K Brahmananda Reddy — The delay is there because from Rs 5 lakhs it has gone up to Rs 100 lakhs. There is something

vitally wrong and it is Government's business to check it. It therefore took some time to provide the old age pensions.

శ్రీ ఎ సర్వేశ్వరరావు — అధ్యక్షా, మనము ప్రత్యేకముగా relax చేసినది ఏమీలేదు, ఇతర రాష్ట్రాలలో ఎలా వుందో ఇక్కడకూడ అలాగేవుంది మొట్టమొదట హిరణ్యాక్షవరాలు కోరారు కనుకనే ఈస్కీము success కాలే : ఇంత, అంత ఎక్కువ అయిన దానిలో fraud వుందని అనక్కరలేదు ఏదైన 5% వుంటే వుండవచ్చు దానిని check చేయవచ్చు 4 మాసాలవరకు ఇవ్వకుండా ఎందుకు కాలయాపనచేసారు సస్పెండ్మెంటు బడ్జెటులో pass అయినా ఎందుకు ఇవ్వలేదు ?

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం — అధ్యక్షా, Rejection endorsement of allotted funds exhaust అయినది కొబట్టి ఇవ్వడము చేదనేది చాలమంది చూకు వ్రాస్తున్నారు Fake applications పుచ్చట్లయితే, wrong certificates పుచ్చట్లయితే ప్రభుత్వము severe action తీసుకొనడము మంచిదే Want of allotted funds అనిచెప్పినట్లయితే గౌరవమెంటు reputation కి భంగము కదా అని అంటాను

శ్రీమతి టి యన్ నదాలక్ష్మి — ముఖ్యమంత్రిగారు అప్పు వివరాలు ఒక సమాధానంగా కాకుండా ఒక ఉపన్యాసములాగ ఎవరించారు దీని యొక్క సాధకబాధకాలు చెప్పారు మొట్టమొదట ఒకలక్ష 75 వేలు sanction అయితే ఒక్కపై నకూడ ఖర్చుకాలేదు అప్పుడు rules ని relax చేయడం జరిగింది ఇప్పుడు దాదాపు కోటికిపైగా పెరిగి పోయింది. అంతవరకు sanction చేస్తున్నాము కొంత delay జరిగింది వాస్తవమే ఒప్పుకోన్నాము Sanction అయిన అప్లికేషన్లు అన్నింటికీ సంపూర్ణముగా ఈసంవత్సరము ఇవ్వవలసినది అని particulars కు సంబంధించి రిపోర్టు కలెక్టర్లునుంచి తీసుకుని రావడమువల్ల కొంత జాప్యము ఆ రకముగా జరిగిందని ఒప్పుకోంటున్నాను

డాక్టర్ టి వి యన్ చలపతిరావు — అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు, శ్రీమతి నదాలక్ష్మిగారు జాప్యానికి కారణాలు నెలవిచ్చారు తమ దృష్టికి concrete instance ఒకటి తీసుకొని వస్తున్నాను ఒక అభిగ్రామం 21-2-65 న old age pension కి అప్లికేషను పెట్టుకొన్నాడు మెడికల్ సర్టిఫికేటు జతపర్చినాడు ప్రైవేటు డాక్టరువద్దనుంచి సర్టిఫికేటు తెచ్చుకొన్నావు కనుక తిరుగొడుతున్నామని నవంబరు నెలలో తిరుగ గొట్టారు పోసీ తిరుగగొట్టారు బాగానే వుంది. 1965 నవంబరులో తిరుగగొట్టినా endorsement ఆ అభిగ్రామం ఫిబ్రవరి 1966లో చేరినది కలెక్టరును స్వయముగా కలసి ఏమి అంటే ఇప్పటికి ఒకలక్ష 50 వేలు వాదగ్గర వున్నవి ఎక్కువగా ఖర్చుచేశాను గ్రాంటు అయినది release రాలేదు అందుచేత ఇవ్వలేకపోతున్నానని కలెక్టరు చెబుతున్నారు ముఖ్యమంత్రిగారు నెలవి ఇచ్చినట్లుగా ఇందులో కొంత mischief జరుగుతున్నమాట వాస్తవమే ఒక్కసారి ఈదిరిగ్రులకు ఇన్ని లక్షలు వస్తున్నవేటప్పటికీ కొందరు వున్నవారు కూడ జారపడుతున్నారు I entirely agree with the Chief Minister ఎక్కడో కొంతమంది mischief mongers వున్నారని deserving applicants కి 4 వెలలమంది పెళ్లనులేకుండా చేయడము, ప్రైవేటు డాక్టరునుంచి సర్టిఫికేటు తెచ్చుకొన్నావు

కనుక చెల్లదు అని, సంవత్సరము తరువాత తరగగొట్టడము ఏమీ ధర్మము? ఈ humanitarian ఉద్యమము ఇంకొక 4 నెలలకయినా సఫలీకృతమై ప్రభుత్వము ఉద్దేశించిన ఫలితాలు ఇస్తుందనే అవకాశము ఎక్కడైనా వుందా అనేది ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి:—ఇప్పుడే నేను మనవి చేశాను Normally what we expect ఈ సంవత్సరం 10 లక్షలు ఖర్చుపెట్టకపోతే వచ్చే సంవత్సరం 25 లక్షలు పెడతాము, 30 లక్షలు పెడతాము అని అంచనా వెసుకొని బడ్జెటులో 40 లక్షలు పెట్టాము దానికి పైన 20 లక్షలు కూడా ఇవ్వవలసివచ్చింది కలెక్టర్లనుండి రిపోర్టు రావటం ఆలస్యమైంది కాబట్టి కమిటీమెంట్ వెళ్లగొట్టేదిలేదని ఇదివరకే చెప్పాను దానిలో అనుమానంలేదు.

But enquiries also will have to be made, Sir Enquiry will be made and such of those not deserving will not get డాక్టరుగారు చెప్పినట్లు వారు ఎంచిన ఉత్తరువు ఫిబ్రవరిలో అందిందంటే అది పోస్టల్వారిది కాని మాకు సంబంధంలేదు

శ్రీ వి సత్యనారాయణ —కొన్నిచోట్ల కంప్లయింట్స్ వున్నాయి. కంప్లయింట్స్ వున్నచోట ఎంక్వయిరీచేసి ఇవ్వవలసివచ్చే కలెక్టర్లనుండి రిమార్కులని వాటికి కొన్నిటికి ఎందువల్ల ఇవ్వటంలేదు? ఎందువల్ల జాన్యం ఆవుతున్నది? 40,50 లక్షలని మిస్టరుగారు అంటున్నారు మొట్టమొదట ప్లాటుమెంటులో ఎన్నికోట్లు లయినా ఇస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు కమిటీ అయ్యారు కంప్లయింట్స్ తేలివాటికి తొందరగా ఇవ్వటానికి ప్రభుత్వం ఎందువల్ల చర్యతీసికోకూడదు?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి —కంప్లయింట్స్ ఫలానావారిమీద అని రావటంలేదు. It is not directed against a particular individual గవర్నమెంటు ఈ responsibility undertake చేసింది. న్యాయమైన కేసులకు ఎంత డబ్బయినా ఇవ్వవలసిందే బడ్జెటు ప్రొవిజన్ గిరించి ఎందుకు చెప్పినంటే పోయిన సంవత్సరం ఇంత పెట్టాము ఎక్స్పెన్డిచర్ బయోకా ఇంత వుంటుందని 40 లక్షలు పెట్టుకొన్నాము అది చాలేదు 20 లక్షలు ఇచ్చాము అది రిలీజ్ చేశాము ఇంకా అదసంగా ఇవ్వవలసివుంటే ఇస్తాము. Complaints are coming generally But we wanted to make survey also and find out how many bogus cases there are and how they should be eliminated అంతే అప్ప ఆలోచన చెప్పాను తప్ప వేరే ఏమీలేదు

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం —మాకు వచ్చిన information, for want of funds అని ఎంక్వయిరి అయిన తరువాత జెన్యుయిన్ అప్లికేషన్ లయితే లిక్విడ్షన్ పెట్టిన తేదీనుండి రెట్రో షెక్టివ్ ఎఫెక్టివ్ ఇప్పించండి

(No answer)

PUBLIC EXAMINATIONS FOR 7TH CLASS

641-C

SNO No 2743-C—Sri V Visweswara Rao —Will the hon Minister for Education be pleased to state

(a) whether the Government is taking steps to hold public examinations for 7th Class in all the schools,

(b) whether the Government are aware that the course intended for the 7th Class has not been completed in all the schools though the scheme is to be implemented this year i.e., 1965-66,

(c) whether the Government propose to educate the pupils on model papers, and

(d) if so, when and how?

The Minister for Education (Sri A. Balaram Reddy) —(a) Yes, Sir

(b) All the Heads of Institutions are expected to complete the course intended for the 7th class before the end of the academic year, sufficiently in advance before the conduct of common examination in April, 1966

(c) & (d) Model Question papers set by teachers who are actually teaching the subjects for VII class common examination, have been sent to the District Educational Officers with instructions to communicate the same to the Heads of Institutions and obtain their comments in this regard so that final papers may be set suitably

శ్రీ వి విశ్వేశ్వరరావు — ఏప్రిల్ 1వ తేదీన 7th Class కు Public Examination పెడతామని ప్రభుత్వం అంటున్నది ఇవాళ ఒకటవతేదీ మార్చినెల ఇప్పటివరకు తీసికొన్న steps ఏమిటి?

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి — ఈ సంవత్సరం పెట్టేది Public Examination కాదు, Common Examination వారిని బాగా తయారుచేసి 1967వ సంవత్సరంలో Public Examination పెట్టవలచుకొన్నాము ప్రతి స్కూలులో మనం ఏర్పాటుచేసిన సిలబస్ వారు పూర్తి చేయాలనే ఉద్దేశంతోనే ఈ examination పెడతున్నాము

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — సిలబస్ పూర్తిచేయాలనే ఉద్దేశంతో చేస్తున్నామన్నారు నిజమే సిలబస్ ఎప్పుడు అందించేరు కావలసిన పుస్తకాలు ఎప్పుడు అందించారు? డిటైల్డ్, అని లేకపోతే నాన్ డిటైల్డ్, పస్టి మెంటరి అని ఇచ్చారు మొదటి పుస్తకాలు ఒకసారి ఇచ్చారు తరువాత పుస్తకాలు 6 నెలల తరువాత ఇచ్చారు కొన్ని schools లో డిటైల్డ్ అక్కరలేదని కొన్నిచోట్ల డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టర్స్ D.E.O. లు డిటైల్డ్ కావాలని చెప్పటం జరిగింది ఈ రెండూ ఎట్లా సమన్వయం అవుతుంది? ఎగ్జామినేషన్ పేపర్స్ ఇచ్చేవారు ఈ క్లాసులకు సంబంధించిన వారుకాక లెక్చరర్లు, ప్రొఫెసర్లు ఇవ్వటంవల్ల ఏమి చెప్పారో తెలియకుండానే ఇస్తున్నారు కలెక్షన్ కు ఈ పేపర్స్ ప్రక్క స్కూల్స్ కు ఇవ్వమనటంవల్ల రైవలీవల్ల రిజల్ట్స్ కి తలక్రిందులయ్యే అవకాశం వుంది Positive గా వున్న difficulties అన్నీ ఆలోచించి Examination Papers Schools కు పంపించామని చెప్పారు. అవి ఇంతవరకు చాలా schools కు రాలేదు మార్చి 31 వ తేదీకు జరుగుతాయి కనుక ఏమి చేయబోతున్నారు?

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి — ఎగ్జామినేషన్ సేవర్స్ పంపించమని చెప్పలేదు Model papers D E O కు పంపించాము వారు schools కు పంపి అభిప్రాయం పంపించాలని చెప్పారు ఈ ఎగ్జామినేషన్ 1st year కాస్తా రెండే కన్నెన్నో ఇస్తున్నాము ఈ సంవత్సరం వారిని కామన్ ఎగ్జామినేషన్ కు ప్రెపేర్ చేసే బుచ్చురం పుల్ క్లెస్ట్ వల్ల ఎగ్జామినేషన్ at the end of 7th class క్లెస్ట్ లో చేద్దామని మనం ప్రెపేర్ చేసాము సూట్ ఇయర్ లో జరుపు తారనే ఉద్దేశంతో ఇది ప్రవేశపెట్టబడుతున్నది ఇది చాలా మంచి step దీనివల్ల standards పెరుగుతాయి అనే ఉద్దేశంతో చేస్తున్నాము కనుక అందరూ సహకరిస్తారని అనుకోవచ్చును.

శ్రీ ఎం లక్ష్మణస్వామి (కంకిపాడు) — ఈ Common Examination అనేది సమితి లెవెల్ లో జరుగుతుందా లేక జిల్లా లెవెల్ లో జరుగుతుందా? ఈ మధ్య అసలు ఇది పెట్టాలా లేదా అని ఆలోచిస్తున్నామని మంత్రులు అన్నట్లుగా పేర్కొనబడింది తప్పని సరిగా వుండాలని దై రెక్కరగారు చెప్పినట్లు వచ్చింది ఈ examination సమితి లెవెల్ లో వుంటే బాగుంటుంది కనుక State level లో పెడతే ఇబ్బంది అవుతుంది కనుక సమితి లెవెల్ లో వుంచటానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి — Questions print చేసి అన్ని Schools కు సంపుటారు అక్కడ Staff ఎగ్జామినేషన్స్ సూపర్ వైజు చేయటానికి ఈ సంవత్సరం ఏర్పాటు చేస్తున్నాము పై సంవత్సరం విగత Government Examinations ఎలా జరుపుతారో అదే procedure వర్తిస్తుంది వాల్యు ఏషన్ మూతం ఒక స్కూల్ లో వుండే answer papers ను ఇంకో School కు పంపించి చేయించే ఏర్పాటు చేస్తున్నాము బాబ్యులేషన్ సూపర్ వైజు విగత విగత మూతం అదే స్కూల్ లో జరుగుతాయి.

శ్రీ ఎ సర్వేపల్లె రావు — ఇది చాలా ముఖ్యమైన సమస్య, Short Notice ప్రశ్నలల్ల, ఏదో 2,3 ఏమిషన్ లో తేలిపోయేదికాదు అందుచేత అర్థగంట ఈ సమస్యకు కేటాయించి, చర్చించే అవకాశం ఇప్పించవలసినదిగా కోరుతున్నాను పుస్తకాలు లేక పోవడం, instruments లేకపోవడం, అనేకం ఉన్నాయి మాకు Public Examinations కావాలి కాని రేపు ఏప్రిల్ లో కాదు. అందుచేత అర్థగంటకు అనుమతించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి కె ఆర్. శర్మ — Common Examination అని అంటున్నారు. 7th class కు అభిప్రాయాలలో పిలబను ప్రకారం పాఠాలు అయినవా? ఈ విషయం గురించి ఆలోచించారా? Common Examinations లో ఉన్న ఇబ్బందులు ఏమిటి? ఈ వరీక్షలు జిల్లా లెవెల్ లో పెడతారా? లేక రాష్ట్రం లెవెల్ లో పెడతారా? Common Examinations కు Public Examinations మధ్య ఉన్న పోలికను ఏవరించి చెబుతారా?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి — రాష్ట్రం అంతటా ఒకే రకమైన common syllabus ఉన్నది. అది పూర్తి చేయకపోతే తప్పు ఎవరిది? పిలబను పూర్తి చేయుటకొరకే Common Examinations పెట్టాము.

శ్రీ పి నారాయణరెడ్డి (వడవల్పేట్) — మంత్రిగారు common examination అంటున్నారు ఆఫీసర్ల public examination అంటున్నారు మంత్రిగారు ఏమన్నా, instructions ప్రకారం చేయండి అంటున్నారు దీనిపై clarification ఇవ్వారా ?

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి —clarification ఏమీ అవ్వరంటేదు We are going to introduce a sort of common examination to prepare pupils to face public examination in the year 1967 and that is why we are giving all sorts of concessions in the conduct of these examinations

శ్రీ పి రాజగోపాలనాయుడు — సీలబసు ఇచ్చాము అన్నారు అది పూర్తిచేయకపోవడం, ఎవరితప్ప ? పిల్లలతిప్పి ? ఇందులో ప్రభుత్వానిది తప్పలేదా ?

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి —వారు “ప్రభుత్వానిది తప్ప” అని అంటారు సీలబసు ఇచ్చాము అది పూర్తిచేయాలి ఉపాధ్యాయులుకూడ మంచివారే ఉన్నారు వారు దానిని పూర్తిచేస్తారు

శ్రీ టీకె ఆర్ శర్మ —సీలబసు పూర్తి అయినదా ? లేదా అని చూడవలసిని బాధ్యత ప్రభుత్వానిది ప్రభుత్వక్రింద జిల్లా పరిషత్తులు, సమితిలు ఉన్నాయి నాటి ఆధిపత్యం కింది నడుస్తున్నాయి పాఠశాలలు. బాధ్యత ప్రభుత్వానిది అని శర్మన్, రాజగోపాల నాయుడుగారివో అడిగితే లాభంలేదు ప్రభుత్వానిది బాధ్యతకాదు అని మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పడం భావ్యంకాదు ప్రస్తుత పరిస్థితులలో common examination పెట్టడంవల్ల చాల ఇబ్బందులు ఉన్నవి. అవి మంత్రిగారికి తెలుసా ?

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి —బాధ్యతలేదని నేను చెప్పలేదు.

శ్రీ టీకె ఆర్ శర్మ —ఉన్నటువంటి పరిస్థితిని మంత్రిగారిదృష్టికి తెచ్చాను వారు ఈ విషయంలో ఏమి చేయబోతున్నారో తెలియజేస్తారా ?

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి — Common examination అనేది సీలబసు పూరి చేయడానికే ఏర్పడింది

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం —సీలబసు పూర్తికానిచోట, ఆపోర్టునకు ప్రత్యేకంగా మార్కులు వేస్తే బాగుంటుంది

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి —Common examination పెట్టినట్లయితే తప్పకుండా సీలబసు పూర్తి అవుతుంది. సీలబసు పూర్తి అయినదనే ఉద్దేశ్యంతోనే పెట్టాము టీచర్లు చాలా మందివారు తప్పకుండా వాళ్ళ పూర్తిచేయడానికి అవకాశం కలుగుతుంది.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS

CENTRAL GRANTS FOR UPGRADING OF T B HOSPITALS

632—

* 300 (4525) Q—Sri C C Kondaiah (Nellore)—Will the hon Minister for Health and Medical be pleased to state

(a) whether it is a fact that some three crores of rupees allotted by the Central Government in 1963-64 towards the upgrading of T B hospitals in Andhra State was spent by Irrigation Department,

(b) whether the reported speech of Dr Susila Nayyar, Central Health Minister published in Zamin Ryot, weekly, dated 20th January 195 at page 7, column 3 with regard to this affair has been brought to the notice of the Government, and

(c) if so, what are reasons for this?

A—(a) No, Sir

(b) No, Sir

(c) Does not arise

PILOT SCHEME TO GROW CASHEWNUTS IN THE TRIBAL AREAS

633—

*1260 Q—Sri P O Satyanarayana Raju—Will the hon Minister for Social Welfare be pleased to state

(a) whether there are any proposals before the Government to introduce Pilot Scheme to grow cashewnuts in the tribal areas,

(b) if so, the tribal blocks selected under the scheme,

(c) the amount proposed to be allocated to each of the Block under this scheme during this year, and

(d) the quantum of aid given by the Centre for the same?

A—(a) No, Sir.

(b) Does not arise

(c) Does not arise

(d) Does not arise.

MINOR IRRIGATION SCHEMES FOR TRIBALS

634—

*443 (5365) Q—Sri S Vemayya (Buchireddypalem) — Will the hon Minister for Social Welfare be pleased to state

(a) whether the amount of Rs 20,000 allotted during 1964-65 for the benefit of Tribals under Minor Irrigation Works has been fully spent,

(b) if not, the reasons therefor, and

(c) the names of the works that have been taken up for the execution?

A—(a) The final allotment for 1964-65 was Rs 28,500 It was fully spent

(b) Does not arise

(c) Most of the works are spill over or repairs works in the Districts as the allotment was meagre to take up any new works A statement showing the particulars of the works is laid on the Table of the House

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

[Vide Answer to Clause (c) of the L A Q No 634 [*443/ (5365)]
(Starred)

VISAKHAPATNAM DISTRICT.

Chintapalli Taluk

- (1) Construction of weir and excavation of Channel at Bologedda (v)
- (2) Construction of weir across Kondagedda at Townuru (v)
- (3) Renovation of Big tank at Peddavalasa
- (4) Excavation of weir and repairs to tank bund of big tank at Peddavalasa (v)
- (5) Construction of weir and repairs to Madala Sanyasi Banda, Peddavalasa (v)

Narsipatnam Taluk

- (6) Repairs to Pedda tank
- (7) Repairs to Pothibanda at Sarugudu (v)
- (8) Repairs to Madabattala tank at Sarugudu (v)
- (9) Repairs to Appanna banda at Sarugudu (v)

- (10) Repairs to Kotha tank at Sarugudu (v)
- (11) Repairs to Mallavarapu tank at Sarugudu (v)
- (12) Repairs to Kanumula tank at Sarugudu (v)
- (13) Repairs to Pedda tank at Sarugudu (v).
- (14) Repairs to Gantavari tank at Sarugudu (v)

Vizianagaram Taluk

- (15) Repairs to Minor Irrigation tank at Marriput (v)
- (16) Repairs to Minor Irrigation tank at Visamamidi (v)
- (17) Repairs to Minor Irrigation tank at Vantadapalli (v)

EAST GODAVARI DISTRICT

Rampachodavaram Taluk

- (1) Repairs to Garlamma tank at Devaram (v)
- (2) Formation of new tank at Devaram (v)

KHAMMAM DISTRICT

- (1) Restoration of Gouraram tank, Gouraram (v) Nugur taluk
- (2) Restoration of Alugudem tank, Ahgudem (v)
- (3) Restoration of Kumman Kunta, Parnasala (v)
- (4) Restoration of Patel Kunta, Mallapuram (v)
- (5) B R to Bundemalliah Kunta, Sudimella (v) Yellandu Taluk

ADILABAD DISTRICT.

Spill-over minor irrigation works.

WARANGAL DISTRICT

Spill-over minor irrigation works

Note —(v) denotes 'Village'.

ELECTIONS TO PRESIDENT, ANDHRA SARANALAYAM

635—

*247 (1628) Q—Sri S. Jayaraju (Allagadda)—Will the hon Minister for Social Welfare be pleased to state—

(a) whether it is a fact that elections to elect President for Arundathi Anadha Saranalayam, Allagadda, Kurnool District were not conducted so far; and

(b) if so, the reasons for the same?

A—(a) Yes Sir

(b) An attempt was made by the District Women's Welfare Officer, Kurnool on 4th April, 1961 to get the President elected, but she could not succeed as only 4 members attended the meeting. As the election of the President is a matter pertaining to the members of the Mahila Mandali, the Women's Welfare Department could not, therefore, do any thing further in the matter.

INSTITUTE FOR FILM TECHNICIANS

636—

*1072 Q ?Sri P V Ramana — Will the hon Minister for Education be pleased to state

(a) whether there is any proposal to start an Institute for imparting training to Film Technicians in the State in public sector, and

(b) if so, the details thereof?

A—(a) Yes Sir, there is a proposal to start an Institution at Hyderabad in the public sector to impart training in Film Technology under the IV Five-Year Plan Schemes of Technical Education Department.

(b) The details of the scheme have not yet been worked out.

WOMEN'S COLLEGE AT WARANGAL

637—

*1183 Q—Sri Bh Nagabhushn Rao (Warangal) —Will the hon Minister for Education be pleased to state.

(a) Whether it is a fact that a women's college has been established at Warangal,

(b) who has started the said college,

(c) whether the Government propose to take over the college, and

(d) whether the building in which the college is located is a rented one or belongs to the Government?

A—(a) Yes Sir

(b) The Government.

381—6

(c) Does not arise

(d) The building in which the college is located has been donated by the Pingli family to Government

ARTS AND SCIENCE COLLEGE, CHITTOOR

638—

* 1411 Q—*Sri P Rajagopala Naidu*—Will the hon Minister for Education be pleased to state

(a) the building grant and the equipment grant given to the Arts and Science College Chittoor this year,

(b) whether the construction of the college building at Chittoor was undertaken, and

(c) when will it be completed?

A —(a) Rs 3 lakhs building grant only

(b) Yes, Sir

(c) It is expected to be completed by December, 1966

NIGHT CLASSES IN COLLEGES

639—

*638 Q—*Sarvasri V Visweswara Rao and P Rajagopala Naidu*—Will the hon Minister for Education be pleased to state

how many colleges have started Night classes in all these Universities in Andhra Pradesh?

A —18 colleges

MORNING CLASSES IN COLLEGES

640—

*582 (1522) Q—*Sri P O Satyanarayana Raju*— Will the hon Minister for Education be pleased to state

(a) whether there are any proposals before the Government to start morning classes for degree courses in the City Colleges:

(b) if so, whether it will be given effect to in this academic year,

(c) whether any additional staff is required, and

(d) if so, the number required for each department?

A—(a) No, Sir

(b), (c) and (d) —Do not arise

PERMISSION TO EMPLOYEES OF TEACHING SIDE TO STUDY
DIPLOMA & DEGREE COURSES

641—

*577 (1489) Q—SRI N Satyanarayana Rao—Will the hon Minister for Education, be pleased to state

(a) whether employees in teaching side of various Government departments are given permission to study diploma and degree courses in Night Colleges after executing a bond for finishing their period of study,

(b) will the Government keep such employees in their places without transferring them during the course of their studies, and

(c) if not, will these employees be allowed to withdraw their bonds?

A—(a) Execution of bonds by the personnel for finishing their period of study in evening Colleges or Schools is not required

(b) The Government employees are kept in their places without transferring them during the course of their studies in the evening colleges or schools

(c) Does not arise

PAPERS LAID ON THE TABLE

Notification issued in G O No 100, Home (Labour I) dated 28th January, 1966 RE EXAMINATION INDUSTRY ETC

The Minister for Labour and Transport (SRI B V Gurumoorthy)—I beg to lay on the Table a copy of the notification issued in G O Ms No 100, Home (Labour I) dated 28th January, 1966, wherein the Lamination Industry, Polyester Resin Industry, Phenolic Resin Industry, Moulding Powder Manufacturing Industry are included in the I Schedule to the said Act under sub-section (1) of section 40 thereof

Mr Deputy Speaker—Papers laid on the Table

Amendments to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules, 1964

Sri B V Gurumoorthy—I beg to lay on the Table a copy of each of the following Government Order containing amendments to the Andhra Pradesh Motor Vehicles Rules, 1964, as required under sub-section (3) of section 133 of the Motor Vehicles Act, 1939 (Central Act of 1939)

- (1) G O Ms No 2518, Home (Transport I), dated 18th December, 1965
- (2) G O Ms No 2520, Home (Transport I), dated 18th December, 1965

Mr Deputy Speaker—Papers laid on the Table

POINTS OF INFORMATION

RE RELAXATION OF DEFENCE OF INDIA RULES AND RELEASE OF DETENUES

Sri D Sitaramayya—On a point of information *Sir*, Defence of India Rules ను సడలిస్తున్నట్లుగా ప్రతికఠో వార్తలు వచ్చాయి ఈ విషయంలో ముఖ్యమంత్రికి అధికారాలు ఇచ్చినట్లు, వారు ఇప్పటికే, ఆయా రాష్ట్రాలలో ఉన్న డిటెన్యూలను విడుదల చేయవచ్చును అన్నట్లుగా ఢిల్లీలో నిర్ణయం జరిగినట్లుగా వార్తలు వచ్చాయి కాబట్టి మన రాష్ట్రంలో జైల్లో ఉన్న కమ్యూనిస్టులను విడుదలచేస్తారా? ఈ విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక ప్రకటన చేస్తారా?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్—అటువంటి statement ఏవీరారు మీరు ప్రాసీయిస్తే అది వారికి పంపించి, సమాధానం తెప్పిస్తాము

RE DEATHS DUE TO INJECTION OF TRIPLE ANTIGEN VACCINE

Sri Y Sivarama Prasad—*Sir*, Yesterday, I was asked about the death of children at Bellampalli. I said I would give the information today. I will give it now.

4 deaths occurred on 24th February, 1966 in Bellampalli proper among the school children being vaccinated with Triple Antigen by the Colliery Health Staff belonging to their Hospital, to give protection against Diphtheria, Tetanus and 'Whooping Cough'. It was detected later, that one vial of Scoline, a muscle relaxant used in anaesthesia, got mixed up with Triple Antigen Vials. The empty scoline vial was found in the kit carried by *Sri Ram Babu*, Assistant Sanitary Inspector. Neither the Compounder *Sri Aaron*, who was keeping these drugs and vaccine in

the refrigerator in his store, nor the Health staff receiving them noted this Scoline Vial. The Health staff also did not note this at the time of giving injections.

When some children fainted, the Assistant Sanitary Inspectors rushed to the Hospital and brought the ambulance. 12 children were carried, of whom 4 died by the time they reached the hospital. Prompt and energetic treatment was given by the incharge Chief Medical Officer and his staff, due to which others survived. 14 more children brought by the anxious parents were also treated and discharged on the same evening and the next day.

Necessary investigations are in progress including the post-mortem of the dead bodies. Both the vaccine and scoline have been sent for analysis.

Instructions have been already issued for placing the persons responsible for giving and administering vaccine, under suspension immediately pending further enquiry into the matter. It is understood that action is being taken by the Police, and the concerned Sanitary Inspector and Store Keeper are being prosecuted by the Police under Section 304-A Indian Penal Code (Rash and Negligent Act causing death).

Dr B V L Narayana —I gave a call attention notice under Rule 74. I am not given a chance to ask some of the points, Sir.

Mr Deputy Speaker —Yesterday only we have received it.

Dr B V L Narayana —I want just one clarification in that. In the statement made by the hon Minister he said that there was one vial of scoline. It cannot be so because one vial cannot be given to 35 children. There must be many more. I would request the hon Minister to go into the matter and relieve the public of the doubt. One scoline vial is not a correct information.

Sri Y Sivarama Prasad —One scoline vial was not given to 30 children. But only 10 children would have received that particular injection. There were 26 children injected. Because they suspected on some children fainting, they brought all the 12 children to the hospital. The anxious parents of other 14 children also took them to the hospital and they were also treated. No thing happened to them. Only 4 boys died.

Mr Deputy Speaker — Any way please instruct them to have full investigation by the police authorities

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR THE YEAR 1966-67 (GENERAL DISCUSSION)

శ్రీ వి విశ్వేశ్వరరావు — అధ్యక్షా, మంత్రులు సమసమాజ నిర్మాణం అంటున్నారు అయితే ఆర్థికంగా వెనుకబడిన వారివిషయంలోను, సాంఘికంగా వెనుకబడినవారి విషయంలోను ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి? ఆనాటికి ఆనాడు వెనుకకు పోతున్నాముగాని ముందుకు పోవడంలేదు ఈ ప్రభుత్వం ఎక్కడైనా సమసమాజ నిర్మాణానికి పూనుకోవంసీపుం టే ప్రత్యేకించి ఆర్థికవసతి వెనుకబడిన ప్రజాసీకానికి, సాంఘికంగా వెనుకబడిన ప్రజాసీకానికి కలగజేయాలి **Social welfare** విషయంలో గత మూడు సంవత్సరాలనుంచి చూస్తే 4 కోట్లు 6 లక్షలనుంచి 4 కోట్లు, 8 లక్షలకు పెడగడం జరిగింది ఇది చాలా తక్కువ మొత్తం అని చెబితే అతిశయోక్తికాదు ఈడబ్బు ఖర్చు పెట్టడానికి, ఇండ్ల స్థలాలకు ప్రత్యేకంగా ఇవ్వడానికి అంత డబ్బు ఖర్చు పెట్టడంలేదు దానిని సక్రమంగా వినియోగించడానికి ప్రభుత్వం తగినచర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరంవుందో అందుకు తగిన విధంగా ఈ **Land Acquisition Act** ను మార్చాలి అని అనేక పర్యాయములు చెప్పడం జరిగింది కాని ఇంతవరకు ప్రభుత్వం తగినచర్యలు తీసుకోలేదు అందువల్ల ఈడబ్బు పూర్తిగా ఖబ్బు కావడంలేదు

అదే విధముగా **loans** విషయంలో చూస్తే ప్రభుత్వం యొక్క విధానాలు బోధపడడంలేదు **Advances to cultivators** విషయం లో 1964-65 లో 6 కోట్లు 6 లక్షల చిల్లర 1965-66 సంవత్సరంలో 5 కోట్లు 83 లక్షల చిల్లర ఇవ్వడం జరిగింది ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో 1 కోటి, 12 లక్షలువుంది ఒక ప్రక్కన మరం వ్యవసాయంమీద కేంద్రీక రించాలని అంటున్నాము వ్యవసాయం ప్రధానం, చేశంలో ఉత్పత్తి పెంచాలి అంటున్నాము. ఈనాడు రైతాంగానికి ఇచ్చే **advances** చూస్తే నానాటికి తీసికట్టు, నానంబట్టు అన్నట్టు గావుంది దీనికి కారణం ఏమిటి అని నేను ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను ఎక్కడైనా ప్రమాదవశాత్తూ గృహదానాలు జరిగితే వారికి ప్రభుత్వం డబ్బు ఇవ్వడం విషయంలో **rules** మార్చి ఇంటికి రు 50 ఇస్తున్నామని చెప్పారు కాని ఇప్పుడు ఆ **orders** మార్చి రు 50 లు ఇవ్వకూడదు, రు. 20 ఇవ్వాలని చెబుతున్నారు అట్లా ఎందుకు జరుగుతోందో అర్థం కావడంలేదు ఒక ప్రక్కన ఇంటికి అయిన ఖర్చు ఇవ్వలేము అంటున్నారు అయినప్పుడు రు 20 లు తగించడంలో కారణం ఏమిటో తెలియడంలేదు ప్రభుత్వం దానిని పరిశీలించి వెంటనే పాత **orders** ప్రకారం రూ 50 లు ఇచ్చేట్లు తగుచర్యలు తీసుకోవలసినదని కోరుతూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. సి. కొండయ్య — అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరం క్లిష్టంగావున్న పరిస్థితులలో మనం ఆశించిన వెద్ద మొత్తం బడ్జెటులో లేకపోవడం ఆశ్చర్యకరంకాదు అనుకున్న మేరకు **revenue collections** గాని, ఇదివరకు గవర్నమెంటుకు రావలసిన **agricultural collections** కాని కొన్ని ప్రాంతాలలో **collect** కానందువల్ల కొంత అభివృద్ధి కరమైన పనులకు **amounts** తక్కువగా కనిపిస్తున్నాయి మనం వివిధరంగాలలో ఉత్పత్తి అధికం చేయడానికి వేసుకున్న సడకం

ప్రకారం ఇంచుమించు కొంత ధనం తక్కువే అయినా ఆ పథకాలలో లభిస్తున్న సాగించడంకొరకు ప్రయత్నం చేయడం ఈ బడ్జెటులో కనిపిస్తున్నది అంతేగాకుండా కొంత అర్ధికలొపంకూడా కనిపిస్తున్నది ఈకన్న పరిస్థితులలో కొత్త పనులు తగ్గి రుద్ది ప్రజలకు కలవర పరచకుండా ఒక ప్రత్యేక పద్ధతిలో బడ్జెటు సాగుతున్నందుకు ఆర్థికమంత్రిగారి అభినందించక తప్పదు. లక్ష్యాలలో చూచినప్పుడు బడ్జెటుకు ప్రత్యేకించి విమర్శించవలసిన అవకాశం ఉండదు. వెలం ఎవరో కావాలి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు డబ్బు తగ్గించారని అనుకోవడం అర్థంలేని విషయం అని స్పష్టంగా మనకు కనిపిస్తున్నది ముఖ్యంగా ఈ 1965-66 బడ్జెటు మూడవ ప్రణాళిక ఆఖరులో ఉంది కాబట్టి మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికా కాలంలో జరిగిన అభివృద్ధిని మనం సమీక్ష చేసుకోవాలి. అంటుంది మొట్టమొదట ప్రణాళికలో మూడవ ప్రణాళికను పోల్చితే 4 శాతం అధికంగా మరల ఖర్చు పెట్టామని స్పష్టమవుతున్నది మొదటి ప్రణాళికలో 94 కోట్ల డబ్బులు మరల ఖర్చు చేసామని మూడవ ప్రణాళికలో 350 కోట్లు పైచిలుకు ఖర్చు పెడుతున్నామని ఈవిధంగా 4 వందల కోట్ల వ్యయాన్ని అధికంగా రాష్ట్రంలో అభివృద్ధిని సాధించడానికి ఖర్చు పెట్టిన తరువాత లభిస్తున్న పెద్దగా పెద్దగా జరిగిందా అని వ్యయాన్ని, అభివృద్ధితో పోల్చితే లాభం లభిస్తుంది చూపించడం సాధ్యం అవుతుందా అనే అనుమానంకూడా కలుగుతున్నది ఈ మార్కెట్లో కొన్ని medium projects పూర్తి అవుతాయని ఆర్థికమంత్రిగారు తమ ఉపన్యాసంలో చెప్పారు. medium projects గూర్చి ఆఖరుకు పూర్తి అయి ఈ పాజెక్టులలో కనీసం 9 లక్షల ఎకరాలకు కొత్తగా సాగును తీసుకురాబడడానికి అవకాశం కలుగుతుందని చెప్పారు. కొన్ని major projects ను speed up చేసారు అని పూర్తి అవడానికి దాదాపు అంతిమస్థాయికి చేరాయని చెప్పబడింది. అదే విధంగా, electricity, రోడ్డు రవాణా, విద్య, వైద్యం వీటి వంటి విషయాలలో ప్రభుత్వ ప్రణాళికలో మూడవ ప్రణాళికను పోల్చితే తప్పకుండా గణనీయమైన అభివృద్ధి జరిగింది. మనం ఒప్పుకోక తప్పదు అయితే ఈ జరిగిన అభివృద్ధికి ఎదురు అవుతున్న సరిస్థితులను నిషయాలు పోల్చి చూచినప్పుడు, నిజంగా మనం ఈ సమస్యల వల్ల వచ్చే దుస్థితి నొందిన అభివృద్ధి అంత ప్రాధాన్యతకు రాదేమో అని అనిపించడంతో ఆశ్చర్యంలేదు. ముఖ్యంగా ఆంధ్రదేశంలో ప్రధానంగా పరిశ్రమల అభివృద్ధి కొరకు, వ్యవసాయ అభివృద్ధికి electricity ఉత్పత్తి అవసరం అయింది కాని ఈనాటి పెరుగుతున్న వ్యవసాయ అవసరాలకు, పారిశ్రామిక అవసరాలకు లభించే electricity ఉత్పత్తి కావడంలేదు. అంతేకాకుండా ఈసంపత్తిరం వర్షాలలోపంవల్ల కొన్ని ప్రధానమైన project reservoirs లో నీరు తక్కువగా ఉన్న కారణంవల్ల ఇప్పటికే 30 per cent electricity consumption cut చేశారు ఇంకా కొంత కోతపడుతుందని ఒక ఆందోళనకరమైన ప్రకటనను మనం చూశాము. విధిలేనప్పుడు అటువంటిది అవసరం అవుతుందేమో గాని, తగ్గించేటట్లు కూడా మనం ఇవే electricity ని productive రంగానికి ఇస్తున్నమా లేక కేవలం decorative purposes కు, మానసిక సంతోషాన్ని గడిపేదానికి ఇస్తున్నమా అని ఆలోచించాలి. ఆవిధంగా ఒక scientific analysis లేక పోవడం ఆశ్చర్యంగానే కనిపిస్తున్నది ఎందుకేనంటే ప్రధానంగా పరిశ్రమలకు, వ్యవసాయానికి కేంద్రీకరించిన సమయంలో, cinemas కు, houses కు, street lighting

విషయంలో కొంత కోతపడితే నష్టంలేదుగాని, వాటికి మాత్రం కోత పడకుండా ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకోవలసివుంటుందని మనచేస్తున్నాను కొత్తగాడెం ధర్మత్ స్కీము April ఆఖరుకు పూర్తిఅవుతుందని అన్నారు అది ప్రారంభించిన తరువాత కోత తగ్గించబడుతుందని చెప్పారు కాని ఈవారం వింటున్న వార్తలనుచూస్తే, ఈ productive capacity తగ్గిపోయే పద్ధతిలో, పారిశ్రామిక సంస్థలకు, వ్యవసాయ రంగానికి electricity cut వుంటుందని విన్నవించు బహుశా కొత్తగాడెం ధర్మత్ station ను పూర్తి చేయడానికి తగిన electricity లేకుండా పోతుందేమోనని ఆశుమానం వస్తున్నది అవిధముగా electricity cut ఈధర్మత్ station కు వస్తుందేమోనని భయంగావుంది అందువల్ల మనం తప్పనిసరిగా cut చేయవలసి వచ్చినప్పుడు ఆ cut ఈరంగంమీదపడితే minimum కోత పెట్టడానికి వీలువుంటుందేమో అలోచించి వ్యవసాయ రంగానికిమాత్రం ఆ కోతకు తగ్గించడానికి వీలువుంటుందేమో అలోచించాలి ఆ విధంగా ఆలోచించితే పనిసాగుతున్న ప్రాజెక్టులమీద ఈభారంపడకుండా చూడడానికి వీలు వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను అనేకరంగాలలో Indo-Pakistan War దృష్ట్యా కొంతవ్యయం తగ్గించక తప్పలేదు అదేవిధంగా కరువు పరిస్థితులవల్ల కొంత వ్యయం తగ్గించుకొనక తప్పలేదు ఈ తగ్గించే వ్యయం, ఎక్కడ తగ్గించవలసి వుంటుందో, లక్కడ minimum తగ్గించి ఖర్చు పెట్టడం సరియైన అంచనా ఆ విధముగా ఉత్పత్తి తగ్గే పద్ధతిలో కోతలు పడకుండా చూడవలసిందని మనవి చేస్తున్నాను

(Sri B. Sriramamurthy in the Chair.)

ఇక కరువు పరిస్థితి చూసినట్లయితే నెల్లూరు జిల్లాలో మూడు తాలూకాలు మాత్రమే కరువు తాలూకాలని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది మిగతా తాలూకాలలో కరువు లేనట్లే భావిస్తున్నారు కాని కొన్ని మెట్ట తాలూకాలలో అధిక సంఖ్య గ్రామాలు కరువు ప్రాంతాలుగానే వున్నాయి మొదటి కారుపంట అక్కడ పోయింది రెండవసారి వేసినపంట కూడా ఏమంత ప్రయోజనకరంగాలేదు కరువు చట్టం అమలు జరిపిన ప్రాంతాలలో మినహా మెట్టపైరుకు రెమిషను ఇచ్చే అభిప్రాయం ప్రభుత్వానికి లేదు అందువల్ల కేవలం మెట్టపైరే ప్రధానమైన వ్యవసాయంగా సాగించే ప్రాంతాలలో మెట్టపైరు దెబ్బతిన్న తరువాత ఇక అక్కడి రైతాంగం శిస్తులు చెల్లించుకోవడం కష్టమైన విషయం ఈకరువు చట్టం లనులు జరుగదు గనుక ఆప్రాంతములో మెట్టపైరుకు శిస్తు రెమిషను రాదని రైతులు భయపడి పోతున్నారు ఫిబ్రవరి ఒకటినుండి శిస్తు వసూళ్లు ప్రారంభమైనాయి పంటలు దెబ్బతిన్న భూములకుకూడా శిస్తుకట్టమని ఉద్యోగులు ఒత్తిడి చేస్తున్నారు కాబట్టి వాటిమీద తిరిగి ఎంక్వైరీచేసి కనీసం అధికంగా దెబ్బతిన్న గ్రామాలలోనైనా collections ఆపుచేసి ఎంత వరకూ రెమిషను ఇవ్వాలి అనే విషయంలో ఒక విచారణవైనా సాగించవలసివుంటుంది అంతేకాని వివక్షణరహితంగా వసూలుచేయడం సరైందికాదని రైతులు చెబుతున్నారు కనుక ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం అలోచించవలసి వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను ఇది తక్షణం చూడవలసిన విషయం— ఎందుకంటే అప్పుడే వసూళ్లు సాగిపోతున్నాయి జిల్లా కలెక్టర్లు గాని, లేక తగిన ఉద్యోగులకు గాని వెంటనే తగిన ఉత్తరవులు జారీ చేయవలసి వుంటుంది నెల్లూరు జిల్లాలో తరచు కరువు ప్రాంతాలుగా

Annual Financial Statement
(Budget) for the year 1966-67,
(General Discussion)

1st March, 1966

135

తెలుగులు అనుసరించినట్లు చిన్న చెరువులనుకూడా ఈకాలను feed చెయ్యలేక పోయింది. అర్థం అవుతుంది అయితే పరే ఆకాలను అరికట్టి ఇంకో కొత్తచెరువును వేసి ఆచెరువుకు వస్తున్నకాలువను కూడా ఆచెరువుకు రాకుండావేసి కొత్త చెరువును వేస్తున్నట్లు మాకు తెలుస్తున్నది దానినిపైయింపై రైతులు ఎవర్నమెంటుకు రిజిస్టర్లు నోటిసులుకూడా ఇస్తున్నారు ఎవరకమైతే కోర్టుకు వెళ్లడానికి కూడా సిద్ధంగావున్నారు వోని ఆచెరువుకించి ఒకసెంటుభూమిగుల పన్నారైతువున్నాడా అంటేలేదు వోని కొత్తచెరువుకించి మెట్ట వ్యవసాయం ఏమైనావుందా అంటేలేదు అది కేవలం **grazing land** గా గవర్నమెంటు ఆధిపత్యానికి వచ్చింది కొత్తచెరువుకిందనూ చాలావంతు సుద్యమం, 1 1/2 ఫర్లాండులు మాత్రమే భూచిక్కిరించుచుంది ఒకటిన్నర ఫర్లాండులకూడా సోగుకు లాయికీ అయినభూమికి, రైతులు వ్యవసాయం చేస్తున్న భూమిలోలేదు కావచ్చు చెరువువేసేటట్లుంటే ఇప్పుడున్నచెరువు, ఆయనట్టు భూములు అంతాపాడేసోతాయు అందరికీతెలుసు అనాలో రుక్మిణి కూడా ఆరకంగానూ అయినట్టుకి ఒక కంట్రాక్టరును పోసి ఆచెరువును వేయించి చెప్పుకొంటే అనేది ఏదీపట్టుకోవచ్చును అనుకున్నాడే, ఎవరిలాభంకొరకు ఒకరుకుతున్నదో అర్థంకాకుండావుంది నేను ప్రభుత్వానికి చాలా స్పష్టంగానూ, చాలా ఎంతటాగానూ విజ్ఞప్తి చేస్తున్నది ఏమిటంటే మీరు ఈవనిని తెలుసే అప్పుడేయించండి, నీని విషయం ఏచారించండి ఇది కంట్రాక్టరు లాభంకొరకు వచ్చిన చెరువు, రైతులు వ్యవసాయాలు వేయవేయడానికి వచ్చినచెరువు అనేది మీకు అర్థం అవుతుంది, ఒకవైపున ఉంటేయోగా కరమైన వాటికి చట్టబద్ధమైన తెలుగున్నాం రెండోవైపున ఇటువంటి సరుకుయోగకరమైన వాటిమీద దబ్బు ఖర్చుపెట్టడం అనేది చాలా విచారకరం ఈవిషయాన్ని నేను ప్రభుత్వప్రతిష్ఠికి తెస్తూ దీన్ని జాగ్రత్తగా ఆలోచించమని కోరుతున్నాను ఆహార వనస్య చాలా తీవ్రంగావున్న తరణులది జై జవాన్, జై కిసాన్ అనే నాదాలు యింకా దేశంలోనే ప్రతి అంగుళం భూమి, ప్రతి చిరుకునీటిని ఉపయోగించి అధికం అని నోగించమని ప్రైవారినుంచి ప్రైవారివరకు వినాదాలు వినిపిస్తున్నాయి. అట్టి సరిస్థితులలో మా బిచ్చార్ సంగిర ఒక పిలీట్మైన విషయాన్ని ప్రభుత్వప్రతిష్ఠికి తీసుకురాక తప్పదు మాకు కలిగి రిజర్వాయిలు అనే లాంకు ఒకటివున్నది 16 అడుగుల నీరు వున్నట్టుకి 20 వేల ఎకరాలకు రెండవసాగును నీటిని భూవర్షావచ్చిన కుంభకరం ఆలాంకులో 21 అడుగునీరువున్నది అయిపోయి 10 వేల ఎకరాలకుమాత్రమే రెండవ సాగుకు పర్మిషను ఇవ్వబడింది అనేకసార్లు కలెక్టర్లు, ఉద్యోగులకు రైలాంగం కలుసుకుని చెప్పుచున్నట్టుకి కూడా ఇన్ఫర్మేషన్ విలులేదని చెబుతున్నారు అలాగే కొంటుంది రైతులు వెల్లార్లుజిల్లానుంచి ఇక్కడకువచ్చి ఇక్కడి అధికారులు మాకు వాడుకారు, ఈసంవత్సరంలో ఏకారణాలవల్ల రెండవసాగుకు నీరులేకుండా వేశాలో అరికేవించమని కోరుతున్నాను ఈసంవత్సరం 5 వ తేదీనుండి సెప్టెంబర్ 20 వ తేదీవరకూ ఇంజనీర్లు, కలెక్టర్లు ప్రాంత ప్రైవేట్ కార్పొరేషన్లకూ మాత్రగర్ వున్నాయి 22 అడుగులనీరు అందుకోవున్నదనే విషయం అందరికీ వుంది **Southern channel** కు నీరు ఇచ్చారు ఇంకా కాపర్ల వాళ్లకు ఇచ్చినా తానె మాకు అధికారం ఏమీలేదు ఒక అడుగునీరువరకూమాత్రం **eastern channel** కు ప్రవహించడానికి సాగుచుంది కానీ 12 అడుగులపైన నీరు వున్నట్టుకి **southern channel** కు నీరుపోదు ఎందుకంటే అది మెట్టకాలను **Tuins** ప్రకారం వాళ్లకు నీరు ఇవ్వడం న్యాయమే, కాదని ఎవరూ అనడంలేదు కానీ 16 అడుగులనీరు వున్నప్పుడు 20 వేల ఎకరాలకు రెండవ సాగుకు నీరు ఇచ్చిన లాంకు ఈసంవత్సరం 10వేల ఎకరాలకు మాత్రమే ఎందుకు ఇవ్వాలి పచ్చిందో అర్థం

కాదు చరుంగా 1946 నుండి 1966 వరకూ సాగువేయకుండున్న ప్రాంతానికి ఈ ఏడు నీరు వారకుండా వెయ్యివేల ఎకరాల ప్రయోజనం వుంటుంది అర్థంపడలేదు రైతులకు అంతా రెండు నొక్క దున్నకుని నీరువోసుకున్నారు మనం నీరు ఇచ్చినా ఇవ్వకుండా కాలువనీళ్లు ప్రవాహంగా అక్కడకు వోతూవుంటాయి భూములు అడుస్తాయి ఎట్లాగూ రైతులు సైర్లు వేయడానికి పూర్తి అంటున్నారు గవర్నమెంట్ రిజిస్ట్రార్లలోకూడా నీరువున్నట్లు కనిపిస్తూ, నీరు యిచ్చినా ఫరవాలేదు అ కెర్నలు ఇంజనీర్లు ఒకటికి రెండుపొర్లు చెప్పారు కొవ్వారులో రైతుల మీటింగు ఇరిగేషన్ కలెక్టరు వచ్చిన వచ్చిన P A కూడా ప్రకారం తరువాత ఎందుకుగాను ఇన్వెస్ట్మెంట్ అందించి అందుకున్నప్పుడు తక్షణం ఏర్పాటుకోవలసివుంది నెలూరు tank overfill అయినది తూము లనేది ఒకటివుంది దానిద్వారా నీరు ఎప్పుడూ వోతుంటాయి అక్కడ నీరుపూర్తికాకుండా రెండవకారు వేయడానికి వీలువుంది నేను ఈవిషయంలో ఇంజనీర్లును కలుసుకొని అడిగితే, తప్పకుండా ఇన్వెస్ట్మెంట్ రెండుపొర్లు commit అయి, Collector దగ్గరకు వచ్చేప్పటికి technical గా సోల్వేషన్ చెప్పడం ఇరిగింది ఎవలాకూ ప్రాంతంలో వంద ఎకరాలలో కూరగాయలు అందించుకొని రైతులు వున్నారని ప్రతినాటి నీరికి నీరు ఇస్తున్నారు ఈసంవత్సరం ఇన్వెస్ట్మెంట్ ఈయంట్లో నేను **Collector**ను కలుసుకోవడంఇరిగింది. నీరు ఇన్వెస్ట్మెంట్ అభిప్రాయం తెలిపారు నేను **D.O. letter** వ్రాస్తే **Collector** దగ్గరనుండి ఒక పిచ్చితమైన జవాబువస్తున్నది కారణం, రిపేరు చేస్తున్నా మని, కనుక పీలులేదని ఒక క్యంట్ చెప్పారు రెండవవక్యంలో మార్పి అఖిలకాలంలో సిల్లి వెనకకు నీరు ఎదులుతున్నాము, అది తీసుకోవచ్చని అంటారు సిల్లి వెనకకు నింపడండానికి రిపేరు అడ్డంకం అని అడుగుతున్నాను, రిపేరు చేయవద్దని చెప్పడంలేదు ఎవ్వరూ చాలానికి, 1,2 నార్లు కాయకూడలు పండించుకోనే రైతులకు నీరు ఇవ్వాలి నీరు ఇవ్వవచ్చని అంగీకరించారు ప్రభుత్వం సమర్థితో ప్రణాళికలు ఎప్పుడు భర్తీపెట్టడంలోనూ ప్రయత్నించేనా, క్రింది తెలివితో productivity కి దెబ్బతగులుతుందా, లేదా? అనేది గుర్తించడం ఆరుగురులేదు ఈయంట్లో చేస్తే ప్రభుత్వం చెప్పేదానికి, చేసేదానికి తేడావుంటుంది రైతులు ప్రతి సంవత్సరం ఇన్వెస్ట్మెంట్ tractors, pump sets గురించి ప్రభుత్వానికి మననిచేసుకుంటున్నారు. లాభించాలి ఈ tractors లు బిల్లులు నలుమూలాలా తిరిగడానికి వీలులేకుండా నిబంధనలు పెట్టారు వీటివల్ల నిబంధనలున్నవో వీటివల్ల ప్రయోజనంవుండదు **Land Mortgage Bank** ద్వారాడబ్బు disburse కావడంలేదు ఆడిబుట్టు season లో disburse కావడానికి ఒక agency పెట్టి, నోడ్యుమెంట్ తొందరలో రైతులకు అందేట్లు చేయాలి ఈసంవత్సరం ఇన్వెస్ట్మెంట్ లూరిగా చెబుతున్నది రైతులకునికి సంపన్నతడబ్బు వాటి అందకుండా lapse అయ్యేవి ఎవ్వరూ విచారకరమైన విషయం నెలూరు బిల్లులో ఇంజనీర్లు ఒక లక్షరూపాయలుకూడా disburse కాలేదు మార్పిలోగా disburse దానిలో లక్షలకొలిది lapse అవుతుందని మాతో చెప్పడం కూడా ఇరిగింది మార్పిలోగా ఆడిబుట్టు disburse అయ్యేట్లు చూడాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరు తున్నాను ప్రజా అభివృద్ధికోసం ప్రణాళికలను అమలుచేస్తున్నారు. కాని ఈ చిన్న వివరాలవల్ల ఎప్పుడు ఫలితాన్ని అర్థం చేసుకోవలేని కలిపితి నీర్లుడుతున్నది దీనికి కారణమేవరో తక్షణమే చెప్పించి గవర్నమెంట్ అంటుందని కోరుతూ, ఈ అవకాశంఇచ్చినందులకు అధ్యక్షులువారిని అభినందిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి రాజగోపాలాచార్యుడు — అయితే, మిత్రులు కిటి కొండయ్యగారు అంతర్గత బడ్జెటులో ఎన్నులు లేవనే సంతకాని ప్రకటనలు ఆరి ఎంబిఎంఎంఎం సమర్థిస్తున్నాను ఇది ఎన్నికల ఎత్తుగడమా తమేగాని వారి ప్రతిభను వేసినదికాదు ఇలాగే 1962 న సంవత్సరములో ఎప్పకలముందు పన్నులు వేయలేదు అదివారికి వచ్చిన అన్ని అంశము ప్రభుత్వం రైతులపై సుమారు 8 కోట్లకు అదనపు శిస్తులను కారు అదేరకంగా చెప్పాలేడి గాకూడా చేస్తున్నారు 1967 ఎన్నికల తరువాత తప్పక స్వల్ప విధిస్తారు ప్రెండ్రుకుక్కం పన్నులు వేసేవని ఈ ప్రయత్నం తప్పక వచ్చు రైతులపై ఈ రోజు పన్నులు వేసే పన్నులను తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేయాలిగాని పన్నులు వేయలేదని నచ్చచెప్పడానికి ప్రయత్నం చేయడం ఎంచినానాదని మనచేస్తున్నాను బడ్జెట్ స్పీచ్ లో చిత్తూరు, అనంతపురం జిల్లాలు, తెలంగాణలో ఇప్పుడు మరోకటిల్లాను అనావుక పల్లె దెబ్బతన్నాయని చెప్పారు ఆజిల్లా ప్రజలను రక్షించడానికి గాను ప్రస్తుతం వాటిని మరల గురించి ఇందులో వివరించలేదు ఆ ప్రదేశాలలో మంత్రులు పర్యటనలు చేయడం జరిగింది శ్రీ ఎ పి సుబ్బారెడ్డిగారు ఈ సందర్భములో కదిరిలో మీటింగు పెట్టారు మీటింగులో మాట్లాడుతూ ఎవరిని వానివ్వవడం జరిగింది వారు వానివ్వకపోతే పోనివ్వవచ్చుగాని ఎవరిని బ్రతుక నివ్వరు వరి తుల, వంశాంతి సమితులు వున్నాయి వారిదగ్గర ఉన్నప్పుంది, వారు ఇప్పుడు పెట్టాడు తున్నారట వారు ఇప్పుడు ఉన్నారట కాకు చాలానే ఉండే క్యంలో ఊరుకోవాలట

అక్కడ హెచ్చుగా relief shops పెట్టడానికి ఏమైనా ప్రయత్నం చేశారు? ఇంకా పరకు ఏమి చేయలేదు శ్రీ ఎ పి సుబ్బారెడ్డిగారు కూడా వెళ్ళినచోట వచ్చిన తరువాత అక్కడ చేసిన కార్యక్రమం వారుగాని, పైనాన్న మినిస్టరుగాని చెబితే సంతోషిస్తాను కార్యక్రమంలో వ్యవహారాల్ని చక్కగా ఉంటుందని మనచేస్తున్నాను తెలివితేటలు—అవసరమైతే గాని ఇక్కడే ఉన్నాను కాబట్టి చెప్పాల

నీటిపారుదల శాఖమంత్రి (శ్రీ ఎ పి సుబ్బారెడ్డి) — నా డిమాండులో చెబితే దానికి నా సమాధానం చెబుతాను.

శ్రీ పి రాజగోపాలాచార్యుడు — ఇందులో పోలీస్ స్టేటుమెంటు ఉన్నది ప్రజలలో ఆందోళన వచ్చింది తెలిసి, ఇండివిడ్యుయల్లునుంచి తిన్నెస్త మిల్లర్లునుంచి తీసుకుంటామని చెప్పారు. కాని రిక్విజిషన్ ఆర్డరు సంగతి ఏమిటి? ఇండివిడ్యుయల్లునుంచి పొక్కాక్ చేయము అని కేటగిరీలో గా కనుక అయినారు అసెంబ్లీలో అటువంటప్పుడు ఇండివిడ్యుయల్స్ నుంచి ఏరూపేణా వసూలు చేయడానికి ఏలా చేరు మిల్లర్లు వద్దనుంచే చేయాలి యూనిఫా ర్స్ పోలీ అన్ని జిల్లాలలో ఒకే పద్ధతి అని అనుసరించి మిల్లర్లునుంచి ధాన్యం తీసుకుంటామని చెప్పి మళ్ళీ రెక్విజిషన్ ఆర్డరు ద్వారా వ్యక్తులనుంచి ధాన్యం వసూలు చేయాలని ఎందువల్ల ఆలోచించారు? ఎందువల్ల స్టేటుమెంటు ఇచ్చారు? ఎందువల్ల వసూలు చేస్తున్నారు? పైనాన్న మినిస్టరుగారి స్టేటుమెంటు ఈనాడు అవసరమైతే గాని అనుసరిస్తున్న పధానంలో డిస్కాంపనీ ఉన్నది కాంట్రాక్టు వే ఉన్నది, సుబ్బారెడ్డిగారు చేయాలని కోరుతున్నాను

ప్రభుత్వ ఋణాంశం - రి. ఋణాల సేకరించే విషయంలో ఉన్న పద్ధతులు తప్పనిసరిగా పూర్తిగా ఉన్న పద్ధతివల్ల పునరున్న పనులు చేసే వాటిని షాహాకార్లుకు, లక్షాధికారులైన వారికి లబ్ధి వేస్తున్నారు వేస్తున్నారా అంటే నేను ఋణానుకూల చెప్పను చిత్తూరు జిల్లాలో కలెక్టరు సెంట్రల్ బ్యాంకులో ఆ హెడ్ క్రిం. రెండు లక్షల రూపాయలు ఈ విధంగా ఎనూరు చేసిన డబ్బు జమకట్టారు, అందుకు సంబంధించి కేసుం ఆ డబ్బు లక్షలకు వేరింది కాని ఎంతవల్ల వేరిందో తెలియదు రసీదులు యివ్వలేదుగాదా? కమిషన్ కాబట్టి రసీదులు తెచ్చు కమిషన్ వసూలు చేసి మీకు యిస్తున్నారో, వేబులో వేసుకుంటున్నారో, తెలియడం లేదు ఇచ్చిన అధికారం ఆ విధంగా దుర్వినియోగం చేసేవానికి మీరు కలుగుతోంది పేదవారినుంచి రైతాంగానుండి ఎది, ఇరవై నుంచి 50 రూపాయలవరకు, 100 రూపాయలలోపై యిచ్చిన డబ్బు రానేరదు ఆ డబ్బు అంతా షాహాకార్లుకు వెళ్ళింది, ఆ విధంగా నోషలిజం అనుకు చేయబడుతోంది ఇలాన్నంచే డబ్బు తీసుకునేయి షాహాకార్లుకు యిచ్చేసద్దతి పరిచిత డబ్బు వసూలు చేసికట్లయితే తప్పనిసరిగా వెనక్కు యివ్వబడాలి, రైతాంగానికి, దేశానికి డబ్బుకావాలి యింటుంది, విద్యార్థికి మొదలైన స్కీముకు డబ్బు యిప్పించేదానికి సంసిద్ధముగా ఉన్నాము మేముకూడా వ్యూహరైజి చేస్తున్నాము కాని నేను యిచ్చే డబ్బు, సది, ఇరవై, ముప్పయి తిరిగి ఎంటుకు వెనక్కు రావడంలేదు? మరి డబ్బులు యివ్వడంలే ఎందుకు యిచ్చాలని గ్రామాలలో ప్రశ్నిస్తున్నారు ఇది ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగారు జాగ్రత్తగా పరిశీలించి ఆ పద్ధతి మార్పు చేయాలి మనవి చేస్తున్నాము అందువల్లనే ప్రభుత్వ ఋణాలకు వసూలు చేయాలంటే డబ్బు రావడంలేదు బడ్జెటులో చెప్పారు—మూడుకోట్ల రూపాయలు తరుగు వచ్చిందన్నారు పబ్లిక్ రిజర్వ్ రైజి చేస్తే తరుగు ఎందుకు వచ్చింది? వారు చెప్పేది—ఉన్నటువంటి పరిస్థితులు కాదు, ఈ విధంగా వీదవారినుంచి ఏదైతే సది, ఇరవై వసూలు చేస్తున్నారో, అది వెనక్కు రావడం లేదు గణక ప్రజలకు విశ్వాసం వోయింది చూడండి డబ్బు సంపాదించి, ఉన్నవారికే యిస్తున్నారు కాబట్టి మేము యివ్వవలసిన అవసరం ఏమీ ఉన్నదని అంటున్నారు అందువల్ల పబ్లిక్ రిజర్వ్ ఫ్లోట్ చేసినా డబ్బు రావడం లేదు ప్రజలకు విశ్వాసం కలుగంటే ఈ పద్ధతి మార్చాలి ఎందుకోనంటే ఆ ఋణాలు యిస్తున్నారు? 462 కోట్లు ఈ నాడు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో అప్పు పెట్టి ఉన్నారు ఇక్కడ ఉన్న జనాభాను లెక్క చేస్తారు 154 లు ప్రతివ్యక్తి—వీదవాడుగాని, కూలివాడుగాని—చెల్లించవలసిన పరిస్థితి కలుగజేశారు ఇంత ఋణానికి assets ఏమిటి? రూ. 462 కోట్లకు ఎన్నెట్లు ఉన్నవి—భయపడలసిన అవసరం లేదని ప్రజలకు నచ్చజెప్పితే అప్పు యివ్వడానికీ వీలుగా ఉండేది కాని ఆ 462 కోట్లకు అప్పులు ఉన్నట్లు చెప్పలేక పోయిందను భయంగా ఉన్నది కేసులో అనుమానంగా ఉన్నదని చెప్పేయంటే బాగాండేది అప్పులు చేయించుకో మనం పద్ధతి పనులస్తున్నారు 75 కోట్ల 24 లక్షలు ఈ సంవత్సరం అప్పు చేయబోతారు Productive projects మీద ఇప్పు పెట్టితే మంచిదే—ఉత్పత్తి కాబోతోంది, మనకు కూడా లాభం ఉంటుందని, ప్రజలు యివ్వడానికి వీలుంటుంది కాని దీనిలో 75 కోట్ల 24 లక్షలలో 36 కోట్ల 63 లక్షలు ఇంతకుముందు తీసిన బాకీకి జను చేయడానికి చెల్లిస్తున్నారు చేసిన అప్పులు తీర్చలేని పరిస్థితి ఉన్నది ఇంతవరకు చేసిన అప్పుకు ఎందువల్ల అదాయం రావడం లేదో ఆ కారణం జనానికి చెబితే తప్ప వారిలో ప్రభుత్వంయందు confidence create చేయడానికి వీలులేదు దీనికి సమాధానం మంత్రిగారు చెప్పిస్తున్నాడు.

గ్రామోద్యోగుల విషయమై రెండేళ్లయినది—రివర్స్ యచ్చి, దానిని గురించి ఎప్పుడు ఆసెంబ్లీలో వచ్చినా, ఎప్పుడు short notice question వేసినా ఎప్పుడు call attention యచ్చినా మరుగటి 15 దినాలలో సిర్గయించ బోతున్నామని వెబుతున్నారేగాని నెలలు, ఏండ్లు గడచి పోతున్నాయి ఏదో సిర్గయించేవారి—చారికి వారసత్వం హక్కు ఉంటుందా, వారిస్థితి గతి ఏమిటి—అది తేలికవోతే వారు ఎని చేయడానికి యిచ్చగించడంలేదు ఇది ఏమి అడ్మినిస్ట్రేషన్ చూడండి—భద్రాచలం తాలూకాకు ఆంధ్ర నుంచి వీసి తెలంగాణా ప్రాంతం, ఖమ్మంలో కలిపారు ఇట్లు కలిపిన తరువాత అక్కడ ఉప్పు గ్రామోద్యోగులకు ఉబ్యయిస్తావా, లేదా— ఆంధ్రలో లభించే జీతాలాగాని, తెలంగాణా పద్ధతి గురించిగాని వారికి యిచ్చాలిగా? ఏమి యివ్వకుండా ఉంటే ఎట్లా? వారికి మాత్రం నోటీసు యిస్తున్నారు—పని గురించి ప్రభుత్వం తమ బాధ్యత నిర్వహించి తరువాత గ్రామోద్యోగులు ఏమీ చేయటలేదంటే బాగుంటుందిగాని ప్రభుత్వం రెండేళ్ల నుంచి తమ ఉద్యోగులకు జీతాలు నిర్ణయం చేసే స్థితిలో లేదంటే ఎట్లా? ఈ గ్రామోద్యోగుల విషయమై వెంటనే నిర్ణయం చేయాలి ముఖ్యంగా ఛద్రానలం తాలూకా గ్రామోద్యోగి సుందర రామయ్య ఆనే ఆయన తన 70 ఏండ్ల తల్లితో సత్యాగ్రహం చేస్తోంది స్టేటు మెంటు యిచ్చారు—అది డెక్కన్ ప్రొకల్, 21 ఫిబ్రవరి ప్రతికల్ ఏడింది ఎందువల్ల ఈలాంటి పరిస్థితికి దిగజాలవలసి వచ్చిందో తీవ్రంగా ఆలోచించాలి

రెవెన్యూ మంత్రి గురించి చెప్పాలి అదనపు అసెసెంట్ గురించి రైతులు సేవాలం చేశారు ప్రభుత్వం తొంగలేదు పైకొర్టువారు రైతుల తరపున తీర్పు చెప్పారు మరల ప్రభుత్వం సుప్రీం కోర్టుకు వెళ్ళారు వారు ఏమీ చెప్పారంటే—రెండు అక్కౌంట్లు ప్రీమిర్ చేయాలి, రెండు అక్కౌంట్లు రసీదులు యిచ్చాలి—అని సుప్రీం కోర్టు నిర్ణయం చేశారు ఆ నిర్ణయం ప్రకారం రెవెన్యూ ఉద్యోగుల రసీదులు యిచ్చుతారా? ఎందువల్ల యిచ్చుతుంటే? మూడు కావాలని ఉబ్యయిస్తావా, కెయియ్యాలని ఉబ్యయిస్తే చేస్తున్నారు రెండు రసీదులు అడిగితే వచ్చులు చెబుతారు డిమాండ్ నోటీసు రికార్డు ప్రకారం ఉందా? ఎందువల్ల లేదు రైతులను తెలియజేయడం చే జప్తుచేస్తున్నారు పెన్షనరీ ఇండ్లలోని కుర్రీలు, ఎల్లలు, లేవుకు సేయిస్తారు బీదవారిని సతా యిస్తున్నారు ఎందువల్ల సుప్రీం కోర్టు నిర్ణయంతో నిమిత్తం లేకుండా ప్రకారంగా రసీదులు యివ్వకుండా ఈ విధంగా రైతులను నిర్బంధించడానికి ఎవరు అధికారంయిచ్చారు? ఇది అప్పీలింగ్ ఆలోచించాలి

రెవెన్యూమంత్రిగారు తప్పనిసరిగా ఇన్ఫాంటివిక్యులులేకుండా చేయటానికి కలెక్టర్లను వెంటనే ఇన్ఫ్రక్షన్ ఇవ్వవోతే ఎచ్చ ఆందోళనలు భావన వాద్యత ఎహించవలసివస్తుంది ప్రభుత్వం శిస్తు రెమిషన్ ఇస్తామన్నారు కాని ఇంతవరకు ఆ గ్రామ ఉద్యోగులకు, అయ్యోగ్రామాలకు ఇంత రెమిషన్వచ్చిందని చెప్పలేదు మీరు వసూలుచేసేప్పుడే ముందుగానే రెమిషన్ ఎవంటోల్గింది రైతులనుండి శిస్తు వసూలుచేస్తే రైతులకు సులభంగా ఉంటుంది అంతేగాని మొదట మొత్తం శిస్తు మీరు కట్టండి, తర్వాత రెమిషన్వచ్చినప్పుడు ఎడజస్ట్ చేస్తామంటే మర్యాద ఏమైనా ఉన్నదా? కాబట్టి మీరు మొదట వసూలు చేసేటప్పుడే రెమిషన్ తగ్గించి, మిరాడము తీసుకోవాలిగాని మొత్తం శిస్తు తీసుకోకూడదు ఎన్ జి.ఎ.ను ఇతర పోర్టీలవారు రెచ్చగొలుతున్నారని, అందువల,

వారు సమ్మేచేస్తామని బెదరిస్తున్నారు అంటున్నారు అది సరైనదికాదు వందకోట్ల రూలు కొత్త పన్నులు సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ వేస్తుంది చక్కెరమోష, ఇతర నామాశ్యమైన ఎల్లవలయాల పన్నులు వేస్తున్నారు ఈరకంగా వందకోట్ల రూలు పన్నులు వేస్తే ధరలు పెరగకుండా ఉంటాయా? ధరలు పెరిగితే వారు అందోళనచేయకూడదా? ఎందుకు చేయకూడదు? ధరలు పెరగకుండా చూడవలసింది ప్రభుత్వం కాని ప్రభుత్వం పన్నులు పెంచుతుంది, చూపనిసరిగా ధరలు పెరుగుతున్నాయి ధరలు పెరగటానికి ప్రభుత్వమే కారణం విద్యాశాఖామంత్రిగారు చెప్పినట్లు కాదుకా? విద్యాశాఖామంత్రిగారు చెప్పింది ఏమిటి? సింబల్ మేము సంపించాం, ఆ సింబల్ తప్పనిసరిగా అమలు జరిగినట్లైతేనే మేము లనుకొంటున్నాం అని లాపేషియేనా వాఖం ఇచ్చా? ఇదికూడ అదిదేవుడుగా ఉంది మేము పన్నులు వేస్తామని, ధరలు ఎటు పెంచుతున్నాం, ధరలు పెరిగితే మా తన్నా అని అంటే అది ఎన్నా? ఈనాడు పెరుగుతున్న ధరలనుసరించి ఎన్ డి ఒకటో తప్పనిసరిగా జీతాలు ఇవ్వాలి ధరలు తగ్గించండి జీతాలకూడ తగ్గించండి తప్పలేదు ధరలు పెరగడం తగ్గించడం, పన్నులు వేస్తున్నాం అగ్గిపెట్టె 6 పై ధర అయితే అందులో 3 పైసలు ప్రభుత్వం తీసుకొంటున్నారు బీడిలు, సిగరెట్స్, ఆకుపళ్లెలు వీటన్నింటిపైన పన్నులు పెంచు చేస్తున్నారు అయినట్లున్నాడు ఎన్ జి ఒకటో తప్పనిసరిగా తమకు జీతాలు పెంచుచేయవలసింది. ప్రభుత్వంచేసే పన్నులు సవరించుకోవాలి లెదా వారికి కావలసిన జీతాలు ఇవ్వాలి ప్రభుత్వానికి డబ్బులేవని అంటున్నారు డబ్బు రావడానికి మార్గాలు చూసుకోవాలి ప్రోహిబిషన్ తీసివేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రతిష్టకు ప్రకటించుతున్నది ఆమెరికా ఒకసారి ప్రోహిబిషన్ కాన్స్ట్రబ్యూషన్ చేంచేసి ప్రవేశపెట్టారు కాని అది ఎప్పుడైతే ఫెయిల్ అయిందో వెంటనే కాన్స్ట్రబ్యూషన్ మార్పుచేసి, ప్రోహిబిషన్ రద్దుచేశారు వారు ఏమీ ప్రతిష్ట కొరకు ప్రాకులాడలేదు కాని ఈ ప్రభుత్వం ప్రతిష్ట కోసం ప్రాకులాడుతోంది ఈ ప్రోహిబిషన్ వల్ల మనకు రావలసిన ఆదాయం రాకపోవటమేకాకుండా పైసకన్న పోలింగులకి పెంచుగా ఇచ్చుకోవలసి వస్తున్నది శ్రీకాకుళం జిల్లాలో మొన్న మేము మీటింగ్ పెట్టినప్పుడు లక్కడీవారు ఒకటి చెప్పారు శ్రీకాకుళంలో రెడ్డికివీధి పురజనులు నమస్కరించి వ్రాసుకొను చుట్టూ, ఈమధ్య మా వీధిలో సారాకొట్టుపెట్టె అమ్మేస్తున్నారు అవని ఎన్ డి గారు చేశారని తెలుస్తుంది ఆ సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ ఎవరనా బండి అప్పారావు, మున్నల అప్పారావు వీరిద్దరు రెడ్డికి వీధిలో సారా అమ్మిస్తున్నారు బీదవారు సరే బీదవారు అవుతున్నారు ధనవంతులు మరీ ధనవంతులు అవుతున్నారు కాలిచేసి రు తెచ్చుకోవేవాడు తండ్రిమాని సారా త్రాగివలసివస్తున్నది శ్రీకాకుళములో డాక్టర్ సోపాబుపేట పురజనులు వ్రాసుకొన్నది ఈపేటలో బాలరాజు అనువారు సారాయికొట్టు పెట్టారు అని వ్రాశారు వారు ఆవిధంగా వ్రాయుటవేరారు శ్రీకాకుళంలో మొన్న మేము మీటింగు పెడితే, నామంత్రి 5 గంటలకే మీటింగుకు సారా త్రాగినవారువచ్చి గల్లంతుచేశారు ఆ ప్రక్కనే పోలిసుస్టేషన్ ఉంది ప్రక్కనే పోలిసుస్టేషన్ ఉన్నప్పటికీ, ఎలుగురైతుగురు సారా త్రాగి విధులవెంబడి గిగ్గోలుచేసినారు అది ఎవరూండలే జరిగింది లన్నడే అక్కడి జనులు ఇది మాకు వ్రాసి ఇచ్చినారు అయినట్లున్నాడు ఏవిధముగా ఈ ప్రోహిబిషన్ అమలు జరుగుతున్నదో మారు ఆలోచించండి కాబట్టి ప్రతిష్ట కోసం ప్రాకులాడుకుండా ప్రోహిబిషన్ రద్దుచేస్తే, ఇప్పుడున్న తీవ్రకల్ల—కల్ల అయి, కావలసినంత డబ్బు వస్తుంది ప్రభుత్వం ఎందుకు అబద్ధం ఆడాలి? కల్ల త్రాగించుతూ అది తీవ్రకల్ల అని చెప్పటం ఏమాత్రం న్యాయమైంది ఏమియంకాదు ప్రోహిబిషన్ రద్దుచేసి కావలసిన డబ్బును సమకూర్చు

కోవాని నెను కోరుతున్నాను సుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ విషయం ఎప్పుడు మాట్లాడినా కో-ఆపరేటివ్ సుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ లంటున్నారు ఇవి నిజంగా కో-ఆపరేటివ్ సుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ కావు ఇవి గవర్నమెంట్ యొక్క సుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ కో-ఆపరేటివ్ లనే పేరులో రైతులనుండి డబ్బు వసూలు చేస్తున్నారు కాని ఇ ఈనాడు అందులో ఉన్న గవర్నమెంట్ కు సంబంధించినవారే అక్కడ ఉన్న డైరెక్టర్స్ గవర్నమెంట్ చే నామినేట్ చేయబడినవారు అటువంటప్పుడు ఇది కో-ఆపరేటివ్ సుగర్ ఫ్యాక్టరీ ఏట్లా అవుతుంది ? అందులో ఒకకోటి 20 లక్షల రూపాయల వద్దం వచ్చింది అంటున్నారు దానికి బాధ్యులు ఎవరు ? మా మనుష్యులను పెట్టి అందులో మా డబ్బు మీరు ఎంతైనా తీసేండి ఫరవాలేదు మాకు అంటుకు అభ్యంతరంలేదు కాని రైతులు పెట్టిన డబ్బుకు ప్రభుత్వం గ్యారంటీ ఇవ్వండి కాని, అమ్మయంకూడ మీరు చేయలేదు పెన్షన్స్ కు ఒక స్పెషల్ ఆఫీసర్ నునేశారు ఆయన ఇంతవరకు 1961 లు ముందు ఇవ్వమని పెన్షన్ నులే ఇవ్వలేదు 1961 ల ద్వారా వచ్చిన పెన్షన్ స్కెచ్ లో సూటికి 70 వంతులు ఇవ్వలేదు ఎందువల్ల ఇప్పుడు ఉన్నారు ? హాజ్ ఆఫ్ ది డిపార్ట్ మెంట్ గా ఉన్నవారు తమ డిపార్ట్ మెంట్ లో ఎంతమంది రిటైర్ అయినారో, వారికి సంబంధించిన టెక్సా, ఫెల్స్ ఎ టి టి ఎంపించి వారా? లేదా? అనే విషయం ఎందువల్ల వంపించలేదు అనే రిమాన్స్ మెంట్ లో టిఫ్ సెక్రటరీ గారికి స్పెషల్ ఆఫీసర్ కు ఎంపిస్తే స్పెషల్ ఆఫీసర్ దానివారు చర్య తీసుకోవటానికి ఏయంటుంది అప్పుడు గోదావరి జిల్లాలో ఉన్న ఒకరు రిటైర్ అయిన తర్వాత, వీరేరు ప్రాజెక్టు దిగ్గరి వసినే ఉన్నారా అయినా ఆయనకు పెన్షన్ ఇవ్వకుండా ఏదేళ్లు ఆయనది ఇవ్వేళ్లు సర్వీసుచేసి రిటైర్ అయి, ఇంటికి వెళ్లిన బీదవారు గా ఉన్నవారికి ప్రభుత్వం వెంటనే పెన్షన్ ఇవ్వకపోతే వారు ఇంటిలో ఏమి తింటారనేది ప్రభుత్వం ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ కాకా వెంకటరత్నం (వుయ్యూర్) - అధ్యక్షా, ఆర్థిక మంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన బడ్జెట్ ను నేను పూర్తిగా ముందున్నాను దేశంలో ఈనాడు ఉన్నటువంటి అత్యవసర పరిస్థితులను బట్టి, మన ఆర్థిక పరిస్థితి బట్టి - 20 వేల కోట్ల రూపాయలతో అయోరుచెయవలసిన నాలుగవ ప్రణాళిక బడ్జెట్ ను చేసిన మన రాష్ట్రంలో అయినా 174 కోట్లకు ఈ బడ్జెట్ ను పరిపెట్టగలిగినందుకు ఆర్థిక మంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాను ఈ బడ్జెట్ లో కొన్ని ఎషయాలపై కొంత డబ్బు ఎక్కువ పెట్టారుగాని మొత్తంమీద చూస్తే మూడవ ప్రణాళికలో వ్యవసాయానికి, పశుసేవలకు ఎగైరాలకు 12 కోట్లనుండి 47 కోట్ల రూపాయలు పెట్టారంటే, నాలుగు రెట్లు ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టారన్నమాట అది కొంతవరకు సంతోషాన్ని కలిగించింది అదేమధ్యంగా భారీ కమ్యూనికేషన్, మధ్యరకములకు కూడ నాలుగు రెట్లు ఎక్కువ పెట్టారు మొదటి ప్రణాళికనుండి మూడవ ప్రణాళికకు వచ్చేటప్పటికి 4 న్నర రెట్లు పెట్టారు ఎంప్లొయ్ మెంట్ కు నాలుగు కోట్లనుండి 22 కోట్లు మూడవ ప్రణాళికలో ఖర్చు పెట్టారంటే నిజంగా ఐదు రెట్లు ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టారు కాని ఎలక్ట్రిసిటీకి మాత్రం తక్కువ ఖర్చు పెట్టారు ప్రజల యొక్క బాగా అలసల పాచ్చుగా రావలసినటువంటి, దేశానికి ముఖ్యంగా కావలసినటువంటి ఎలక్ట్రిసిటీకి ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టడం చాలా రక్తివ ఖర్చు పెట్టారు 37 కోట్లనుండి 90 కోట్ల కంటే పాచ్చు అంటే మూడు రెట్లు కంటే మించి ఎలక్ట్రిసిటీ కోర్కు ఖర్చు పెట్టలేకపోయారు ఈనాడుగవ ప్రణాళికలో ఈ ఎలక్ట్రిసిటీకి అదనంగా ఇంకా ఎక్కువ ఖర్చు పెడతారని ఆశిస్తున్నాను. ఈనాడు గ్రామం అభివృద్ధి చెందాలంటే అక్కడ ఎలక్ట్రిసిటీ ఉండాలి ఎక్కడ ఎలక్ట్రిసిటీ ఉన్నదో

అక్కడ లక్షి ఉన్నది, అక్కడ డబ్బు ఉన్నది, అక్కడి రైతులు బాగుపడతారు. అది దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆర్థికమంత్రిగారు ఈ ప్రణాళికలో ఈ సంవత్సరానికి ఏమి నిర్ణయించినా—రాబోయే నాలుగు సంవత్సరాలలోనైనా కొంచెం హెచ్చుగా ఎలక్ట్రిసిటీకి ఖర్చుపెట్టి దేశాన్ని సస్యశ్యామలంగా చేయాలి గ్రామాలు సస్యశ్యామలం ఎలక్ట్రిసిటీద్వారానే జరగాలి ఇవ్వాలి వేసవికాలంకాబట్టి ఎవరు వరదలు గురించి సప్లైంచుకోవటంలేదు ఈ సంవత్సరం వర్షాలు లేక వోవటంచేత వరదలమాట మార్చి పోయారు అందుకే ఆర్థికమంత్రిగారి ఉపన్యాసంలో ఎక్కడా వరదలు గురించిన ప్రస్తావనలేదు మళ్ళి ఎప్పుడో వరదలువచ్చి కొన్ని జిల్లాలలో అందరి కొంపలు కూల్చేస్తుంది. ఆ వరదలు వచ్చిననాడు మనం ఆసుకోవటంలేదు, మిగతా రోజులలో దానిని గురించి మనం మాట్లాడకపోతే జరగబోయేది ఏమిటి? ఎప్పటికప్పుడు వరదలు రావటము, దెబ్బతివటం, మరోక సంవత్సరానికి దానిని మరచిపోవటం జరుగు తున్నది

వరదలకు మిత్రా కమిటీని వేశారు మిత్రా కమిటీ report వచ్చినదని డాక్టర్ ఎల్ రావు గారు చిన్న కరస్పందన ద్వారా ఆ అభిప్రాయాలు బైట పెట్టారు వరదలను గురించి మిత్రా కమిటీ అభిప్రాయాలను practical గా అమలు జరపాలి కృష్ణా, గోదావరి, గుంటూరు జిల్లాలలో మరీ ప్రమాదమైన పరిస్థితులలో ఉన్నటువంటి ఏరియాలకు మిత్రా కమిటీ అభిప్రాయాలను అమలు పరచ వలసిందని కేంద్ర ప్రభుత్వమును రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కోరాలి అని నేను ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను 1959లో బస్సులను nationalization చేశారు నిజంగా బస్సులు nationalization చేస్తే ఏదో కొత్తది వస్తుందని, ఆనాడు చాలమంది private owners వ్యతిరేకించి నప్పటికీ, కావాలకుండా చేశాము ఈ సభలో ఉన్న శాసన సభ్యులు ఆనాడు ఉన్నారు కాని ఆనాడు అందరు కూడ కావాలి అనుకొన్నారు ఆ మరద్యస్తం ఏమిటో కృష్ణా, గోదావరి, గుంటూరు జిల్లాలకు వచ్చి వడ్డది అది క్లబ్ లనుకుంటున్నాము పోషం ఆనుకుంటున్నాము. పోషం ఉంటేనే కృష్ణా, గోదావరి, గుంటూరు జిల్లాలలో nationalization of buses వచ్చివాయి అంటున్నాను అంతకు తప్ప పుణ్యం చేసుమంటే మాత్రం రాలేదు అట్లా అని చెప్పగలిగిన వారు ఎవరైనా ఉంటే సాహసించి చెప్పండి అని నేను అడుగుంటున్నాను నిజంగా కూడ ప్రజలకు ఏమి నుఖం లేదు చెల్లకొంది వడి ఉంటారు పెళ్లికి వెళ్లాలి అంటే వెళ్ళలేరు, ఇంకో శుభకార్యానికి వెళ్లాలంటే వెళ్ళలేరు ఏ బస్సు ఎప్పుడు వస్తుందో తెలియదు కోట్ల కొలది రూపాయలు ఖర్చు పెడు తున్నారు ఇచ్చాళ budget లో అర్థిక మంత్రిగారు ఈ లెక్కలు ఎట్లా యిచ్చారో గాని— 8 లక్షల రూపాయలు 64-65 సంవత్సరంలో స్వల్ప లాభం వస్తుందని ఆ R.T.C. వారు యిస్తే యిక్కడ సైనాన్స్ నినిస్తారుగారు పెట్టి ఉంటారు అని నేను భావిస్తున్నాను 1965-66 సంవత్సరంలో రూ 15 లక్షలు వస్తాయి అన్నారు 1966-67లో 68 లక్షలు వస్తాయి అన్నారు ఇది ఎప్పుడో ముందు రాబోయేటటువంటి విషయాలు ఈ నాడు పరిస్థితులు చూసుకుంటే R.T.C. ని ఒకేసారి రద్దు చేసి అదంతా ప్రైవేటు వాళ్లకు యివ్వండి లేక చేతనైతే గవర్నమెంటు నడపండి Private Corporation అని పేరు పెడతారు అక్కడికి వెడతే మర్యాద లేదు మచ్చన లేదు ఒక ఆఫీసరిని లేదు అడవిలో నుంచి మనుష్యులను పట్టుకు వచ్చినట్లు, ఇంతువులను పట్టుకు వచ్చినట్లు పట్టుకువచ్చి అక్కడ పెడతారు. కృష్ణా జిల్లాలో ఒక డిప్ టివీ ఆఫీసరు దగ్గరకు వెళ్ళాను వేసు. workers ఏడుస్తున్నారు ఆ గోల చూడమన్నాను.

ఆయనను ఎక్కడనుంచో అడవిలోనుంచి పట్టుకు వచ్చారు. ఎక్కడ తెలుసు, మన్నిన తెలుసు. ఆయనకు మాట్లాడడం చేతకాదు. ఇటువంటి లభిస్తున్న తీసుకువచ్చి వి బి రాజగారిని management దేనికొరకు వేశారు, అని అడుగుతున్నాను వాళ్ళు పశువులు కాదు మనుష్యులు, workers ఆ workers యొక్క గోల తెలియజేయవంటి పనిపని, బయ్యలలో ప్రయోగం చేస్తున్న passengers యొక్క పట్టణ వివిధానాలు తెలుసుకోలేని వాళ్ళు తీసుకువచ్చి అక్కడ వేస్తే ఏమి జరగదు అంటున్నారు. ఇప్పుడు లో అక్కడ, ఎందుకు ఈ nationalization of buses కావాలని ఏదైనా అని ప్రజలు ఏడుస్తున్నారు కావాలని కోరేవాడు ఒకరినొకరు ఆ పాపం యొక్క జిల్లాల వారికి రాకుండా ఉండాలని నెను యిప్పటికీ భగవంతుని ప్రార్థిస్తున్నాను nationalization 7 సంవత్సరాలనాడు ఉంది అని సంవత్సరం కాకపోతే ఎంత సంవత్సరం కొంత అయిన దానితోనే వస్తుందేమో అనుకుంటే ఆ nationalization దానిలో వచ్చే మార్గం ఆ బ్రహ్మాదేవుడికి కూడా తెలియదు అంటున్నారు ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి management అటువంటిది ప్రతి ఏ బి రాజగారిని వేశారు వి బి రాజగారు ఏమిగా ఎన్నికలో విద్యన పాటించి ప్రజల సేవచేస్తున్న వాడే తాబేడు. రంగంలో ఉన్న వాడేనే వేరేది ఏమి లాభం? అక్కడికి వెడతే interview అంటుంది అయిన ఎక్కడ interview ఉండదు సరిగదా అందులో ఉన్న చిన్న ఆఫీసుకు దగ్గరకూడ interview ఉంటుంది తానీమో కాలనాటి ఉద్యోగులను తీసుకువచ్చి ప్రజలను సేవించుకు తీసుకుని వేస్తున్నారా అని అనుకు తున్నాను ఇటువంటి స్థితిలో యిప్పటికీ nationalization ఉన్నది ఇది ఎప్పుడు ఉన్నాడే ఎంపి మాత్రం బాగుపడేది కాదు సమస్యం సన్నన్నది అంటే సమస్యం సంగతి మేరం వచ్చినా తాళంవచ్చినా ప్రజలకు ఎంత తేవవుడు ఎందుకు అంటున్నారు ఇప్పుడు కృష్ణా, గుంటూరు, గోదావరి జిల్లాలలో ప్రజలకు ఎవరికి తృప్తికరంగా లేదు Workers కూడా కష్టపడుతున్నారు దాదాపు ఎదురుతున్నారు వాళ్ళందరిదాకా ఎందుకు? పైదరాబాద్ నుంచి వెళ్ళింది ఎక్కడ ప్రజల దెలితే గంటలు అనుకోని చోటలు వెడతాడా? రెండు మైళ్ల దూరంకూడా గంటలు వెళ్ళేదా ఒక గుంపు వెంబడి పడతారు చొక్కానేబుల్ ఉన్న డబ్బు నోటుంది Purse నోటుంది ఒకళ్ళ మీద ఒకళ్ళు తోసుకుంటారు బలసీలులు ఎక్కడేలు స్త్రీలు అంటే ఎక్కడానికి ఏలాలేదు అటువంటి స్థితిలో పైదరాబాద్ బెజవాడలో ఉంటే, గ్రామంలో ఉన్న సర్కియలు చెప్పడానికి ఏలాలేదు చెట్లక్రింది గంటలకొంది అటులనే పని ఉంటారు సిల్లులు ఏడుస్తూనే ఉంటారు అటువంటి స్థితిలో nationalization పేరు చెప్పకొని ప్రజాసేవకు అయిన ఏ బి రాజ గారిని Corporation కు Chairman గా వేసి, యింకా తెలిసే తెలియని వారిని కొంతమందిని మెంబర్లుగా వేశారు వీరు వేసే పరివాలన ఏమిటి? అది పరివాలన కాదు నేను అంటాను పరివాలన అని చెప్పగలిగిన వారిని చెప్పమరండీ అటువంటి ఏదైనా స్థితిలో ఉన్నటువంటి R.T.C. ని వెంటనే రద్దు చేసి అ బయ్యలను ప్రైవేటు వ్యాపకం యివ్వండి అంటుంటే అక్కడికి ఎవ్వరినీ గవర్నమెంటునడపండి అంతేగాని యింత దారుణంగా చేస్తూ ఉంటే ప్రజలకు మోక్షం ఎక్కడ ఉన్నదని అడుగు తున్నాను మోక్షం లేదు ఇద్దరు ముగ్గురము ఎవ్వరినీ ఎలము చెప్పినా Hyderabad to Kakinada delux bus సాచ్యు charge కూడా చెప్పినా గుడ్డలు పెట్టుకోవలసి వచ్చింది అంటే గణగణ మ్రోగుతున్నది ఇదేమిటి అని ప్రశ్నచేస్తున్నాను

ఏవేళ వెళ్లినప్పటికీ రాతి-వన్నెండుగంటలవేళ వెళ్లినప్పటికీ-జనం అలాగే వుంటారు. పడిగాపులుపడి అట్లాగేవుంటారు. ఈ స్థితిలోవున్నది ఈ నేషనలైజేషన్. ఆర్థికమంత్రిగారొక్కరే ఇప్పుడు ఇక్కడ వున్నారు, దయచేసి ఈ విషయాలు స్పష్టంచేయమని చెబుతున్నాను కమిటీ వేళారు ఎవరికి వచ్చింది? ఏం బాపినదూ, అంటే ఇదిగో రిజైన్ చేస్తున్నారన్నాడు చొక్కారావు అంతకుముందే కనబడడు.

ఎందుకు ఈ మెంబర్లను వేయడం, ఇది ఎవరి పరిచారం, ఏమి పరిచారం? వేసినట్లైతే వేరూ చెప్పుకుని పదవుల్లో వుండడానికితప్ప, నాలుగు లక్షల కనిబడడానికి తప్ప, గాడిదరాబాదు సిటీలోవున్న ప్రజలకూ సుఖంలేదు, గ్రామాలలోవున్న ప్రజలకూ సుఖంలేదు. లెక్కగొడ్డలు వేసుకుని వెడితే మసిగుడ్డలకు వస్తారు తిరిగి అంతపొగ వక్కువ బస్సులవారికికూడా పొగ ఇటువంటి ఊధాగ్యవంతమైన స్థితిలోవుంది మన ఆర్ టి సి దీనిని బాగుచేస్తారో, ఏమి చేస్తారో మాత్రం మనకు తెలియదు. ఈ సందర్భంలో ముఖ్యమంత్రి గారు, ఆర్థికమంత్రిగారు శ్రద్ధ గమన తీసుకోవోయినట్లయితే ఈ దౌర్భాగ్యపరిస్థితినే ఎల్లప్పుడూ ప్రజలు అనుభవించవలసివస్తుంది నేను మనవిచేస్తున్నాను.

మరొక విషయంవుంది అది మిల్క్ ప్రొజెక్టుకు సంబంధించిన విషయం, కోట్లకొలది ఖర్చుపెట్టి కట్టారా కృష్ణాజిల్లాలో ఇవాల మిల్క్ ధర ఎలావుందో తెలుసా అక్కడ 30 పైసలకంటే ఎక్కువ ఇవ్వడంలేదు ఇప్పటిదాకా ఇరిగేషన్ మంత్రిగారు ఇక్కడనే వున్నారు, ఇప్పుడే ఎక్కడికో వెళ్లారు వారిని చెప్పమన్నాం ధర ఏడనిమిదవందలుపెట్టి, వెయ్యి రూపాయిలుపెట్టి రైతులు గొడ్డను కొనుక్కున్నారు. వారికి మాత్రం ఏమూతంకూడా గిట్టుబాటుగాని ధర ఇస్తున్నారు కనుక మీరే అవిషయాన్ని పరిశీలించి ధరను నిర్ణయించవలసినదిగా వారిని కోరడం జరిగింది. రైతుల కోర్కెలను విన్నాడు, ఆ తరువాత, డిపార్టుమెంటువారు చెప్పినది విన్నాడు చివరకు ఆయన చెప్పినధర మాత్రం రైతుకు అన్యాయంగావుంది 30 పైసలు అన్నాడు లీటర్ కు ఈనాడు ఇక్కడ రూపాయి రూపాయి, బేదావరకు అమ్ముతున్నారు ప్రజలకు సంబంధించి ఒక సంస్థను ఏర్పాటు చేశామని చెబుతూ ఈవిధంగా బిజినెస్ చేయడం ఎంతవరకు వ్యాయమని నేను అడుగుతున్నాను మిల్క్ ప్రొజెక్టుకు సంబంధించి కమిషనర్ ప్రభాకరరావు నాయుడు అని ఒకరిని పెట్టారు ఆయన చెప్పినంత జరుగుతుంది అనిపెంటు అన్నారు-సంజీవరెడ్డి, అంజనేయులుగార్లని, వారు చెప్పినంత 'ఏమండీ, ఈఖర్చు ఏమిటి గ్రామాలలోని స్త్రీలు కూడా పెత్తందార్లను అడుగుతున్నారు కావాలంటే మెషిన్ ఒకటి పెట్టండి కొంత వేయండి, వారికి ఎంత ఇవ్వవలసివస్తే అంత ఇవ్వండి అంటేగాని, 30 పైసలకు మించి ఇవ్వడం అంటే అది రైతుకు ఎట్లా గిట్టుబాటు అవుతుంది? అని నేను అడుగుతున్నాను లీటర్ వలతో కడుపునిండు తుంది, కాని, రైతుకు 30 పైసలతో కడుపు నిండుతుందా? వేల రూపాయిలుపోసి రైతు గొడ్డను కొనుక్కుంటున్నాడు ఈనాడు అతనికేమీ గిట్టుబాటుగాక, చివరకు వాటిని అమ్ముకోవలసిన పరిస్థితికి ఈ ప్రభుత్వం తీసుకువెడుతున్నది అలాగే 8 లక్షలుపెట్టి కూడా కొన్నిచోట్ల ఈ ప్రొజెక్టుకు సంబంధించి కట్టినవి వున్నవి ఏడులక్షలుపెట్టి కట్టినవి కొన్నివున్నవి ఈవిధముగా 70 లక్షలు ఖర్చు పెట్టారు కృష్ణాజిల్లాలో అయిదుచోట్ల అయిదు సెంటర్లు ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది కాని, దానివలన రైతుకు ఏవిధమైన ఉపయోగంవుంది? అని చూస్తే మాత్రం అదేమీ కనబడదు 30 పైసలు రైతుకు ఇస్తున్నారు రూపాయి, రూపాయి బేదాకు అమ్ముతున్నారు పెంచి, పోషించి కష్టపడి చేస్తున్నవాడికి మాత్రం ఏమీలేదు ప్రభుత్వంకూడా ఈ విషయములో బిజినెస్ లైక్ గా ఎందుకు వ్యవహరించవలసివస్తున్నదో నాకు అర్థం కావడంలేదు ఖర్చులకుకావాలి, అడ్మినిస్ట్రేషన్ కు కావాలి అంటే కొంత మార్జిన్ వుంచుకోండి, అందుకు ఎవరికీ అభ్యంతరం వుండదు, కాని, దీని నొక ముఖ్యమైన వ్యాపారంగా చేసుకోవడం మాత్రం ఎంతమాత్రం మంచిదికాదు ఈ సందర్భంలోనే నేను చెప్పవలసిన విషయమింకొకటివున్నది. మిల్క్ సొసైటీస్ గా కో-ఆపరేటివ్ స్థాయిలో కొన్ని సొసైటీలను

రిజిస్ట్రార్ చేసుకొనడం జరిగింది అయితే, మంత్రిగారి ఆర్డర్ను అనుసరించో, లేక రిజిస్ట్రార్ గారి ఆర్డర్ను అనుసరించోగాని, కమిషనర్ ఒక్క కలంపోటుతో కొట్టిపారేశారు 30 సాఫ్ట్ టీలను రద్దుచేసి పారేశారు ఎవరో కంప్లెయింట్ చేశారట కంప్లెయింట్ చేశారు కాబట్టి వాటిని రద్దు చేస్తున్నామని కొట్టిపారేశారు కావాలంటే కొంతమంది మెంబర్లను చేర్చుకోమనండి విషయాలను పరిశీలించమనండి, కాని వారు చేసినదేమిటి? రద్దుచేసి పారేశారు? ఇదేమి న్యాయమని నేను అడుగుతున్నాను ఈ కో-ఆపరేటివ్ రిజిస్ట్రారుగారు ఏమి చేస్తున్నాడో, మంత్రిగారు ఏమి చేస్తున్నాడో నాకు మాత్రం తెలియదు ఇది చాలా అన్యాయమైన విషయం వీటిని రద్దుచేయడం మంచిది పరియైనది కాదు ఒక మెషిన్ పెట్టండి, దానిద్వారా పోలు ఏ రకంగా వున్నాయో చూడండి, దానినిబట్టి ధర నిర్ణయించి ఇవ్వండి, అంతేగాని యేవరేజిన ఇస్తామంటే ఈరోజున రైతులు చచ్చిపోతున్నారు గోడ్లను చూడాలి అమ్మకోవలసిగ పరిస్థితి రైతులకు ఏర్పడుతున్నది 'వారేమి చెప్పినప్పటికీ, మా రూల్ మాడే' అంటున్నారు డిపార్టుమెంటువారు వారికేదైనా కొత్తరూలు ఇచ్చారేమో తెలియదు ప్రజాస్వామ్యం పేరుతో అటువంటి అన్యాయాలు జరుగుతూవుంటే సహించడానికి వీలులేదని మనవి చేస్తున్నాను ఈ విషయాలను ఆలోచించవలసినదిగా చెబుతూ ఇంతటితో సెలవు తీసుకుంటున్నాను

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — అధ్యక్షా, మనం ఈ శాసనసభకు ఎన్నుకోబడిన ఈ అయిదు సంవత్సరాల టైములో ఇప్పుడు అఖరి బడ్జెటుపై మనం చర్చ చేస్తున్నాం ప్రజాస్వామికం వదలారు సంవత్సరాలు నడిచిన తర్వాత మనం ఇప్పుడు ఎక్కడ వున్నాం అని ప్రశ్న మేముకుంటే ఆసలు దేశంలో ప్రజాస్వామికం వుందా? లేదా అనే అనుమానానికి వస్తాం ప్రస్తుతం విదేశ విధానాలు ఎలా వున్నప్పటికీ, లాస్కెంట్ అగ్రమెంటు తరువాత కూడా ఇంకా మన దేశంలో ఎమర్జెన్సీ ఎందుకు అమలులో వుండాలి? ఇది ప్రపంచంలో మనకు అవమానకరమైన విషయంగా పరిణమించడా, ప్రజాస్వామ్యమునకు భంగకరం గాదా అని అడుగుతున్నాను అంతేగాకుండా, డిఫెన్స్ ఆఫ్ ఇండియా రూల్స్ను ఐకా ఎంటుకు అమలు జరపడం జరుగుతున్నదో తెలియడంలేదు అది పారపోటు అని చెబుతున్నాను ఈ రెండూ కూడా, స్టేట్సుకు సెంటర్ కుకూడా అగౌరవకరమైన విషయాలని మనవిజేస్తున్నాను వెంటనే వీటిని రద్దుచేయాలి అట్లాగే డిటెన్యూన్సు విడుదల చేయాలి ఇది రాచకీయం రాజోతున్న ఎలక్షన్స్ దృష్ట్యా, ప్రపంచంలో అగ్రస్థానములోవున్న ప్రజాస్వామ్యమని పేరెచ్చికగన్న మనదేశంలో ఇటువంటి పరిస్థితులు ఇంకా వుండడం, స్వేచ్ఛలేదనే వాతావరణమును కల్పించడం ఇది మన ప్రజాస్వామ్యమునకే తీరని మచ్చగా వుంటుందని మనవిజేస్తున్నాను అందువలన మన ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వెంటనే ప్రాసీ వీరిని రిలిజ్ చేయడానికి ప్రయత్నించాలి ఎమర్జెన్సీని రద్దుచేయమనాలి యాంటి సోషల్ ఎలిమెంటు వున్నా వాటిని తొలగించే వాటినే తప్పకుండా చర్యలు తీసుకోవచ్చు, అంతేగాని ప్రతిదానికి డిఫెన్స్ ఆఫ్ ఇండియా రూల్స్ అప్లయ్ చేయడం అనవసరం అటువంటిప్పుడు ప్రజాస్వామ్యం పేరుతో మరేదో చేయడం అవుతుందని చెబుతున్నాను

ఇంక జీవిత విధానానికి వస్తాను ఇప్పుడు వెంకటరత్నంగారు చెప్పారు స్వరాజ్యం వచ్చిన తరువాత జరిగినదేమిటయ్యా? అని అంటే రాళ్లు, మట్టి లేకుండా అన్నం తినే యోగ్యం వోయింది; అడ్రెస్ట్ కౌకుండా వస్తువులు దొరకవు; చెవులు బద్దలుకాకుండా బస్సుల్లో ప్రయాణం చేయలేము; అధికార్లు నిరంకుశత్వం లేకుండా డైన్ దర్శనం కాదు—ఈ మూడు వున్నాయి. ప్రతిదీ అడ్రెస్ట్ కావడమే, చివరకు

సారాయి అయినా త్రాగుదామంటే అది అంతే దీనిని బణకేమిటని నేను అడుగుతున్నాను ధరల విషయంలో అడిగితే ప్రభుత్వం చాలా ఇబ్బందిలో వున్నాం అంటుంది దీనికి కారణం ఏమిటి? మీ రీజన్ తప్పే, ప్రభుత్వ విధానంలో తప్పే? లేక మేము అర్థం చేసుకోవడం తప్పే? అని అడుగుతున్నాను కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ సంవత్సరం ఇచ్చిన లెక్కల ప్రకారం నేను చెబుతాను అయిదు మాసాల క్రిందట నారు ప్రెజెంట్ చేసిన ఎకనామిక్ సర్వేలో వారేమీ చెబుతున్నారంటే—సంఖ్యలు బాగా వున్నవి అన్నాడు, ఆవై అదిలిట్ ఆఫ్ పబ్లిష్మెంట్ 1959 లో 16 4 జాన్యులు వుంటే, 65లో 16 6 జాన్యులు వుందని చెబుతున్నారు అటువంటివన్నీ ఎందువలన కరువు వచ్చిందని సురక్షిత పక్కన చెబుతున్నారు? అని నేను అడుగుతున్నాను ఉత్పత్తికి సంబంధించి గత సంవత్సరంకంటే వీట్ 22 ఎర్పెంట్ ఎక్కువ పెరిగిందన్నారు, అదిర్ సీరియల్స్ రైస్ 5 సర్పెంట్ పెరిగిందన్నారు, అదిర్ సీరియల్స్ ఏడు వర్పెంట్ పెరిగిందని, వర్పెంట్ 23 3 వర్పెంట్ పెరిగిందని ఈవిధముగా లెక్కలు ఇచ్చారు ఆయిల్ సీడ్స్ 22 వర్పెంట్ పెరిగిందన్నారు అయితే వీరు దీనికి 'ఇవన్నీ కేంద్రం నారు ఇచ్చిన లెక్కలు మానేసినా తెలియదు' అంటారేమో మరి

మన గవర్నమెంటు యిచ్చిన ఇకనామిక్ ట్రెండ్స్ లో మాచుకుంటు పుడ్ ప్లస్ ప్లస్ 4.8 వర్పెంట్ పెరిగిందని చెప్పారు ఆయిల్ సీడ్స్ 12.8 వర్పెంట్ పెరిగిందని చెప్పారు కాటన్ 4.8 వర్పెంట్ పెరిగిందన్నారు మగ్గే కేన్ 8.09 వర్పెంట్ అన్నారు ఒక్కటుణాకో మాత్రం 0 1, తగ్గింది అన్నారు ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్ మెంట్ ఎక్కడాకూడ ఒక్క మైన్ నో లేదు కంప్లీ స్పిరిట్ ఇంకొక డాంట్ అన్న తక్కినవాటిలో ప్రోడక్షను తగ్గినట్లు లేదు

డాక్టర్ ఎం చెన్నారెడ్డి — ఇవన్నీ గత సంవత్సరానివా, ఈ సంవత్సరానివా?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — సెంట్రలు గవర్నమెంటుది 65 సిగర్లు ఆ తరువాత, స్టేటు గవర్నమెంటు యిచ్చినది 63-64 నుంచి 64-65 వరకు యిచ్చారు అగ్రికల్చరల్ ప్రొడక్షన్ గురించి, ఇండస్ట్రియల్ ప్రొడక్షను 64-65 వరకు యిచ్చారు

Dr M Chenna Reddy—I am not entering into any argument I only wanted to understand whether the figures that he is quoting relate to the current year Because the way he is speaking may create an impression that these figures relate to this year My own feeling is that these relate to last year, because for the figures of the current year some more time is required for compilation

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — కేంద్రం చునవారికంటే బాగా చెప్పింది. ఆవై అదిలిట్ ఆఫ్ పుడ్ ఇండియాలో 22 జాన్యులకంటే ఎక్కువ వున్నదని చెబుతున్నది ఇది ప్రొడక్షనులో వచ్చిన తప్పే లేకపోతే డిస్ట్రిబ్యూషనులో వచ్చిన తప్పే అనేది చూడాలి అమెరికా, స్టానియట్ యూనియన్ చంద్ర మండలాల్ని ఎవరు ముందు ఆక్రమించాలా అని పెద్ద కాంటింటీనెంట్ పడ్డారు. మన ప్రభుత్వం తమ ధరలలో సూర్యమండలాల్ని అందుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ధరలు పెంచి పెంచి,

సూర్యమండలానికి అతీతంగా వెళ్లిపోయింది అమెరికా, సోవియట్ యూనియన్లు ఈ విషయంలో డిఫీట్ అయిపోయాయి మన గవర్నమెంటుదే ఈ సోలింగ్ ప్రైవేట్లో షేయిన్స్ మార్కు ప్రజలు క్రిందపడి పసిఫిక్ సుహో కుంగ్లండ్ లోని కొట్టుకుపోతున్నారు అనలు ఈ ధరలు తగ్గించడానికి మన ప్రభుత్వానికి వుద్దేశం వుందా లేదా? పెద్ద డెమోక్రసీలో ఎలక్షనులు జరగడానికి మెషినరీ అంతా ఉపయోగించి యిరవై రోల్స్ ఒకటిరెండు డిఫెక్టు తప్ప 99 వర్సెస్ ఎఫెక్టివ్ గా ఎలక్షనులు జరిపే మెషినరీ ప్రభుత్వం చేతిలో వున్నప్పుడు ఫుడ్ కంట్రాటు చేయడంలో అనుమత వుందంటే ఇది కేవలం అటు ఉద్దేశం తెలివైనదేమే డెమోక్రసీ-ఎలక్షనులలో కాంగ్రెసును గెలింపడానికి చేస్తున్నారు

కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వస్తుంది కనుక చేశారు ఆహార ధాన్యాల విషయంలో కాంగ్రెసు గవర్నమెంటును అంటి పెట్టుకోని self seekers ఉండగలవల్ల—unsocial elements ఆ interests తో—ఎవరైనా పెద్దమనిషి పరిగా అమలు చేస్తే వారిమీద ఎర్య పీసుకానీ, యిలాగే వుండాలి అంటారు కాంగ్రెసు అధికారంలోకి రావడానికి మీలుతేడు అనుకున్న States లో elections అయినా రద్దు చేశారు, ఎలక్షన్లు వాల రాకపోతే అసెంబ్లీ అయినా రద్దుచేశారు, అది మూత్రం మరచి వేవద్దు, ఇదివరకున్న రాజకీయ విధానం నుంచి అధ్వాన్న ఆర్థిక విధానంలో జనాన్ని మార్చి, స్వరంజితం పేరులో ప్రతిపాదించి నూతన కాపిలెస్టు సమాజాన్ని తయారుచేసి వారికి కార్పొరేషన్ పేరులో co-operatives పెరుతో, ఇతర పేర్లతో నూతన వర్గాన్ని అయారుచేసి దేశాన్ని అధ్వాన్నంవలు చేస్తున్నారు ఇవి తెలుసా మూటలేకాదు, మోసానోజన్ కమిటిరీవోర్డు, మోనావశీర్ కమిటీ రిపోర్టు—ఆ రెండు కూడ యిచ్చి ఆర్థిక విధానాన్ని రుజువు చేస్తున్నాయని చెబుతున్నాను మూడు ప్రణాళికల తరువాత మనం స్థితికి వచ్చామంటే అన్నమో లక్షణా ఆరే స్థితికి ఆర్థికంగా, industrial గా మూలభాషని తెలుసు. ఈ నాడు అమెరికాను బిక్షం అడగే స్థితిలో వున్నది అమెరికా ఒకమాట చెప్పింది మొన్న అమెరికా రైస్-పెరిడెంటు ల్యూడకు సచ్చిన్నాడు 'మేము అంతధనం ఎందుకు—pour చేస్తున్నాము అన్నాడు—పోస్తున్నావంటే నియంత్రాంలో మేము చేస్తున్నదానిని బలపర్చడానికి' అని చెప్పినట్లుగా వచ్చింది వారి సౌకీకి సత్తులు వ్యతరం చెబుతున్నాయన్నారు ఆత్మ గౌరవం కలిగిన భారత దేశం స్వతంత్రత, స్వక్రిత్యం నిబంధనకొంకోసం—నిన్న శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారు ఆత్మగౌరవం సంపుకుంటే బిక్షమే అవుతుంది అన్నారు ఈ రెండింటికీ ఏమి అవాబు చెబుతారో ఏగాదాలి వ్యయం సంపూర్ణ కావాలనే దేశంలో వ్యవసాయంలో ఆదాయంలేక, ఎక్రెమల్లో ఆదాయం లేక సంపద పెరిగింది అంటే పెరిగింది? అడుగుల చిన్నవారికి దరిద్రం పెరిగింది, పైన నున్న వారికి సంపద పెరిగింది ఇదేనా ప్లానింగ్? మం 4వ ప్రణాళికలోకి వచ్చాము ఎమర్జెన్సీ వచ్చినమాట విశేషం. ఈ ఆహారకారణ కల్పకం 4వ ప్లానులోకి ఒకటవ తేదీన enter కాబోతున్నాము అనుకుంటున్నామని నాలుగవ ప్లాను ఎక్కడవుందో మనకు తెలియదు Plan holiday అంటామా, క్రితం కమానేజీలో holiday అనుకున్నా సరవాలేదన్నారు సూక్ష్మమర్మిగారు ఇది for ever holiday యా అనేది తెలియకుండావుంది. పోలిజానికి పోదామనే ఆర్థిక విధానంలో planning అమలు చేయడానికి చేతగా అయోమయ పరిస్థితిలో వున్నాడు మోనావశీర్

చేతిలోకి ఎందుకు పోతోంది? ఈ బడ్జెటు చదువుకుంటే fiction గా బాగా స్పృంట్లుంది Practical గా చూస్తే గుండె ఆగుతుందో, డాక్టరును చూడాలి తెలియదు అభివృద్ధి సున్న ఆదాయం అంతగా కనబడటం లేదు పన్నులు పెరిగినోతున్నాయి overall budget అయోమయ పరిస్థితిలోవున్నది కాంగ్రెసు గవర్నమెంటు అధికారంలో 3 ప్లానుల తరువాతి ప్రణాళి, వారుకూడ అయోమయ పరిస్థితిలో వున్నారు స్వార్థపరులు ఆర్థిక పెత్తనం తమచేతులలో వుంచుకున్నారనేది మరచిపోవద్దు మూడవ ప్లానులో last year 111 కోట్లు రూపాయలు ఖర్చు అయితే 4వ Plan మొదటి సంవత్సరంలో - ఒక సంవత్సరానికి 79 కోట్లు ఇందులో ప్లానింగు వున్నదా? Steel Plant ఏమయింది? గోదావరి rail-cum-road సంగతి లేదు గోదావరి బారేజీ కట్టించకపోతే మొత్తం గ్రామీణ వోతుందనేది చెబుతున్నారు దానిని గురించి బడ్జెటులో లేదు నరదల గురించి మిత్రా కమిటీ 11 కోట్లు రూపాయలతో స్కీము యిస్తే అదికూడ ఎక్కడాలేదు ఎలక్ట్రిసిటీకి ఎక్కువ యిచ్చాను అంటున్నారు విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయిలో 45% తగ్గిస్తున్నారు అప్పటికే కావాలంటున్నారు మంచిదే మనకు ఎదురుగుండా రవీంద్ర భారతిలో చల్లనల్లి రాజాగారి కొడుకు పెళ్లికి రెసెప్షన్ యిస్తే ఎంత ఎలక్ట్రిసిటీ ఖర్చు చేశారో చెప్పాలదా? ఇదేనా austerity మంత్రులు ఊళ్లకు వెడితే ఎలక్ట్రిసిటీ ఎక్కడనుంచి ఖర్చు చేస్తున్నారు? టెన్సోలకు వాటికి ఖర్చు చేస్తు ప్రజలకు ఆస్పిరిటీ అని దీపాలు ఆర్చేసే పద్ధతి అప్పటికే అవుతుందా? ప్రభుత్వానికి బాధ్యత లేదా? ఇటువంటి దుర్నియాయోగం చేయవద్దని మనవి చేస్తున్నారు Finance Commission వచ్చినప్పుడు కొన్ని అడగ గలిగాము కాని, rail just miss అయిన తరువాత N.G.O's జీతాల సంగతి అడిగాము రైలువెళ్లిపోయింది, next Finance Commission కు రమ్మిన్నారు వారు మన గవర్నమెంటుకు ఉదారత లేదు చేతకాదు N.G.O's కు జీతాలు అంటే ఎందుకు యివ్వాలి అంటారు అయితే, ధరలు ఎందుకు తగ్గించలేదు? నేను జీతాలు పెంచమనేవాడుకాను, కాని ధరలు తగ్గించడం వారికి అసంభవం అది చేతకానప్పుడు వారు బ్రతకాలంటే జీతాలు పెంచకతప్పదు Index లో పోటు proportionate గా N.G.O's కు, R.T.C వారికి గ్రామోద్యోగులకు ఎవరికైనా విధంగా పెంచకపోతే ఇతర విదాల easy money సంపాదించుకొనే వారు బ్రతుకుతారు కాని, regular payments మీద బ్రతకే వారు బ్రతకడం లనౌధ్యం అవుతుంది కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ వేళ బడ్జెటు ఇచ్చింది ఒకవారి పన్నులు వేస్తే అని చెప్పారు దాని పరిణామం ఏమిటో ఆలోచించండి, బజారులో సిగరెట్లు, నూనెలు బిగుసుకు వోయాయి, ఏమీ కనబడవు, Industries విషయం మనం ఆలోచిస్తున్నాము, పెంచుతాము అంటున్నారు, ఆంధ్ర పేషరు మిల్సుకు మూడుకోట్లు ఖర్చు వేస్తే అనుకుని డబ్బు పెట్టి ఎవరికో ఇచ్చాము, ఎందుకు ఇచ్చామో మనకు ఇంతవరకు తెలియదు. వస్తువు వ్యాధీనం చేసాము ఎప్పుడు డబ్బు ఇస్తారు అంటే ఇంతవరకు agreement లేదు అంటున్నారు, అగ్రిమెంటు లేకుండా మూడుకోట్లు వస్తువును ఇతరులకు ఇచ్చి industrialization development చేస్తాము అంటే ఇది ఆత్మవంచన కాదా అని అడుగుతున్నాము ఆంధ్ర దేశంలోని పరిశ్రమ లన్నీ ఎవరికో అప్పగిస్తున్నారు ప్రొడక్షన్ ఏమి అవుతుందో తెలియదు ఇప్పుడే వెంటకరత్నంగారు చెబుతున్నారు. పౌల ప్రొజెక్టు క్రింద 36 పైపలలో అక్కడకొని ఇక్కడ రు 1.03 పైపలకు

అన్నింటికీ లాభం మాత్రం minus అని తేలుతోంది డబ్బు ఎక్కడికి పోతోందో, ఆకానికీ పోతోందేమో తెలియదు మేము మిల్లు సంగతి చూస్తే పరిశ్రమల సంగతి తెలుస్తుంది ఈ లాజన్ law and order ఎవరు గూంగా అయితే వాని చేతులలో ఉన్నది ఇర్రాలో ఒక నామెత ఉన్నది కర్ర ఎవరిచేతులో వుంటే దున్నవోలు వానిదే అవుతుంది పోలీసు కావచ్చూ, సోలిటికల్ గూండా కావచ్చు—ఎవరు గూండాగిరి చేస్తాడో వాడి చేతులోనే రాజకీయా అధికారం వాయింది ఎవరిను పేము ఏమి చేస్తాము అంటారు Levy వేసారు, తిరిగి రద్దు చేసాము అన్నారు ఆదోనిపోసు సిద్ధపటంలాసు వాత పద్ధతిలోనే సమాలు చేస్తున్నారు ఏమి చేస్తారో మాకు తెలియదు మీరు చెప్పినది ఏది అమలు అవుతోంది మునిసిపల్ ఎన్నికలు రద్దుచేస్తాం అన్నారు ఏ stage లో ఉంటే ఆ stage లో నుంచి నడుపుతాము అన్నారు ఇప్పుడు ఏ stage నుంచి ఉంది, afresh అంటున్నారు టిట్టిన డీనోజుట్టు తిరిగి ఇచ్చాం అని ఇచ్చేవారులేరు, ఎప్పుడు ఎంతను ఇస్తామో తెలియదు మూసంస్కరణలు జరవాలంటే లేదు, బంజరులు ఇవ్వాలంటే లేదు. పల్లవల్లి రాజాగారు లంకలన్నీ స్వోధనం చేసుకుంటే దానిపై ఒక మినిస్టరు ఒకటి వ్రాస్తే మరొక మినిస్టరు మరొకటి వ్రాస్తే అందరూ మినిస్టర్లకు అతిశయంగా ఆయన సోగు చేసుకుంటున్నాడు సేదలను వెళ్ళగొట్టాడు ఆనేకచోట్ల ఆ విధంగా జరుగుతోంది ప్రభుత్వానికి తెలుసు ఎంట ఎక్కువగా పండించండి అని ఎరువులు తెచ్చాము మహాసభావా, అవి ఏమి అవుతున్నాయో తెలియదు వాటిని కో-ఆపరేటివ్స్ కు ఇచ్చారు ఏ ధరకు అమ్ముతున్నారో అలోచించారా? ఎవరికి కావలసిన డబ్బు వారు తీసుకుని అమ్ముతున్నారు గవర్నమెంటు లెక్క ప్రకారం రు 29 లు బనై ధర అయితే రైతాంగానికి చేరే సరికి రు 45 లు అవుతోంది బ్లాక్ మార్కెట్టులోని పోతోంది దేవాలయాలన్నాయి మేము అంటుంటున్నాం దేవాలయాల్లో సమ్మకంలేన వారసుని తెలు తున్నారు, మాకు సంకోషంగా ఉంది దేవాలయాల్లో పుష్కం అని వారివెవరిని ప్రస్తుతులుగా వేయాలి కనుక ప్రస్తుతులు చేసే పారసెట్లలో మాకు ఏమీ బాధ్యక లేదని మాకు సంకోషం చేస్తుంది నిత్యం ఉన్న ప్రస్తుతే దేవుని పొమ్మును తింటున్నారు దేవుని ఆస్తిని కాజేస్తున్నారు ఏమిటి ఇది అని అడిగితే మాకు దేవునిమీద నిత్యం ఉందని అంటున్నారు వారి ఒక్కరికే దేవుడిమీద నిత్యం, మీ యొక్క అనుయాయులకు ఎంచాయితీ సమితులలో డబ్బు, దేవాలయాల ఆస్తి, కో-ఆపరేటివ్స్ ఆస్తి, business లోని ఆస్తి ఎక్కడపడితే అక్కడ మధ్య దళారీలను తయారు చేసి ఇదివరకటి ప్యూడలిజం కాక ఒక క్రొత్త ఆర్థిక విధానం కాక రెండింటికీ అతీతమైన ఒక స్వార్థ పరమైన గవర్నమెంటు తయారు చేసి దేశంమీద పెట్టి మీ ఇష్టం వచ్చినట్లు కొట్టుకు తినండి అంటున్నారు గవర్నమెంటు శిస్తులు ఎక్కువ చేస్తున్నారు మేము ఇప్పటికే ఉన్నామని రైతులు అన్నారు పైకోర్టు అది చెల్లదు అన్నారు సుప్రీంకోర్టుకు వెడతాము అన్నారు stay తెచ్చు కున్నామని అన్నారు ఆ డబ్బు, ఈ డబ్బు రెండు చిట్లుగా ఇవ్వడానికి తెచ్చుకున్నామన్నారు రెండు చీట్లు ఎవరు ఇస్తున్నారండి? ఒక్క చిట్ ఇచ్చాన్నారు, తరువాత చూస్తాం అన్నారు మరొక రకమైన చట్టు ఉంది మంత్రులున్నారుకదా, వారిపేర స్టేడియంలు కడుతున్నారు దేశమంతా కరువుపోసు అవార కొరతతోను చూస్తాంటే ప్రతి ఆఫీసులోను స్టేడియం డబ్బు, ఎన్ టి రామారావుగారి డబ్బు, వెన్నూగారి విధి—అది అయితే సంకోషమే—ఇంకాలోస్తూ, వాటిని కొనలేరు కనుక difference ఇవ్వాలనడం, ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డువారు లోపు ప్రకటించారు కనుక * difference

ఇవ్వాలని, ఉచితంగా అందించాలని gold-వెనుక ఎవరో కోడిగొట్టడం అంటే అంగారం తేలివాడు ఎవరు అన్నాడట-ఇచ్చేవాడు ఇవ్వలేక గుడ్డు పేడలున్నాడు ఇవన్నీ ఎవరిదిగ్గరి వసూలు చేస్తున్నారంటే-ఉదాహరణలు వెబుతారు solvency certificate కావాలంటే స్పెషియల్ టికెట్లు నాలుగు కోనాలి స్టూడెంట్లు రోలు attestation అడుగుతారు Poverty certificate కు సంబంధించి చేయాలని అడుగుతారు దానికి రెండు రూపాయలు ఇచ్చుకోవాలి అదే కాకుండా బారాబతి టికెట్లకూడ లమ్యేస్తున్నారు old age pension కు వచ్చినా sugar quota కు వచ్చినా కొనవలసిందే Rices permit కావాలంటే కొనాలంటాడు సెనగపప్పుకు పర్మిట్ కావాలంటే ఇవ్వాలంటాడు మైదాను ఇవ్వాలంటాడు లబ్బంతి కంటే వినిలవచ్చేది కొనుగోలుదారుల పద్ధిని కాబట్టి గడ్డితెచ్చి మా area లో అమ్ముతున్నారు లాకీలలో తెస్తారు దానికి పర్మిట్ కావాలంటే రెండు రూపాయలు ఇవ్వాలంటారు అగ్రికల్చరు డిపార్టుమెంటు ద్వారా నల్గొడి క్రింద పప్పువెంటు pesticides రు 5 లకు ఇస్తున్నాను ఆ రు 5 లకు టికెట్లు కొనుక్కోవలసిందే, రూ 5 టికెట్లు కొన్న తరువాత నల్గొడి వల్ల లాభం ఏమిటంది? మా జిల్లాలో చూస్తే ఇది ఎవరి లాభమో తెలియడం లేదు ఒక్కొక్కవారు అనుకుంటూంటారు గవర్నరు గారిని అసైనింట్ చేసినట్లు ఏ వెంట్రెడ్డి గారికో లాభం ఉంది ఇస్తే ఆయననే బ్రతిమాలుకుంటాము అనిపిస్తుంది కలెక్టరు గారిది పధింపన అంటే కాదు మరెవ్వరిది అధికారం అంటే కాదు అది కాదు ఇది కాదు మాకు 'వెతి' సిద్ధాంతం లాగా చెప్పడం వాంఛించడం అంతగా ఉంటుంది అంటున్నారు మనం ఏ ఆర్డర్ విధానంలో ఉన్నాము ఈ రోజు వ్యవసాయకారిల వేతనాలు ప్రకటించాము ఆస్కారు అంతరించాము రెండు ధరలు ప్రకటిస్తారు ఒకరులో ధాన్యం కంట్రాక్టు ధర ఒకటి, వ్యవసాయ కూలం రేట్లు ధర ఒకటి, వ్యవసాయ కూలం రేటు ప్రకారం ధర ఇచ్చే వారు ఎవరో ఉండదు, దానిపై వెతిగే ఉంటుంది minimum ఎక్స్‌కో ఉండాలి, ధాన్యం ధర తరువాత రెండు కుంటారు ఈ మధ్య Food Corporation వచ్చింది. వారి ధర ఒకటి వచ్చింది, దానికి రు 6 లు తేడా ఉంటుంది ఎప్పుడు మొదలైంది? ధర, మరొక ధాన్యం ధర అని చెప్పడానికి లేదు ధరలు బట్టి ఇది కార్పొరేషన్ ధర, commodity -ధాన్యం ధర అని చెప్పాలి, రేడా, కో-ఆపరేషన్ ధర అని చెప్పాలి వారి ఉంటా ఎంతో ఉంటుంది? 15 సంవత్సరాల ప్రాంతం తరువాత అయిదు సంవత్సరాల తరువాత ప్రజలకు ఏమి చెప్పకోవాలి ఈ టెక్నిక్ వారి వివేచనలకు తోడ్పడింది ప్రపంచంలో మనం అక్షరాస్యులు ఉండాలంటే ముఖ్యంగా అక్షరాలే democratic forces కు అవకాశం ఇచ్చి రావాలి సెన్సెటివ్ స్వభావం ఇవ్వాలి? ఎవరి కృషిలోనో ఎంతో తెల్పు కోవచ్చు ఈ బడ్జెటు నిధానం, నిర్వహణలో పాటించాలి, మన ఫిషరీలకు ఏమిటి ఆలోచించ చేసేటట్లున్నది వాగార్థన సోకో ప్రాజెక్టు అంటే ఒక సడలం చెప్పి ముగిస్తారు, లక్కడ బుల్ డోజర్లు తెచ్చి దుమ్ముతున్నారు ఏ భూమికి ఏ వైపునుంచి వారు వస్తుంటే తెలుసుకోవాలి ఇంతవరకు బోధించాలని ఇవ్వలేదు ఇప్పుడు level చేస్తున్నారు ఇప్పుడు ఏ వైపు slope చేయాలో తెలియదు బోధించాలని కాకుండా సడలం నుంచి తూర్పుకు వస్తోంది అంటే తెలియక తూర్పునుంచి పడమరకు slope పోతే మొత్తం నేల సురభి చదును చేసుకోవాలని

దురదృష్టం ఎన్నుంది 40,50 లాల్ డోలర్ల వచ్చి లక్షల తరుగు తున్నాయి కాదు రుగ్మణి అధికారోత్పత్తి అవసరం అనుకుంటున్నప్పుడు ఎటువంటి **practicle difficulties** మాకు పోతే చాలా ప్రమాదం ఏర్పడుతుంది అంత వృధా అయిపోతుంది ప్రభుత్వ విధానంలో మార్పు రావాలి. అధికారోత్పత్తి నిషయాల్లో కాలి ఆచారమున్న విషయంలోకాని **Food Committees** ఎక్కువ చేసి వారి సలహాలను తీసుకోవాలికి ప్రయత్నం చేస్తే ఏమైనా ప్రయోజనం ఉంటుంది మనవి చేస్తూ ఎరమిస్తున్నాను

శ్రీ కె రామచంద్రారెడ్డి —(రామప్పేట్) —అధ్యక్షా, బడ్జెటుమీద నిర్మలీ పుంచి చిట్టా నొగుతోంది కేంద్రంలో బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టారు సేవర్ల మాతాము 101 51 కొట్లు సామాన్య ప్రజానీకం మీద పన్నులు వేయబోతున్నారు ఈ బడ్జెటు స్టేటుమెంటులో హానెంట్ల వద్ద పన్నులు లేవని చెప్పారు కాని ఎలక్షను అయిన తరువాత తప్పుకుండా పన్నునేస్తారనే అనుమానం ఉంది గతంలో 612 ఎలక్షను పూర్వము పన్నులు వేయలేదు ఎలక్షను జరిగిన వెంటనే అప్పుకొట్టే ఆరుకొం పచ్చారు ఈ సభుత్వం ఎన్నికలముందు ఇంక తోంది కాని ఎన్నికలయిన తరువాతి వేముల పన్నుంది ఈ ప్రకారంగా చట్ట కొరతల పన్నులు వేస్తున్నామని చెబుతున్నారు సామాన్య ప్రజానీకం మీద వేస్తున్నారు ఒకరులు ఒకవైపు ఉండగా ఆ ఒకరులు విడిచిపెట్టి సామాన్య ప్రజానీకం మీద వేసే అలాంటి 18 ఏళ్లకా చనిచూస్తున్నాము తరువాత కోట్ల రూపాయలు నిలవ ఉన్న పెడగ్యాల్ల బ్యాంకులున్నాయి వాటిని జాతీయం చేయాలని ప్రజలు అడిగినప్పటికీ వాటిని ముట్టుకోవడంలేదు ప్రజానీకంమీద పన్నులు వేయడానికి సిద్ధమవుతోంది అది అలా ఉండగా ఈచాటి తీవ్రమయిన పరిస్థితుల దృష్ట్యా ప్రభుత్వ విధానంలో మార్పు తీసుకురాకపోతే ఈవిధముగా సామాన్య ప్రజానీకం మీద పన్నులు వేస్తే పరివాలించడం కష్టమౌతుంది ఈనాడు రాజప్రముఖులకు ప్రీక్షిర్లు ఎందుకు కంటిచూచే వేస్తున్నారు ఎందుకు బంధువేయకూడదు జమీందార్లకు వడ్డీ రహితం 18 సంవత్సరాల నుండి ఇస్తున్నది ఎందుకు ఆవుచేయరని అడుగుతున్నాను అంతేకాదు ఈనాడు ఒకవైపు కేంద్రంలో రాజ్యపరి రాష్ట్రాలలో ఎగువన జల వాటివల్ల దేశానికి ఏమీ ప్రయోజనం అగవడంలేదు ఒక్కటి రూపాయిని ఖర్చవుతున్నది ఈనాటి పరిస్థితుల దృష్ట్యా వాటిని ఎందుకు రద్దు చేయకూడదు అని ప్రశ్నిస్తున్నాను అవేమీ వేయకుండా ప్రజానీకంమీద పన్నువేయడానికి భయపడుతున్నారు దాని తరువాత దేశాన్ని ఆచారమున్న తీవ్రంగా ఎదుర్కొంటున్నది 18 సంవత్సరాల అయిపోయింది, మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళిక ముగింపుకు వచ్చింది, ఒక నెలరోజులైతే ముగిస్తుంది ఇప్పటికీ కూడా ప్రజానీకానికి తిండి పెట్టలేని అసమర్థంగా పరివాలన చేస్తున్నది తిండి విషయంలో మాకాళ్లమీద మేము నిలబడతాం అనే అవకాశం ప్రజానీకానికిలేదు మూల విషయమైన తిండి సమస్య పరిష్కరించకుండా ఉండడానికి బాధ్యత ఎవరిది? రైతాంగం కష్టపడుతున్నారు శ్రమించి పండిస్తూనే ఉన్నారు ప్రభుత్వం దాని అనువైన సౌలభ్య రూపొందించకపోయింది. దానికి బాధ్యత క్యాబినెట్ ప్రభుత్వానికి 18 ఏళ్లనుంచి పరివాలన చేస్తున్నప్పటికీ తిండిసమస్య తీర్చలేకపోయింది దానికి ప్రధానమైనది భూసంస్కరణలను అని చెబుతున్నాను ఇంతవరకు 1961 లో గరిష్ట పరిమితిచట్టం సానుచేతారు ఇదివరకు తెలంగాణలో 3600 గరిష్ట పరిమితి ఉండేది దానివల్ల భూస్వాములను భూమి మిగిలినది 5,400 గరిష్ట పరిమితి పెట్టారు ఆవిధముగా భూస్వాములకు దక్షణ ఇచ్చే విధముగా చట్టం చేశారు 61లో ఇప్పటికీ ఇది

సంవత్సరాలయినది ఎక్కువభూమి మిగిలింది. ఎవరికినా అందుకు ప్రభుత్వం ఏమా డెవలప్ మెంట్ చేసింది కాని మాకు నిన్ను ఇచ్చారు 1964 ఆగస్ట్ 15న ప్రకటించిన ప్రకారం ఎక్కువ భూమి మిగిలింది. ఎక్కువ భూమి మిగిలి ఉన్నట్లు కంటే మిగిలి ఉన్న భూమి 54709 ఎకర. 12 సెంటుల సేవించుకుంటే ఎక్కువ ఉందిని చెబుతున్నారు కనీసం ఆభూమిపైన వెంటనే స్పెషల్ లాన్ ఇవ్వండి పండించే రైతాంగానికి సంచలనికారా లేకుంటే వున్నకంమీద చెక్కలు వరకేనా అని ప్రతిస్తున్నాను ఈ సమస్యను పరిష్కారం చేయడానికి వెంటనే భూములను వ్యాదీన వరచుటకు భూమిలేని వ్యవసాయ కూలీలకు పంచండి పున రాష్ట్రంలో కౌలుదారీ సమస్య ఉంది గత ఆరేడు సంవత్సరాలయింది తెలంగాణా ఆంధ్ర కౌలుదార్ల చట్టాలను సమన్వయం చేస్తూని రెండు సెట్లకు కంట్రీలయినాయి నూకల రామచంద్రారెడ్డి గారి సెలెక్టు కమిటీ పూర్తయింది ఆ బిల్లును అసెంబ్లీలో ప్రవేశపెట్టలేదు ప్రభుత్వం భూస్వాముల ఒత్తిడికి లోంగుబాటు అయిపోయింది ఎట్టం పోయేయలేకపోయింది అందువల్ల రైతాంగం అన్యాయం అయిపోతున్నారు కౌలుదార్ల ఒడంబడికలు అవుతున్నారు ప్రభుత్వం తన పోలీస్ మార్కుకోవాలి మన ప్రభుత్వభూమి బంచరాయిభూమి గురించి **cultivable waste** గురించి ఏప్రిల్ 1965 బులిటెన్ నిన్ను ఇచ్చారు దానిలో లెక్కలున్నాయి **cultivable waste, 34875,00** ఎకరాల ఉంది ఆభూమిని సర్వేనియోగంలోకి తీసుకొని రాలేకపోయింది ఇట్లాదారులను లోలగించడానికి గత సంవత్సరం 419 జి.ఓ ప్రభుత్వం జారీచేసింది ఆ జి.ఓ ద్వారా ఇట్లాదారుని బేదఖుల చేయాలి లేకపోతే ప్రభుత్వ డిప్యూటీ 20 యింబల సెనాల్టీ వేస్తుంటారు ఆగవచర్యలు డిప్యూటీ డి.ఓ.డి సమన్వయ పరిష్కారంకాదు చున్నవాడికి భూమి ఇస్తేనే పంటపండుతుంది బంజరు భూములను ప్రజాసేవకుకి పంచుటకై 1939 లో రెండవ యుద్ధకాలంలో భారతదేశంలో మారిరిగానే రైజాం ప్రభుత్వం ఆదేశం ఇచ్చింది ఎక్కడ భూమి ఖాళీగా ఉన్న దున్ను పండించండి అన్నారు అమాత్రమైనా చేయలేకపోతున్నారా ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వం అమెరికాదగ్గరకు బిచ్చం ఎత్తుకోవడానికి పోతున్నారు గాని ఎక్కువ పంట పండించుకునే విధముగా దోహదం చేయడంలేదు శాయంబు స్వాక్కు కంపెనీలని ఏర్పాటుచేసి భూములను సాగుచేసి పండిస్తామంటున్నారు దానికికాదా ప్రభుత్వం లోంగడానికి అవకాశం కనిపిస్తున్నది ప్రభుత్వం తన స్వభావం నీతి, పోలీస్ మార్కుకోవడానికి సిద్ధముగా లేదు అందుకోసమే తిండి కరువు తీరడంలేదు, దాని తరువాత రైతులు పండించే పంటకు గిట్టుబాటు ధర ఇప్పించడంలేదు ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన ధర క్వింటాలుకి 40 రూపాయలు ఇప్పించలేకపోయింది తన శాసనాలు నిర్ణయాలు అనులు చేయలేని అసమర్థ ప్రభుత్వానికి ఉండగా రైతాంగానికి ప్రోత్సాహం ఏవిధముగా ఇస్తుంది? ధరలు విపరీతముగా పెరిగినప్పటికీ రైతుకి ధర కిట్టడంలేదు. రైతు చేతులనుండి సాగుకారు కొంటున్నాడు ఎందుచేతనంటే బ్యాంకులు అప్పు ఇస్తున్నాయి. రైతుకి తగిన ధర దొరకడలేదు, కొనుక్కునేవారికి న్యాయమైన ధరకు లబించడంలేదు ఒకవైపు ప్రభుత్వం ధరను కంట్రోలుచేస్తూ చేసిన విధ్యాన్ని అనులు జరిపించలేకపోయింది. దానివల్ల రైతాంగానికి ఏమీ ప్రోత్సాహకరమైన విషయంకాదు దాస్యము వ్యాపారము కార్పొరేషన్ పేర పెట్టారు. ప్రభుత్వము తానే మార్కెట్టులో ప్రవేశించి ఈధాస్యపు వ్యాపారాన్ని చేపట్టినట్లయితే ఆచార సమన్వయ పరిష్కారం చేయడానికి చక్కని చర్యలు చేయాలి కాని అవిధంగా చేయక కార్పొరేషనును పెట్టి మిల్లర్లు దగ్గరనుంచి కొంటాము అని చెబితే ఈసమస్య పరిష్కారము కాదని మనవిచేస్తున్నాను

ఈ విద్యార్జనకు చాలా ముఖ్యమైనది వచ్చే సంవత్సరము 2 కోట్ల 91 లక్షలు కేటాయించారు. చెయ్యడానికి 700 గ్రామాలు ఒక్కొక్క జిల్లాకు 35 గ్రామాలు వస్తాయి ఒక్కొక్క జిల్లాలో 1500 గ్రామాలున్నవి ఇలా అయితే ఎన్నటికీ పూర్తి చేయగలుగుతామ. మొత్తము రాష్ట్రములో ప్రాజెక్టులున్న ప్రాంతాలు ఏవి? మెట్ట ప్రాంతాలు ఏవి, విద్యార్జన అవసరం ఎక్కడవుంది ఆ ప్రాంతాలలో ప్రాజెక్టులు కట్టే అవకాశం ఉందా దీనిని సరికొల్పి ఆ ప్రాజెక్టులు ఎవరికి చెప్పిస్తామి యిష్టము ఏదైనట్లు, సుంత్రిగారి యిష్టమువలనట్లు, చైర్మన్ గారి యిష్టము వచ్చినట్లు ఎక్కడక్కడ తీసుకోవ వలెనున్నారు కాని అవసరమున్న ప్రాంతాలలో విద్యార్జనకు ప్రాజెక్టులు అవసరం అని జరగనులేదు అందువల్ల మెట్ట ప్రాంతాలలో అమలు జరపాలని కొరతనున్నాను.

ఈ రెండు గాకు సంబంధించి ముఖ్యమైన ప్రాజెక్టు పోషించారు 3వ ప్రణాళికలోనే పూర్తి చేస్తామని చెప్పారు. Major project పోషించే medium project గా చేశారు. అందరూ ప్రజా ప్రయోజనం కోసం వచ్చినవి. medium Project అయినది దీనికి 41 కోట్ల ఖర్చు అని చెప్పారు. ఈ బడ్జెటులో 1 కోట్ 20 లక్షలు కేటాయించారు అనేక జిల్లాలను, అనేక వర్షాలను ఈ ప్రాజెక్టుకు తక్కువ కేటాయించామని చెబుతున్నారు. ప్రభుత్వము సవరి తర్ఫీదు చేసు మాపిస్తున్నది తెలంగాణలోని 5 జిల్లాలలో 16 లక్షలు ఎకరాల భూమి సేద్యమయ్యే ప్రాజెక్టును medium project గా చేసి, 3 లక్షల ఎకరాలు సేద్యం అవుతుంది చెబుతున్నారు కాని అది కూడ చేయక పోవడము చాలా అన్యాయమైన విషయము 4వ ప్రణాళికలో అయినా ఈ ప్రాజెక్టును పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను.

ఎన్నికలు రాబోతున్నవి అప్పుడే కాంగ్రెసు పోటీవారు మా పోటీ కార్యకర్తలైన దొడ్లవారు ప్రారంభించారు ఫిబ్రవరి 21వ తేదీన దేవరకొండ తాలూకాలో తానాపురం అనే గ్రామములో గోపాలరావు అనే ఆయన ఇంటిని కొంతమంది అర్థిరాత్రి పోయి చంపడం అని ఆ ప్రామాణికి ఒక పత్రికలు చూచిన పుంటుంది దాదాపు 5, 6 వేల రూపాయల ఆస్తికి వద్దము కల్గింది పోలీసులకు దరఖాస్తు పెట్టారు అక్కడ M.L.A represent చేశారు ఇంతవరకు ఏమీ విచారణ లేదు దేవరకొండ సమీప అధ్యక్షుని ప్రోత్సాహమువల్ల ఆ విధంగా జరుగు తున్నది అందుచేత ప్రభుత్వము, పోలీసు వారు ఇలాంటి పుటలను జరుగుతుందా, వివేచికముగా విచారణ చేయాలని కోరుతున్నాను.

మన రాష్ట్రములో ముస్లిమ్ జనాభా బాగానే ఉంది ఎక్కడైతే ముస్లిమ్ జనాభా 10% పుంటుంది అప్పుడే వారి మాతృభాషలో H.S.C వరకు అయినా బోధన జరిపించే ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ కె లక్ష్మీనరసింహారావు (జగిత్యాల) — అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరము బడ్జెటు పోషించే సంవత్సరము బడ్జెటుకంటే ఎక్కువ ఆదాయముతో, ఎక్కువ ఖర్చుతో, surplus budget సమర్పించినందుకు ఆర్థిక మంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాను ఈ సంవత్సరము పరిస్థితులను బట్టి plan outlay, capital expenditure తక్కువ అయిన మాట నిజమే అనిపింపకన్న

ముఖ్యముగా దీనిలో కొట్టవచ్చినట్లు కనిపించేది పోచంపాడు ప్రాజెక్టు విషయము ఎప్పుడు చెప్పినా, ఎక్కడ చెప్పినా వ్యవసాయోత్పత్తి పెంచాలని వ్యవసాయానికి ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలని కేంద్రములోవున్నవారు, ఇక్కడవున్నవారుకూడా చెప్పినపుడు ఈ పోచంపాడు ప్రాజెక్టువల్ల సాధ్యమైనంత త్వరగా ఫలితాలు వస్తాయని ఒప్పకొన్న ప్రాజెక్టుకు కేటాయింపు 7.5 సంవత్సరము 1 కోటి 75 లక్షలు వుండే దానిని ఇప్పుడు 1 కోటి 20 లక్షలు చేయడం దురదృష్టవశాత్తూ కరమైన విషయము ఇది ఒక జిల్లాకు సంబంధించిన ప్రాజెక్టు అనుకొంటే అది తప్ప అని అనుకొంటాను ఎక్కడ ఉత్పత్తి అయినా దేశానికి సరికి వచ్చేదే ఈ పరిస్థితులలో వ్యాపింగు కనిపించుగాని, కేంద్ర ప్రభుత్వముగాని తొందరగా ఫలితాలు వచ్చే ప్రాజెక్టులను తీసుకోవాలన్నపుడు దీనిని తీసుకోలేదనే దానిలో ఎంత అర్థము వున్నదో ఆలోచించాలి ఒక సంవత్సరం, రెండు సంవత్సరాలలో ఏ ప్రాజెక్టు పూర్తికాదు ఎప్పుడైన ఇప్పుడు పూర్తిఅయ్యే ప్రాజెక్టును తీసుకొందాము అంటే ఇల్లు కాలినపుడు బాని త్రవ్వుకొన్న సామెత జ్ఞాపకము వస్తున్నది కానీ మనము దూర దృష్టిగా పోతున్నట్లు కనిపించడం లేదు ఈ ప్రాజెక్టుకు, ముందు ఖర్చు అయితే ఎక్కువ provide చేసే దానికి సిద్ధముగా వున్నామని బడ్జెటు స్పీచ్లో చెప్పారు 1,2 దివిజన్లు ఎత్తి వేశారు అరువాళ ఒకకోటి 20 లక్షలు provide చేసినపుడు అంతకంటే ఎక్కువ ఖర్చు చేసేదానికి అక్కడున్న ఆసీనర్లు ఎలా ప్రయత్నము చేస్తారు? ఖర్చును బట్టి కేటాయింపు చేస్తాము అని అంటే మాకు ఎట్లా నిర్వహణము కలుగుతుందో అనే విశ్లేషణము వుంది తెలంగాణలో ఎది పెద్ద ప్రాజెక్టు ఈ ప్రాజెక్టును తొందరగా పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నము చేయాలని వారు చెప్పారు కనీసము 4 కోట్లు అయినా కేటాయింపు వుంటేగాని ఆ పని మరుగుగా పొగడానికి అవకాశము వుండదు కనుక అటువంటి కేటాయింపు వుండాలని కోరుతున్నాను.

గత సంవత్సరము కంటే ఈ ఏడు విద్యకు ఎక్కువ కేటాయింపు వుంది టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్కు ఎక్కువకేటాయింపువుంది పాలిటెక్నిక్స్ విషయము కరీంనగర్లో పాలిటెక్నిక్ ఇన్స్టిట్యూట్ కావాలని ప్రతి సంవత్సరం represent చేయడము జరుగుతున్నది 4 ప్రాజెక్టులకు మొదటి సంవత్సరములో అవ్వగలమని ముఖ్యమంత్రి గారు ఒకసారి సెలవిచ్చారు కానీ ఏదో జిల్లా కు ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నట్లు, ఆ ఎక్కకు పోతున్నట్లు కనిపిస్తున్నది దీనికి ఏమిటి criteria జనాభాయా. దీనిని బట్టి నిర్ణయిస్తారు? ఎక్కడైతే జనాభా ఎక్కువ వున్నదో ఏదో ఒకటి డ్యూట్ పెట్టుకొని ఇస్తే బాగుంటుంది అందుచేత ఈ సంవత్సరం కేటాయింపుకు కరీంనగర్ను నిర్ణాత్వము చేసి అక్కడ ఇవ్వకుండావుంటే అక్కడ M L As. ఏమీ effective గా లేరని ఏ భావము అయితే ప్రజలలో వ్యాపించే చేయబడుతున్నదో అది స్థిరీకరించ బడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రోజున టొన్సులో Business Community లో కొంత అసంతృప్తి పెరుగుతోంది ఏ loans కావాలన్నా, చందాలు కావాలన్నా ఏ సేల్సుటాక్సు ఆఫీసరుకో, ఏ తహశీలుదారుకో targets fix చేసి వారికి అప్పగిస్తే పిందారీలు వచ్చినట్లు వారు ఆ గ్రామాంకు వచ్చేటప్పటికి దుకాణాలు మూత వేసుకొని పోయే పరిస్థితి వున్నది ఈ పద్ధతి ఇంతవరకు డెమోక్రసీలో అనుసరణయ్యేమైంది దానివల్ల ఏమీ మంచి ఫలితాలు వస్తాయి టొన్సులో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమునైన ఏ ఏదంగా అసంతృప్తి బయలుదేరి వేరే వారికి ప్రచారము చేసుకొనే దానికి అవకాశము ఏర్పడుతుందేమో ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను అందువల్ల ఆ పద్ధతి సవరించబడాలి Non-official agencies వారే

initiative కనుకని దానిని అడ్డంకుగా చేయక, taxation legislation లో
నిపుకని corrupt అయ్యే వద్దటి పోయేటట్లు చేయాలని, మరియు
పున్న లోపాలను పురస్కరించుకొని వర్తమాన దానిలోని చేస్తూ వారు కూడ ఎక్కువ corruptగా
మెలుగుతూ వారు జేబులు నింపుకొనే వద్దటి పోయేటట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను

N.G.Os విషయము బడ్జెటు స్పీచ్ లో చెప్పారు రు 300 లోపు జీతమున్న వారికి, ము
సరిసర రాష్ట్రాలైన మద్రాసు, మైసూరు రాష్ట్రాలలో ఏ కరువుభత్యం ఇస్తున్నారో అది అయినా ఇవ్వక
పోవడం న్యాయమైనది కాదు ఎక్కువ కరస్పాండ్లను పెంచుకొని, అసవసరమైన పనులు పెంచుకొని,
దానిలో staff ఎక్కువ చేసుకొని పున్నవారికి కడుపునిండా ఇచ్చుమనే వద్దటి సరియైనది
కాదెమో కనుక సరియైన కరువుభత్యం యిచ్చే ప్రయత్నం చేసి వారిని సంతృప్తి పరచవలసిన బాధ్యత
పుంది మాత్రము మనవిచేస్తున్నాను

ఈ కృత్రికి సంబంధించిన విషయాలలో ఎరువుల విషయం ముఖ్యమైనది ఈ సంవత్సరం
ఎరువుల కొరత ఎంతవన్నదో అందరకూ తెలుసు ఉన్న ఎరువులుకూడ సక్రమంగా ఎంపిక కావటం
లేదు ఎంపిక సమితి ప్రెసిడెంట్ కు ఇచ్చినప్పుడు ప్రొవర్బియాక్స్ అని నెహ్రూ సెమియోయల్ ఫండ్
అని ఎవో నిర్బంధాలు పెట్టటం ఆరుగురున్నది ప్రస్తుతంపున్న ఆవోరసమన్యం కొంతవరకైనా
పరిష్కరించటానికి ఎరువులు సక్రమంగా అందచేయటం చాలా అవసరం

పవర్ కు 22 లక్షలు కేటాయించారు పవర్ కు ఎంత కేటాయించినా సరిపోదు నర్వే అయిన
గ్రామాలకు ఏలాటి pressure లేకుండా power ఇవ్వాలి ఏ గ్రామాల్లో విద్యుచ్ఛక్తి వచ్చిందో
ఆ గ్రామాల్లో కనెక్షన్ ఇవ్వాలి ఎగ్రికల్చర్ కుకూడ ఎలాటి ప్రోత్సాహ చూపక కనెక్షన్ ఇవ్వకపోవటం
వల్ల ఫుడ్ ప్రొడక్షన్ పెంకబడివుంది

ఇక R.T.C. విషయం ప్రస్తావించబడింది ఇబ్బందిలేదని ఎవరూ చెప్పటంలేదు ప్రతిరోజు
బస్ ప్రయాణంచేసేవారికి ఇబ్బందిలు బాగాతెలుసు వి.టి. రాజగారేకాదు, ఎవరున్నా వాటిని చక్క
పర్చలేదు జెప్పడు ఆ స్టాండ్ లోవున్నా అవి తరేవికావు రోజురోజుకు ట్రాఫిక్ పెరుగుతున్నది దానికి
కావలసిన సౌకర్యాలు కలుగచేయటానికి కార్పొరేషన్ కు తాహతుకావాలి అందువల్ల ఈ ఇబ్బందులు
తప్పటానికి చిన్నరూల్స్ ప్రైవేటువారికి అప్పగించి లాంగ్ రూల్స్ R.T.C. వారికి అప్పగిస్తే ఇది
బాగుపడుతుంది నేషనల్ జేషన్ ప్రజలకు సౌకర్యం కల్పించేటట్లువుండాలి ప్రజలకు ఇబ్బంది
కల్గిందని నేషనల్ జేషన్ పోలీసిని తొందరగా విడిచిపెట్టటం మంచిది

ఇక, ఎడిస్ బిస్ట్రెట్ ల్ రిఫార్మ్స్ తొందరగా ఇంప్లెమెంట్ చేయాలి అందులో అంచగొండి
తప్పనివ్వాలి ఎంత తక్కువ చేయటానికి నిలుంతుందో పూచించబడింది కనుక దీనిని వెంటనే imple-
ment చేయాలి

ప్రైవేటు వాడకం cut చేయాలని, దుబారా కాకుండా వాడుకవాలని బడ్జెటు స్పీచ్ లో
చెప్పబడింది ఇది తాలూకాలో జిల్లాలో ఏమాత్రం అనుభవం ఇరుపబడటంలేదు.

శ్రీ పి ఓ సభ్యుని ప్రశ్నలకు — అధ్యక్షా, ఆర్థికమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన 66-67 సంవత్సరపు బడ్జెటును నేను బలపరుస్తున్నాను. ఈ సంవత్సరంలో మూల ప్రాంతానికి సంబంధించిన కొన్ని విషయాలను ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకురావాలనుకొంటున్నాను. మూల ప్రాంతం లంటే కర్నూలు జిల్లా లాంటి తాలూకాలో ప్రజలు ఎన్నో కష్టాలను పడుతున్నారు. తుంగభద్రా లెజిస్లేషన్ కెనాల్ పునరుద్ధరణకు గొంట్లపడటంవల్ల పంటలకు చాలా నష్టం కలిగింది. అంతేకాక కెనాల్ ఫైల్డైరింగ్ సప్లయ్ చేసేవారిలో కూడా పునరుద్ధరణ గురించి ప్రభుత్వదృష్టికి అనేక సార్లు అనుకున్నానా ఎట్టి పర్య థిసికోవటంలేదు. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం దీని గురించి శ్రద్ధ తీసికోవాలని కోరుతున్నాను. తుంగభద్రా లెజిస్లేషన్ కెనాల్ నుండి మూల ప్రాంతంలో చాలా భూమి సాగుకావటానికి అవకాశం లేకుండా పోతున్నది. ముఖ్యంగా రాజోలి బండ మొదలైన వాటి విషయంలో చని ప్రారంభించటానికి సిద్ధపడటంలేదు. ఆవిషయాన్ని బడ్జెటు ప్రసంగంలో కూడా ప్రస్తావించలేదు. మరీ వెనుకబడిన ప్రాంతం కాబట్టి ఎస్టేట్స్ అయిన ప్రాజెక్టుల వైనా తొందరగా పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను. మూల ప్రాంతంలో లా అండ్ ఆర్డర్ సిట్యువేషన్ బాగాలేదని వెనుటానికి విచారిస్తున్నాను. Law & Order విషయంలో శ్రద్ధ తీసికొని అప్పటి ఉద్యోగులకు తగు ఆదేశాలిచ్చి బాగుచేయాలని కోరుతున్నాను.

NGO ల విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు, ఆర్థికమంత్రిగారు ఉదాహరణలుగా ఉదాహరించిన మద్రాసు మైమారులలో ఇచ్చే D.A పీకీకూడా ఇప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

సెల్ సెంట్రల్ జోన్ విషయంలో ఇంతవరకు ఎంతో ఆశాజనకంగా వుండేది సెంట్రల్ బడ్జెటులో కానీ, మరదావ్ట్ బడ్జెటులో కానీ దీని గురించి ఎలాంటి ప్రవక్తి లేకపోవటం బాధకరం కనుక శాసన సెంట్రల్ జోన్ సీనియర్ బాధు కేంద్రంగా ఏర్పాటు చేయటానికి గట్టి ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను.

(MR DEPUTY SPEAKER IN THE CHAIR)

Small Scale Industries స్థాపించటానికి ప్రభుత్వం ప్రోత్సాహం చూపకపోవాలని కోరుతున్నాను. అయితే కోల్ కలెక్ట్ ఇన్ స్ట్రక్చర్స్ లో అవకాశం కలుగుతున్నాయి. దానికి సంబంధించిన ఉద్యోగులు ఏలాటి చర్యలు తీసుకోవటంలేదు. కనుక ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసికొని అటువంటి సాఫ్ట్ వేర్లను రద్దు చేయటానికి ఉత్తరాలు ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతూ సెలవు తీసికొంటున్నాను.

శ్రీ ఎం రామగోపాలరెడ్డి — అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెట్టు ప్రతిపాదనలను నేను పనుర్చించలేక పోతున్నాను. కానీ ఏఫోరజిలో ఆర్థికమంత్రిగారు, వారి భావాలను వ్యక్తపరచాలో అందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాను. రోగియొక్క రోగితక్షణాలను సరిగా చెప్పినందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాను. పోయిన సంవత్సరం కాటక పరిస్థితి ఏర్పడింది అని చెప్పారు. ఈ కాటక పరిస్థితి ఈ సంవత్సరం కూడా ఉంటుందని మననిచ్చేస్తున్నాను. 66 డిశంబరు వరకు ఈ పరిస్థితిలో చూస్తున్నాను. ఈ సంవత్సరం 174 కోట్ల రూపాయలు బడ్జెట్టు వేళారు. గతములో కంటే 22 కోట్ల రూపాయలు ఎక్కువ అయింది. కానీ తలసరి ఆదాయం మాత్రం ఎక్కడా పెరగలేదు. జాతీయ ఆదాయం పెరగకుండానే Public Debt పెరిగిపోతోంది. 460 కోట్ల రూపాయలు మనకు అప్పు ఉంది. కానీ అదాచగా

పూత్రం పెరగడంలేదు Public Debt 115 కోట్ల రూపాయలు ప్రభుత్వంచేసిపెట్టింది ఆదాయానికి తగ్గ ప్రవోర్డన్ లో అప్పులు పెరగడంలేదు ఎక్కువగా ఉన్నాయి అుట్టే శిశువునుంచి కాటికి వెళ్ళడానికి సిద్ధంగాఉన్నవారివరకు, అందరిపైన 115 కోట్ల రూపాయలు అప్పు మున్ద్రభుత్వం పెట్టింది ముం వచ్చేతరాలవారికికూడా అప్పులు ఇస్తున్నాము వ్యక్తిగతంగా ఆదాయాలు పెరగడంలేదు

దేశంలో కాటక ఎరిస్థితి ఏర్పడింది వ్యవసాయ ఉత్పత్తులు తగ్గిపోయింది దీనిని ప్రతివారు గుర్తించాలి 18 సంవత్సరాలనుంచి సరిపాలిస్తున్న కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాల తప్పడు విధానావర్తననే వ్యవసాయ ఉత్పత్తులు పడిపోయినవి దీనికి కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలే బాధ్యతవహించాలి ఈ 18 సంవత్సరాల రిప్పులు cover చేసుకోవడానికే, ఈకరువు పరిస్థితి వారికి ఉపయోగిస్తున్నది ప్రతి సంవత్సరం వర్షాలనుకూడా, కృష్ణా, గోదావరి డెల్టాలలో కొన్నిసేపే ఎకరాలభూమి ముగిసేవంట నష్టమయ్యేది కాక ఈసంవత్సరం అలాంటిది జరగలేదు ఆకొవకు ఎక్కువమంటేవచ్చింది అలాగ నిజామాబాదులోకూడా, మెట్టప్రాంతాలలో వర్షం ఉంటేనే పంట ఉంటుంది ఆపంటలను మనం ఎక్కువగా ఎప్పుడూ లెక్కలలోకి తీసుకోవక్కర్లేదు

పోచంపాడు ప్రాజెక్టు ఉంది ఆ ప్రాజెక్టుకు ఒకకోటి రూపాయలు కేటాయించారు కనీసం 3 కోట్ల రూపాయలు అయినా కేటాయించాలని కోరుతున్నాను ఒకకోటి ఎందుకూ సరిపోదు మన బడ్జెట్టులో కొత్తకొత్త ప్రాజెక్టులు కట్టాలని ఎందుకు ప్రయత్నాలు చేస్తారు పోతవాటిని స్వకమంగా పనిచేసేటట్లు ఎందుకు చూడరు? నిజాంపేజర్ ప్రాజెక్టులో 40% సెంటు అయిపోయింది దీనివల్ల ఎంతో నష్టంవస్తున్నది అక్కడ బూజులు సరిగా సాగడంలేదు చూడాలి ఆ ప్రాజెక్టు మీద కాస్త పిమెంటువేసినవారులేరు ఆ ప్రాజెక్టుకింది Sugar can ఎందుకుంది ఆ చెరకు ఎండిపోతోంది రెండుకోట్ల రూపాయల ఖర్చుతో ఆ ప్రాజెక్టు లెవెలు నాలుగు ఎడుగులు పెంచవచ్చు అలాచేస్తే ఎక్కువ ఆదాయం రావడమేకాకుండా, ఎంట నష్టంలేదు ఆ ప్రాజెక్టుకింది 50,60 వేల ఎకరాలలో చెరకుపండ తోంది చెరకు యొక్క quality దెబ్బతింటున్నది ఆ quality వదిగా ఉండాలంటే, ఇప్పుటినుంచి కనీసం 4,5 సంవత్సరాలు వరుసగా నీటివసతికావాలి మొన్న ఆ ప్రాంతంలో ఒక సెమినార్ జరిగింది సీనియర్ కాంగ్రెస్ సభ్యులు ఆయిసి సి. బాలిరెడ్డి గారు అక్కడకువచ్చారు వారికి అసంగతులు అన్ని వివరించాము వారుకూడా తప్పక చూస్తాము అని చెప్పారు కాని ఈ బడ్జెట్టులో దానిగురించి ఏమీలేదు.

N.G.O ల ఆందోళన ఎరుగుతున్నది మన రాష్ట్రంలో నాలుగులక్షల N.G.O లు ఉన్నారు అలాగే జనాభా నాలుగుకోట్లమంది ఉన్నారు అందరికీ చాలి చాలని జీతం వస్తున్నదా? N.G.O లలో బడి పంతుళ్లు, గుమస్తాలు మొదలైనవారు కష్టపడుతున్నారు. వారికి వెంటనే జీతాలు పెంచాలి ఆ బ్యూరీ ఇన్ స్పెక్టర్లు, పోలీసు ఇన్ స్పెక్టర్లు ఉన్నారు వారుకూడా ఈ N.G.O ల పెండి వస్తున్నారు. వారు ఎంతో నిర్లక్ష్యంగా ఉంటారు. Revenue Inspector చూడండి అతని నిర్లక్ష్య గురించి చెప్పక్కర్లేదు ఎంతో అధికార దర్బాన్ని ఉపయోగిస్తాడు వారుకూడా N.G.O ల క్రిందికివచ్చి, జీతాలు పెంచమంటున్నారు.

రాష్ట్రానికి ఉదయం పెరిగినా, ఉద్యోగస్తులకు ఉద్యోగాలు పెరిగినా, ప్రజావతికి న్యాయం సౌకర్యాలు పెరగలేదు. ఈ రోజున ప్రభుత్వం రేపటిని పెట్టింది గ్రామీణుల వీధి ఇస్తే ఆ రోజు తినవలసిన అగత్యం పట్టింది. మన ఇస్కంవచ్చేది, మనం తుడసి న్యాయం కట్టించేటప్పుడు సమస్యల గురించి పట్టడం అలోచిస్తున్నారని ఎన్నికలలో ఎవరు ఎవ్వారు, అనేది ఎప్పుడూ **Next generation** సంగతి ఏమిటని ఆలోచించాలి. మనదేశంలో ప్రజలు ప్రస్తుతం గ్రామీణులను ఏనాడు సరిగా దొరుకుతారు అని అభివృద్ధి ప్రాధానికే వీళ్లు, సిల్కలనుకీ మంచిగాలికావాలి వారకడంలేదు. అది కొంతవరకే ఈ కార్యకర్తల నివారణకొరకే ప్రభుత్వం మంచికృషి చేయాలి. దేశంలో ఉద్బంధాలు తగ్గడానికి కారణం ఏమిటో ఆలోచించాలి.

1942 నాటికి మన ఆహార ఉత్పత్తి సమృద్ధిగా వుంది. మన imports తక్కువగా వున్నాయి. ఈ రకపు జూనియర్ వేళకే తరువాత దేశానికి దరిద్రము వచ్చింది. దీనికి అందుకు లాభించినవారు కాని ప్రతిభ ఉన్న వస్తుంది అనే విషయం లేదు. భూమి మీద అదనంగా శిబ్బు వేసారు, సైన్ 20,30 సంవత్సరాల నాటి కరణ బకాయాలు కూడా వసూలు చేస్తున్నారు. ఈ విధంగా చేస్తే ఎప్పుడు ప్రభుత్వంలో మనం ఎప్పుడూ ఆహార సదాత్థాలను కేంద్రీకరించాలి. గులాబా అని మారు అలా ఆలోచించాలి. మనం చేస్తున్నాం.

శ్రీ ఎం. ఎన్. రాజగోపాలాచారి — అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెట్టు చాలా యున్నాయి. నిందునల్లం మీ సమయం మూడు ప్రణాళికల అంశంలో వున్నాయి. నాల్గవ ప్రణాళిక ప్రారంభంలో వున్నాయి. అందుకు, మూడు ప్రణాళికలో సాధించింది ఏమిటి. నాల్గవ ప్రణాళికలో సాధించబోయేది ఏమిటి అని తెలుసుకోవడం చాలా అవసరం. **Budget figures** యొక్క దాటవోల్ట్ అని అన్వేషించి తేలుతుంది. సుప్రీంకోర్టు పెట్టిన ప్రసంగం తేకారు. నాల్గవ ప్రణాళికలో యున్న ప్రణాళికకు సంబంధించినవి కావు. రాష్ట్ర సంవత్సరానికి సంబంధించిన నిషయాలు ఈ ఎన్నికల విషయం చూచివున్నాడు. మన సరిహద్దులలో జరిగిన మార్పులు అందులో ప్రతిబింబించలేదు. ఆ మార్పు ఏమిటి? అది తాను అంటారు. తరువాత మన సైన్యాలు, వారి సైన్యాలు వినియోగంలో ఉపయోగించినవి, అవి ప్రశంసల వారావరణం యేర్పడుతున్నాయి. మన budget లో మాత్రం దానికి అనుగుణంగా మార్పులు చేయలేదు. శ్రీ శాస్త్రిగారు ప్రతికూలంగా **food production** విషయంలో **self reliance** గురించిన నివాదము, కైకికొండ అనే నివాదం యిచ్చారు. కాని అవి ఏవి మీరు అంటారు. జరిపే కార్యక్రమాలలో కనుసరించలేదు. ఈ కార్యక్రమం ఏమిటా వైపుకు ఎదురు చూడడం జరుగుతున్నది.

అధ్యక్షా, రెండో విషయం ఏమంటే ధరలు రోజు రోజుకు పెరుగుతున్నాయి. **Control** చేయబడిన ఎస్తువులు ఆ **control** ధరలు దొరకడంలేదు. **Black market** లో దొరుకుతున్నాయి. కొంతకాలానికి ప్రభుత్వం ఆ **black market** గురించి **control** ధరగా పెంచుతూ దానిని స్థిరీకరించడం జరుగుతోంది. అంతేకాదు **social amenities** తేలుతుంది. ఎదురుచూస్తుంది. మన ఆర్థిక విధానంలో ప్రధాన లోపంనల్ల ఒక ప్రక్కన ధరలు పెరగడం రెండవ ప్రక్కన వినియోగం పెరగడం జరుగుతున్నది. ఈ రెండూ మనకు వెంటాడుతూ వస్తున్నాయి.

Annual Financial Statement
(Budget) for the year 1966-67,
(General Discussion)

1st March, 1966.

161

college కొఱకు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు ఈ విషయం గుర్తించవలసిన అవసరంవుంది అట్లాగే ఉయ్యూరు మా జిల్లాలో చాలా ఎంజర్జెన్సీ ప్రదేశం అది విషయవాది, బందరుల మధ్య వున్నది అక్కడ Polytechnic College కొఱకు వెంక కట్టిన buildings అట్లాగే వున్నాయి ఒక్క building వుంటేనే పని చేయరు అని అయ్యూరు Emergency పేరుతో కొత్త building కట్టకూడదనే policy నిర్ణయించారు కనుక buildings వున్నాయని అంటున్నాము గాని మరోకారణంకాదు ఇది వరకు Experts Committee యిచ్చిన report girls polytechnic విజయవాడలో వుండాలంటే దానిని కూడా గుంటూరులో పెట్టడానికి preparations జరుగుతున్నాయి అందుకే ఆ polytechnic building శిథిలం అయిపోకుండా అక్కడ Girls Polytechnic College పెట్టడానికి ప్రభుత్వం తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని చెప్పి మనవి చేస్తున్నాను అది అక్కడ పెడితే ఒక్క ఉయ్యూరు constituency కేకాకుండా మాకుకూడా ఉపయోగిస్తుంది

అలాగే ముఖ్యంగా గుడివాడ పట్టణం వుంది అక్కడ 60 వేలమంది జనాభా వుంటే దానికి Protected Water Supply Scheme లేకపోవడం చాలా విచారకరం. ఆ విషయమై ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను బందరుకు ఒక లక్ష జనాభావుంటే underground drainage లేకపోవడం చాలా విచారకరం ఆ విషయం కూడా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను అట్లాగే త్రాగడానికి నీరు ఎలా సరిగా లేదు

ఉయ్యూరు, గుణదల, పంకిపాడు hospitals విషయంలో ప్రభుత్వం జాగ్రత్త ఎవ్వరినీ వైద్య సౌకర్యాలు ప్రజలకు అందుబాటులో వుండేటట్లు ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను. విజయవాడ పట్టణ అభివృద్ధికి ఒక master plan వుంది అది చిత్తురూపంలోవుంది దానిని finalise చేసి ఆమోదించవలసిన పరిస్థితివుంది దానివల్ల మాకు ఎచ్చేయిబ్బంది ఏమంటే జిల్లాపరిషత్తుకు వాయి communication అభివృద్ధికి డబ్బుయివ్వండి, దానిని ఆమోదించండి అని అడగవలసినస్తున్నది అక్కడ వున్నటువంటి జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్ గారు, యింకా కొంతమంది శాసనసభ్యులు దానికి వ్యతిరేకంగా వాదిస్తున్నారు విజయవాడలో తూర్పు భాగంలో నాలుగు ముఖ్యమైన కాలువలు వున్నాయి వాటిమీద bridges కట్టవలసిన పరిస్థితివుంది అది town అభివృద్ధికి చాలా ముఖ్యం తాడిగడప, గుణదల, రామవరమ్మోడువద్ద bridges ను కట్టవలసి వుందని ప్రభుత్వాన్ని పలుసార్లు అభ్యర్థించడం జరిగింది ఈలాంటి విషయాలలో జిల్లా పరిషత్తు వ్యతిరేక దృక్పథం ప్రదర్శిస్తుంది దానికి ఒక్కటే మార్గం వుంది పట్టణ అభివృద్ధికి తయారు చేసిన master plan ను ఆమోదించి పట్టణ అభివృద్ధి కార్యక్రమంలో దానిని చేర్చాలి జిల్లా పరిషత్తువారు వాదనకుండా అక్కడ పంచాయితీలవారు, సమితులవారు, ప్రజలు తమ వంతు contribution భరించడానికి సిద్ధంగా వున్నారు. అక్కడ communication bridges కొఱకు ప్రభుత్వం వెంటనే చర్య తీసుకోవలసిందిగా నేను మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ ఎన్ రామస్వామి చౌదరి. (వేనూర్):—అధ్యక్షా, ఆర్థికమంత్రిగారు సమర్పించిన బడ్జెటును బలపరుస్తున్నాను. గత సంవత్సరంకంటే ఈసంవత్సరం ప్రణాళికను ఎంతో మెరుగుగాదిద్ది

ఒకైట్లును ప్రవేశపెట్టినందుకు చాలా సంతోషం గల సంవత్సరం నిద్యకోసం 28 కోట్లు ఖర్చు పెట్టారు ఈ సంవత్సరం 38 కోట్ల 91 లక్షలు ఖర్చుపెట్టబోతున్నారు అది చాలదు. ఇంతకు ముందు మిత్రులు చెప్పినట్లుగా ఇంకా అనేక గ్రామాలలో కళాశాలలు పెట్టవలసివున్నది పట్టణాలలో జనసంఖ్య వాగా ఎక్కువ అయినందువల్ల గ్రామాలలో కూడా కళాశాలలు పెట్టమని నేను మన ప్రభువానికి నిజ్జప్తిచేస్తున్నాను **Medical** విషయంలోకూడా గత సంవత్సరంకంటే రెండు లక్షలు ఎక్కువ ఖర్చుపెడుతున్నారు కాని ఆరెండు లక్షలూ చాలదు మన రాష్ట్రం చాలా విశాలమైన రాష్ట్రం ఈ రాష్ట్రంలో 20 జిల్లాలు వున్నాయి ఈ 20 జిల్లాలలో ప్రజల సౌకర్యాలకోసం ఇంకా ఎక్కువ వైద్య సదుపాయాలు కలుగజేయాలి ప్రతి సమితి **Headquarters** లోనూ ఒక **Hospital** పెట్టడమేగాక, ప్రతిసమితిలోనూ ఒక **Health Centre** లయినాపెట్టాలి ఇంకా చాలా సమితులలో ఒక హాస్పిటల్ వున్నది ప్రతి సమితిలోనూ కనీసం రెండు, మూడు హాస్పిటల్స్ అయినా పెడితే తప్ప ప్రజలకు సౌకర్యంగా వుండదు ప్రతి సమితిలోనూ 50,60, లెక 70 గ్రామాల వరకూ వుంటున్నాయి ఆ గ్రామాలన్నిటికీ వసతులు కలుగజేయాలంటే ఇంకా ఎక్కువ **Health Centres** పెట్టాలి **Education** విషయంలోకూడే గ్రామాలలోనైతేనేమి, పట్టణాల లోనైతేనేమి చాలా విచారకరస్థితిలోవున్నది. ప్రతి టీచరూ ట్యూషను క్లాసులు పెట్టుకోవడం, ట్యూషనుకు వచ్చినపిల్లలకు మాత్రమే చదువు చెప్పడం క్లాసులలో చదువు చెప్పకపోవడం జరుగు తున్నది దానివల్ల చాలా అనర్థాలు కలుగుతున్నాయి. ట్యూషను చెప్పించుకున్న పిల్లలకు మాత్రమే మార్కులువేసి పై తరగతులకు ప్రమోట్ చేస్తున్నారు. ఈ దౌర్భాగ్యస్థితిపోయేందుకు ఈ ట్యూషను చెప్పేవద్దతిని స్కూళ్లలో రద్దుచేసి చక్కనివద్దతిలో విద్యాభివృద్ధి చెందేట్లుగా చూడాలి **Public Health** లో కూడా నిరుటికంటే కొంచెం ఎక్కువ ఖర్చుపెట్టాతున్నారు మైనరు ఇరిగేషనుకు కూడా రెండుకోట్లు ఎక్కువ ఖర్చుపెడుతున్నారు. మైనరు ఇరిగేషను సిస్టములో నీరువున్నచోట్ల సంపు సెయ్యిపెట్టి నీరు అందించాలి మన రాష్ట్రంలో ప్రాజెక్టులక్రింద ఎంత నాగు అవుతున్నదో దాదాపు అంతా మైనరు ఇరిగేషనుక్రింద నాగు అవుతున్నది ఆంధ్రవేశం అన్నిపూర్ణ అనిపేరు పొందింది. ఆపేరును నిలుపుకోవడానికి వ్యవసాయాన్ని ఇంకా అభివృద్ధిపొందించి, మొత్తం భారతదేశానికి ఆహార పదార్థాలు అందించాలి. **Industries** కు కొంత ఎక్కువ ఖర్చు పెడుతున్న మాట నిజమేగాని అది చాలదు **Co-operative** లో ప్రతి సంవత్సరం రెండుకోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నారు. ఈ సంవత్సరంకూడా రెండుకోట్ల ఖర్చు పెడుతున్నారు. **Irrigation** విషయంలో సోచినాడు, సంత ధాగ ప్రాజెక్టుల అభివృద్ధికి ఇంకా ఎక్కువ grant ఇచ్చి ప్రణాళికా ఫలితాలు త్వరగా వచ్చేటట్లు కృషిచేయాలి **Backward Classes** కు ఈ సంవత్సరం విరుటికంటే రు 50 లక్షలు ఎక్కువ ఖర్చు పెడుతున్నారు. విరుచ్చక్తికి ఈ సంవత్సరం 32 కోట్లు ఖర్చుపెడుతున్నాం ఈ 32 కోట్లు చాలదు ఈ సంవత్సరం శ్రీశ్రీలానికి 4½ కోట్లు, ఎగువ పీఠానికి 2½ కోట్లు ఖర్చుపెడుతున్నారు. అది చాలదు. విద్యార్థి క్రాంతి అనేక పరిశ్రమలు నడుస్తున్నాయి విద్యార్థి క్రాంతి లేకుండా ఏదేకమూకూడా అభివృద్ధి చెందదు. కనుక విద్యార్థి క్రాంతి ఇంకా ఎక్కువ ఖర్చుపెట్టడానికి అవకాశం కల్పించేయాలని కోరుతున్నాను కోటి టన్నుల ఆహార ధాన్యాలను సంపాదించాలంటే 355 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టవలసివస్తుంది కనుక మన ప్రణాళికలలో వ్యవసాయానికి ప్రాధాన్యత యిచ్చి ఆహారధాన్యాలను ఎక్కువ పండించేట్లుగా చేయమని కోరుతున్నాను **Co-operative**

Societies ద్వారా క్రిందటి సంవత్సరం 30 కోట్ల ఋణాలు ఇచ్చాము. ఈ సంవత్సరం 36 కోట్లు ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తున్నది కాని ఆ 36 కోట్లు చాలవు. గ్రామూల్ ర్యవసాయ తరుణంలోనూ, ఎరువులకూ ఋణాలు లంచపడే రైతులు చాలా బాధపడుతున్నారు. అబాధం అవుతున్న వాటిని ఎక్కువ ఋణాలు యిచ్చి గ్రామసేవలలో వుండే ప్రజలకు చక్కని సౌకర్యాలు కలిగించే అవకాశం కల్పించడం కోరుతున్నాము. ప్రజల అవరణ పొందకపోతే ఏ ప్రయత్నమూ ఫలించదు. ప్రజల ఆదరణ పొందిన ప్రయత్నమే స్థిరమై యుగంబుంది. ఈ సంవత్సరం **Farmer's Co-operative Society** ఒకటి తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో ప్రారంభించినట్లు బడ్జెటులో వెల్లడవు చాలా సంతోషం. అదేమార్చి కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలు దాదాపు అన్ని ఏర్పాటుచేసామే. వ్యవసాయాభివృద్ధికి తోడ్పడి దేశాన్ని సామగ్రిగా చేయవలసిందిని కోరుతున్నాము. ఈ సంవత్సరం కో-ఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటు ద్వారా 21 మిల్లులు కాంక్షను చేశారు కాని అందులో 9 మిల్లులను మాత్రమే **open** చేయడానికి సిద్ధపడుతున్నాం. మిగతా 12 మిల్లులూ ఎంచుకు **open** చేయలేము. అది సొసైటీలతోనూ, అధికారాలతోనూ అది తేల్చుకొని, సర్కరమే చర్యలు తీసుకొని వెంటనే ఆ మిల్లులను **open** చేయాలని కోరుతున్నాము. హరిజన్ వ్యవస్థలకూ, వెనుకబడిన తరగతుల వారి వ్యవస్థలకూ కొన్ని స్కాలర్ షిప్పులు ఇస్తున్నాం. వారికి ఇచ్చేటట్లు భోజనానికి చాలడంలేదు. చాలా బాధలు పడుతున్నారు. కనుక ఇంకా ఎక్కువ ధనం ఇవ్వాలి. ధనం పండినవారు ఈ సంవత్సరంలో ఎక్కువ రైతులూ ఇస్తే వ్యవస్థలను కుప్పగించి ఆ రోగ్యంగా వుండనిచో చదువుకోవడానికి అవకాశం వుంటుంది. విద్యార్థులకు 700 గ్రామాలకు ఈ సంవత్సరం సరఫరా చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. చాలా సంవత్సరాల కాలం వెయ్యి గ్రామాలకైతే ఈ సంవత్సరం విద్యార్థులకు సమకాలికులను చూడడానికి తరతరం అభివృద్ధిచేసి తమిళనాడుతో పోలిస్తే విద్యార్థుల విషయంలో మనం చాలా అడుగులు వేస్తున్నాం. 13,500 వ్యవసాయం వున్నట్లు ఏర్పాటుచేశారు. చాలా సంవత్సరం అలాగా భారత్ లోనే ఎక్కికల్లు, సింట్టిక్ గ్రామ, హెచ్ ఎన్ టి లాంటి పరిశ్రమలు ప్రాధాన్యత, సికింద్రాబాదు ప్రాంతాలలో ఏర్పాటు చేసినందుకు చాలా సంతోషం. **Steel Factory** విశాఖపట్టణానికి నిర్ణయంగా రావాలి. అది తప్పకుండా వస్తుంది. దాన్ని తొందరగా ఏర్పాటుచేసే విషయంలో బాగా కృషి చేయవలసిందిగా మన ఆర్థిక మంత్రిగారిని, ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాము.

تمری ٹی - اچھا - (مسیر آباد) صد ر صاحب - فیئاس مسٹر صاحب
 ے حوٹ مس کا ہے میں اس کی پوری طرح تائید کرتے ہوئے ہاؤر کے سامنے
 حیدر آباد میں بیس کرنا چاہتا ہوں - یہ حقیق ہے کہ فیئاس میں مسٹر صاحب
 اسٹینٹ اور مسی آدمی ہیں - ہم سمجھ کر کے انہوں نے یہ بھٹ ہمارے سامنے
 بیس کیا اور ابی اچھی اہلیب کا بیوٹ دیا ہے -

ہم ہر سال کے بھٹ دیکھتے ہیں جبکہ دیکھنے سے معلوم ہوتا ہے کہ
 ہمارا اسٹینٹ اور دوسرے اسٹینٹ کے مقابلے میں بیاک ورڈ نظر آتا ہے - الیکٹریسی
 کے لحاظ سے دیکھیں نا ارریگیسن ورنٹلائیزر کی فیسی لٹیر کے لحاظ سے دیکھیں دو
 ہم بہت پیچھے نظر آ رہے ہیں - ہمیں چاہئے کہ ہم بھی اپنا قدم آگے نہڑا دیں - کس

صرح قدم آگے بڑھا سکتے ہیں اس پر غور کرنا چاہئے۔ حالت یہ ہے کہ سٹی میں آمدنی کم ہے۔ آمدنی درآمدیسی کس اسٹیٹ سے ادراس ہے۔ کمرالا۔ مسور دیہا، برایا نجاب سے کس اسٹیٹ سے اذوانس ہے۔ اس بحث میں ساڑھے چار کڑوڑیوں کے بعد اب کو ہم کس صرح سے وائدہ یہمجا سکتے ہوں۔ یہ سوچنے کی بات ہے آزادی حاصل کر کے ۱۸ سال گذر گئے اس کے بعد بھی ہم دیکھتے ہیں کہ اب تک سوائی مسئلہ کو ہم حل نہ کر سکتے۔ رہنے کھانے مکان کا مسئلہ حل نہ کر سکتے۔ کپلسری ایجوکیشن نہ لاسکتے۔ ٹی۔ سی۔ کے مرخص دو احابوں میں اتھس حاصل کرنا چاہیں تو انہیں نہ نہیں ملتا ہے۔ کمرالا میں ہم نے آگے قدم رکھا ہے۔ ان تمام امور میں ہمیں آگے بڑھنا ہے۔ تاکہ ہر آدمی کو نالہ نہ بھجئے۔ اسوس کے ساتھ کہنا بڑھتا ہے۔ آمدنی درآمدیسی میں عدائی صورت لے چکی ہیں۔ کئی لوگوں کو ہم دیکھتے ہیں جو بھوکے رہتے ہیں۔ بھوکے واڑے میں ایک سادی کے موقع پر یہ دیکھنے کا موقع ملا کہ وہاں حمد اور بھوکے بیرونیوں میں بچا ہوا کھانا کھا رہے تھے۔ وہ یہ تھے کہ آج ہی ہمارے ملک میں اوگ بھوکے بیرونیوں میں بچا ہوا کھانا کھائے ہیں۔ بیرونیوں کی سجاوہوں پر بحث کا بڑا حصہ حرج عونا ہے۔ بڑی بڑی بلڈنگس بنی جاتی ہیں۔ لیکن ان حیروں سے عوام کو کیا فائدہ بھجتا ہے۔ اس میں سک نہیں رہے۔ ہمارے فیٹانس مسٹر صاحب فائل اور ہمیں آدمی ہیں میں ان سے اسد رکھتا ہوں کہ وہ ان حیروں کو سامنے رکھ کر اسے امور کی طرف توجہ کریں گے۔ اس سے ایک عربی آدمی اور عرب ہو۔ عربی اور امیری کے قروں کو سامنا ہادیے کہتے ہیں لیکن سجاوہیں بڑھاتی جا رہی ہیں پرائیمر کسٹروں میں کیا حال ہے۔ انیس ال کسٹروں ہو رہے ہیں۔ ہم دیکھتے ہیں کہ کئی حیروں کی پرائیمرس دن دن بڑھ رہی ہیں۔ جو چیر دو روپہ میں ملتی ہے۔ اسے حار روپہ دیکر حار روپہ بڑھ رہا ہے۔ پرائیمر کسٹروں کی حالت سچی سے قدم کیوں نہیں اٹھایا جا رہا۔

کونسن۔ رائٹی کے بارے میں کہوں گا کہ ڈیپارٹمنٹ والے کام کر رہے ہیں۔ لیکن ہم دیکھ رہے ہیں کہ اسکا کوئی اچھا اثر اتک نہیں ہوا۔ یہ جو پرائیمرس ہیں اور جو کرپشن چل رہا ہے اسکو فیٹانس مسٹر صاحب جانتے ہیں کہ اسکو کس طرح سے ختم کرنا چاہئے۔

میں فیٹانس مسٹر صاحب کو مبارکباد دینا ہوں کہ اسٹیٹ کے اندر ادنیٰ کوٹیشن کی وجہ سے ان امپلائمنٹس کا پرابلم سالوں سے حل ہوا ہے۔ ۱۰ لاکھ روپہ کی رقم بیرونیوں کو دور کرنے کے لئے رکھی گئی ہے۔ لیکن یہ جو

رہم رکھی گئی ہے وہ کافی ہیں۔۔۔ لاکھ روپیہ کی حد تک اسکو بڑھا دیں
وسٹی کی بیروکاری دور ہو سکتی ہے۔ اسک حوسا دار کام ہوئے ہیں وہ آدھی
کوسسوں کا نتیجہ ہیں۔ دوسری بات یہ ہے کہ سٹی میں پانی کی قلت کی وجہ
سے اورسانی لاحق زور دی ہے۔ یہ دیکھ کر افسوس کے ساتھ کہہنا پڑتا ہے کہ جہاں
منسٹرس رہتے ہیں وہاں فراوانی ہے لیکن چھوٹیوں کے رہنے والے مشکلات
میں ہیں منسٹرس بھی اگر چھوٹیوں نما کر رہیں تو پانی کی کمی قلت ہے اسکا
اندازہ ہوگا۔ ہم، دنوں سے سن رہے ہیں کہ ماخرا ندی سے پانی کی سرراہی کا
انتظام کیا جائے والا ہے دین سال سے یہ سن رہے ہیں اسکا اب یہ معلوم ہوا
کہ پانی لائے ہیں مگر یائٹیپ کے پھوٹے کی وجہ سے پانی کا انتظام نہیں ہو سکا۔
ان دنوں موسم گرما اور دھوب کی شدت کی وجہ سے پانی کی قلت اور ضرورت زیادہ
ہو گئی ہے۔ میں فسانس منسٹر صاحب سے کہوں گا کہ سٹی کے پانی کے مسئلہ کو
حل کرنے میں وہ سوری نوجہ سے مدد کریں۔

اسکے بعد میں ایک اور مسئلہ پر نوجہ دلانا چاہتا ہوں وہ بھکاریوں
اور لیرسی کے مریضوں کا مسئلہ ہے۔ آج دیکھیں گے کہ عائد سات کے پاس
ان لوگوں کا ایک کارخانہ نظر آتا ہے۔ موٹروں میں بڑے بڑے افسر آتے ہیں
اسکولوں میں چھوٹے چھوٹے بچے جاتے ہیں لیرسی کے مریض سڑکوں پر بھوتے
ہیں ان پر صحت مند بچے اور دوسرے لوگ قدم رکھتے ہیں اور اسے اسے اسکولوں
اور آفس میں جاتے ہیں جسکی وجہ سے یہ معتدی مریض پھیل سکتا ہے۔ حیدرآباد
تو ایک جو ضرورت سٹی نمائے کی کوششیں کجا رہی ہے لیکن اسکی جو بصورتی
ر لیرسی کے مریض ایک ند ما داغ سے ہوئے ہیں اسلئے لیرسی کا کوئی
معمول انتظام ہونا چاہئے اسطرح بھکاریوں اور لیرسی کے مریضوں کے نعلوں سے
دلندہ کو بھی کوئی انتظام کرنا چاہئے۔ حیدرآباد سٹی کے نعلوں سے یہ ایک پرانلم
ہے جسکو میں آپکے سامنے رکھ رہا ہوں۔

جہاں تک مزدوروں کا تعلق ہے اسکے نعلوں سے میں کہوں گا کہ آج بھی
ٹکسٹائل مل بند کر دی گئی ہے۔ کیا مزدوروں کی مانگ اور انکے دیمانڈ کا حق
گناہ ہے۔ کیا مانگ کے بعد بھی انکو ہڑتال کرنے کا حق نہیں حاصل ہے۔
انکے ڈیمانڈس کو قبول نہ کیا جائے تو ظاہر ہے کہ انکو ہڑتال کا رائٹ حاصل
ہے۔ وہ اپنے حق کا استعمال کر رہے ہیں جب وہ اپنا حق استعمال کرتے ہیں تو
مالک ہما کٹری کو بند کر دیے ہیں۔ کیا وہ لوگ بھوکے ہیں بیروزگار ہیں
ہیں اس مسئلہ پر ہماری حکومت نہیں سوچی ہے۔ کیا ایک سرمایہ دار کو
اسکا حق حاصل ہے کہ وہ اسطرح نکالیف پہنچائے۔ سرمایہ دار کو چاہئے کہ

وہ محبت کتنی عوام کی تکالیف کو سمجھتے ہیں۔ اگر یہ سمجھیں تو وہ
انہی غلطیوں سے بچ سکتے ہیں۔ ان کو سمجھنا چاہئے۔ ماس ٹوٹ کر دینا دیکھ رہے ہیں
گورنمنٹ کا فرض ہے کہ وہ ایسی فیکٹریوں کو کھولے۔ آج ہم دیکھتے ہیں کہ
بیرورگاری کا مسئلہ ہے۔ ہمارے انڈسٹریلز آرٹیکل میں چھریں چھوڑیں اور
فائبر ہورہی ہیں اور بڑی بڑی انڈسٹری کے تمام کی تمام کی تیزی میں
الیکٹریسیٹی کی کمی کی وجہ سے برے کارخانوں کے تمام میں مشکلات پیدا ہو رہی ہیں
الیکٹریسیٹی کی قلت کی وجہ سے جو مشکلات ہمارے سامنے آ رہی ہیں۔ انہیں
مسٹر صاحب کو بوجھ کر ہی چاہئے۔ ہمارے اسٹیمٹ کی انکریسیٹی کے ضروریات
کو پورا کرنا ضروری ہے۔

یہاں ’’جسے کسماں - جسے حواں‘‘ کا معرہ لگانا چاہئے۔ ’’جسے کسماں‘‘ کا
معرہ اس وقت پورا ہو سکتا ہے جبکہ ہم یہ سمجھیں کہ یہاں پر زمین اور راعی
مردوروں کو فیس ملے دیں۔ اسے کسماں کے نام پر زمین ہوں جو
جوڈکس میں ہیں ان کے باوجود ان کے نام زمین ہوں۔ ان کے اسی طرح
جس طرح کہ مل کے مالک جوڈکس میں ہوتے ہیں ان کے نام زمین
رہتی ہے۔

فینانس منسٹر صاحب کی رپورٹ انڈسٹریز کے بارے میں
کافی کام کر رہے ہیں جس طرح کے ہیں انہیں سمجھنا چاہئے۔ ان اور
کھانے پینے کے کاموں کا انتظام کرنا چاہئے اور عوام کو بیرونگاری اور
مسئلہ کو تعلیم کے مسائل کو حل کرنا ضروری ہے۔ نئے نئے مسائل ہیں
ہن کو حل کرنا ہے۔

ہم آندھرا پردیش میں ان تمام مسائل کو حل کرنے میں توجہ دے رہے ہیں
گاندھی جی اور جواہر لال جی کے جس وقت ان کے حواں دیکھا ہے وہ ہم
نے پورا کیا ہے یہ تصور ہو۔ انہیں ہونے میں ختم کرنا ہوں۔ سکریٹ -

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య. — అధ్యక్షులు, మన దృష్టికి చివరిపుటలో చూస్తే అశాశ్వతంగా ఉందిగాని
లోపల మాత్రం కరువు ప్రాంతాలనుంచి వచ్చిన మాతాంటివారికి చాలా విరాళం ఉంది. ప్రభుత్వం
ఈ విషయాన్ని పట్టించుకోకుండా వాయిదా వేస్తోంది అనే అనుమానం కలుగకమానదు కాంగ్రెసు
ఉధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఈ 18 సంవత్సరాలమాడ రాయలసీమ కరువు ప్రాంతం గురించి
ఒక master plan వేసి ఆ ప్లాను ప్రకారం కరువు పరిస్థితులను అధిగమించడానికిగాని,
కరువును నివారించడానికిగాని ఏమి చర్యలు తీసుకొన్నది అని ప్రశ్నిస్తున్నాను రాష్ట్ర ప్రభుత్వంగాని,
కేంద్ర ప్రభుత్వంగాని ఆ కరువు ప్రాంతాలను కరువునుండి ముక్తి కలుగజేయడానికి శాశ్వతకరువు

Annual Financial Statement
(Budget) for the year 1966-67,
(General Discussion)

1st March, 1966

169

ఆ ప్రాజెక్టులో కలిపి, అది కృష్ణాజిల్లాకు తీసుకుపోతున్నారని ఖమ్మం జిల్లా ప్రజలు చాలా ఆందోళన చేస్తూ ఉన్నారు. మొదట ప్రవేశ వేసే ప్రకారం కాకుండా ఈ కాలనా ప్రత్యేకంగా కె ఎల్ రావు గారి స్వంత నియోజక వర్గానికి డి.సి. రేచావులు అని అక్కడ ప్రజలు చాలా అవసా పడుతున్నారు అది ఎంతవరకు యదార్థమో తెలియదు. అక్కడ ఏ విధంగా ఒరిగిందో తెలియదుగాని, ముందు ప్రవేశ చేసిన ప్రకారం ఆ కాలనను పోనివ్వాలి. ఇప్పటికి ఆ పోలేరు ప్రాజెక్టు క్రింద ఉన్న ఘాములకు ఆ నీరు సరిపోక కొన్ని వేల ఎకరాలు పొడవడి ఉన్నది. ఆ పోలేరు ప్రాజెక్టు క్రింద మొదట సర్వే చేసిన ప్రకారం పరిపాలన అన్నో భూములు ఎన్ని ఎకరాలు ఉన్నవో, అన్ని ఎకరాలకు మొదలు నీరు ఇచ్చి, ఆ తర్వాత కృష్ణాజిల్లాకు తీసుకుపోలే అభ్యంతరం లేదు. మొదట ప్రవేశ చేసిన-గుల్ల పొడమీదగా ఇటు పోవడం ఈ రోజు ప్రాంతానికి వెళ్లే-కాలనను ఇప్పుడు ఆపు చేసినట్లు తెలుస్తున్నది. కనుక ఈ కాలనను పూర్తిగా అవలు జరపాలని కోరుతున్నాను. చెన్నారెడ్డి గారికి ఆర్థికశాఖ వచ్చిన తరువాత వారు ఎన్నో మంచి కార్యములు చేస్తూ వచ్చారు. ఈ బడ్జెట్ ను మిగులు ఎడ్జెట్ గా చూపించారు. వారు హాస్టల్స్ కు గ్రాంట్ 15 రు. నుండి 20 రు. లకు పెంచారు. అందుకు హాస్టల్స్ మేనేజర్స్ తరపున వారికి నేను పూర్వపు పూర్వక ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. ఈనాడు ఎడనమికల్ బ్యాంక్ వర్క్ క్యాన్ విద్యార్థులకు-కులమత విభేదాలు లేకుండా-కమ్మ, రెడ్డి, బ్రాహ్మణ, శైశ్య విద్యార్థులకు- 1,500 రు. లోపు సంవత్సరానికి ఆదాయం కలవారందరికీ ఇటువంటి స్కాలర్ షిప్ దొరుకుతుందని వారు ఆ స్కాలర్ షిప్ పీజి కట్టకుండా ఉండిన పిల్లలకు వెంటనే ఒక జి. ఒ. పాఠ్ చేసి, తర్వాత దానిని రద్దు చేసినట్లు తెలుస్తున్నది. దానివల్ల చాలామంది విద్యార్థులు విద్య అభ్యసించే అవకాశం లేకుండా ఇబ్బంది పడతారు. పారిజన విద్యార్థులకు దొరుకుతున్న విధంగానే ఈ ఆర్థికంగా వెనుకబడిన విద్యార్థులకు కూడ స్కాలర్ షిప్ దొరికే అవకాశం కల్పించాలి. ఇన్ కమ్ సర్టిఫికేట్ లో కొన్ని గొడవలు వస్తున్నాయి. కొందరు పటేల్, పట్నారీ, తహశీల్దారు మన్ననలతో-వారికి ఎంత ఆస్తి ఉన్నా, తక్కువ ఆదాయం ఉన్నట్లు సర్టిఫికేట్ తీసుకు వస్తున్నారు అని, ఎక్కువ ధరభాస్తులు వస్తున్నాయని, అందువల్ల ఎక్కువమందికి ఇవ్వలేక పోతున్నామని అంటున్నారు. అది పరిశీలించి నిజంగా బాధపడుతున్న ఆర్థికంగా వెనుకబడిన విద్యార్థులకు-కులమత విభేదాలు లేకుండా-ఈ స్కాలర్ షిప్ పాకర్లు, హాస్టల్ వసతులు కల్పించాలని కోరుతున్నాను. ఎన్.జి.ఒ. లకు ఇచ్చే జీతాలు పరిపాక వారు బాధ పడుతున్నారు. ఉపాధ్యాయులు మన రాష్ట్రంలో ఎంతోమంది ఉన్నారు. వారికి జీతం తప్ప వేరే వచ్చే ఆదాయం లేదు. ఇదివరకు ఫ్యామిలీ హ్యానింగ్ లేకుండా ఉన్న కాలంలో-ఉపాధ్యాయులు ఏదైనామిదిమంది పిల్లలతో చాలా బాధపడుతున్నారు. ఇప్పుడు అన్ని వస్తువులకు ధరలు పెరిగిన కారణంచేత, వంద రు. జీతంతో హయ్యర్ సెకండరీ గ్రేడు ఉపాధ్యాయులు చాలా బాధపడుతున్నారు. కనీసం ఎంతో కొంత వెంటనే ప్రభుత్వం ఉపాధ్యాయుల జీతాలపెచ్చించమనిందిగా కోరుతున్నాను. రైతులు వాడుకోవేకరెంట్ కు చార్జి ప్రతివేల చెల్లించాలంటే చాలా కష్టం. రైతులకు వంట అరువెలలకు ఒకసారి వస్తుంది కాబట్టి ప్రతివేల వారు కరెంట్ చార్జి చెల్లించాలంటే కష్టంగా ఉంటుంది కాబట్టి, కనీసం వంట వచ్చేంతవరకు రైతునుండి కరెంట్ చార్జి వసూలు చేసేదానికి టైమ్ పొడిగించాలని కోరుతూ వారు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమకు వా ధన్యవాదాలు తెలుపు తున్నాను.

(శ్రీ. ఎన్ వెంకటేశ్వర్లు (మార్కెట్).—అధ్యక్షా, ఆర్థిక శాఖాసూత్యాల ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ ను నేను పూర్వపు పూర్వకంగా బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను. 66-67 బడ్జెట్

చాలా ప్రోత్సాహకరంగా ఉంది ముఖ్యంగా కొత్తపన్నులేమీ లేకుండా ఒడ్డెట్ మిగులుగా చూపించినందుకు పైవార్సే మినిస్టర్ గారికి రా హృదయ పూర్వక నమస్కారములు ఆహార పరిస్థితి క్లిష్టంగా ఉండటం వల్ల కొన్ని జిల్లాల కరువుకు గురికావటంవల్ల, కరువు నిర్ధారణ దృష్టిలో పెట్టుకొని ఏ ఏదంగా కరువు పరిస్థితులను తట్టుకోవాలి అని మనం ఆలోచిస్తున్నాము—మనం ఈ బడ్జెట్ లో వ్యవసాయానికి ఎలక్ట్రిసిటీకి ఎక్కువగా డబ్బు కేటాయించవలసిన అవసరం ఉంది ఎలక్ట్రిసిటీకి ఇప్పుడు బడ్జెట్ లో కొంత డబ్బు పెంచినప్పటికీ, ఈ పెంపుదల సరిపోదు ఇంకా ఎక్కువ డబ్బు నానికి కేటాయించవలసి అవసరం ఉంది అది వారు దృష్టిలో పెట్టుకొంటారని మేము ఆశిస్తున్నాము

Agriculture విషయం మాసికట్టయితే Minor Irrigation repairs అనండి lift irrigation అనండి, ఇవన్నీ ఈ సందర్భరం మెట్ట తాలూకాలో ఎక్కువ సదుపాయం చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది subsidy wells కు యిప్పుడు యిచ్చిన సదుపాదక యింకా ఎక్కువ కేటాయింపు చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది స్కాడి బావుల విషయంలో, 2½ ఎకరం లోపున సరిగా ఉండాలి జాయింటు పట్టాల ఉండకూడదు అని అంటున్నారు జాయింట్ పట్టాధారులకు కూడ పొట్టు ఉన్నదని మనం గ్యారంటీ తీసుకున్నట్లయితే వారికి కూడ ఈ subsidy అందే ఏర్పాటు చేయవలసి అవసరం ఉన్నదని యిప్పుడూ ఆ విధంగా క్రొత్త G.O. యిచ్చారని అది అమలు పరుస్తున్నారని తెలిసి ప్రత్యేకంగా తెలిసి ప్రత్యేకంగా ఈ objections పెడుతున్నారు వాటిని కూడ దృష్టిలో ఉంచుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది Social Welfare లో వారిజనులకు కేటాయించినది చాల స్వల్ప మొత్తం అని చెప్పవలసి యున్నది 4వ ప్రణాళికలో పారిజనుల యిళ్ళ స్థలాల కొరకు యిచ్చే grant యింకా కొంచెం ఎక్కువ చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది ఇళ్ళ సమస్య ఎప్పుడు తీరుతుంది అనేది చెప్పడానికి పీలు లేనటువంటి పరిస్థితిలో ఉన్నది అందువల్ల దీనికి ఎక్కువ కేటాయింపు చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది ఒక వృద్ధాప్యపు పింఛను అవసరం ఉన్నది ఇది కూడ చాల ఆలస్యానికి గురి అవుతున్నది మనం 20 ఏళ్ల వయసు కేసులో కేటాయించిన నష్టానికి, ఈ రోజుకీ కూడ, 4,5 మాసములనుంచి వారికి అందుక సేవం, ఏవో కొన్ని అవకాశములు ఉన్నాయని వూర్తిగా ఆపేయడం సహాయకమైన విషయం కాదు ఏదైన ప్రత్యేకమైన కేసులు ఉన్నట్లయితే వాటిని విచారించి సర్దుబాటు చేయవలసిందేగాని వాటి రూపేణ అన్నిటిో వూర్తిగా ఆపుదలచేసి, అది విచారణ అయ్యేదాకా యిచ్చి లగనంపించే అనడం మంచి పని కాదేమో? అని తొందరగా release అయ్యేటట్లు చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది Demands లో Nagurjunasagar right cancel క్రింది 6 లక్షల ఎకరాలు సాగుబడి చేయవలసిన, June-July లో నీళ్ళ యిస్తాము అని ఉన్నది అక్కడి రైతులకు సోలాన్ని బాగు చేసుకోడానికి కావలసిన tractors గాని bulldozers గాని చాల స్వల్ప మొత్తంలోనే ఉన్నవి 6 లక్షల భూమిని తగు విధంగా బాగుచేసు కోవాలంటే, దానికి కావలసిన సదుపాయాలు, బోరింగ్ లు యిప్పుడు యిచ్చినటువంటివి ఏమీ సరిపోవు ఇంకా ఎక్కువగా కేటాయించాలి. గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పినట్లు యింకో ప్రణాదం ఉన్నది. వాళ్ళు బోదె కాలవలు త్రవ్వకొనేటప్పుడు bulldozerను తీసుకుపోయి బాగుచేస్తామని అన్నారు బాగు చేస్తే బోదె కాలవ ఎటు పోతుందో, ఎక్కడికి

పోతుందో తెలియని పరిస్థితులు ఉన్నాయి. దోచుకొను దుర్భరంగా రైతులకు గొర్రు చేసే ఖరీదుంది యిటు వలెనందనే margin క్రిందకు దిగిపోవడం వలన అసంభవమైన స్థితి కలిగి వలసినవస్తుంది. ఆ పరిస్థితికి మేరైలులకు అదృశ్యం అరుగులుంటా చూడమనిం పడనం ఉన్నది. గోవలసినవస్తువులను కూడా అలాగే గుంటూరు జిల్లాలో ఎటు చూసినా పరిస్థితి అలాగే వేరే అని మొదలు కారు స్వల్ప పనులు అన్నింటా సరి కేసులుంటుంటారు. అటు ఉన్నాలో వారికి అ సులభం ఉండడం మరదే Houseలో వారి చర్యలను గోవల స్థాయి గల ప్రచారం చేస్తున్నందుకు వారికి ధన్యవాదాలు. ఈ demands అన్నింటా, Electricity గాని agriculture గాని యిప్పుడు యిచ్చినటుంటే margin కంటే యింకా ఎక్కువ చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. కరువు అలాగే దృష్టిలో పెట్టుకున్నప్పుడు Electricity ప్రోత్సాహకరంగా ఈ Electricity లేదే నెచ్చి గ్రామాలు అలాగే డిటాయి అనే ఉత్సాహం ఎక్కువ లేదు. ప్రతి గ్రామానికి electricity వచ్చినప్పుడు అటు అటుంటు వాడనికే అవకాశం ఉన్నది Electricity ఎట్ల క్రింద స్థాయి అన్నింటా అటు కొంతో కేసులు ఉంటుంది వారు ఈ దృష్టిలో అర్థమైతే అది అతివైపున ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు అధికారి వారికి నా హృదయపూర్వక నమస్కారములు.

శ్రీ పి వి రమణ (కొండకల్లు) — అధ్యక్షా, ఈ ఆపెండ్లికి ఇది అఖరు budget 4 వంతులకు అయినప్పటికీ కూడా ఆహార సహాయం పరిష్కారం చేసేటంటే పరిస్థితిలో మనం ఉన్నాము అని ఈ budget చూసిన తరువాత తెలుస్తున్నది. నేను ప్రస్తుతం మొత్తం మీద ఉన్నటువంటి విషయాలలోకి పోవడంలేదు. విశాఖపట్టణం జిల్లాకు సంబంధించిన అన్ని పోస్ట్ అండ్ టెలిగ్రాఫ్ లు మంత్రులు అలాగే అలాంటి వచ్చినప్పుడు అక్కడ ఉన్న ప్రజాస్వామ్య చలనం ప్రకారం అక్కడ వంటలు failure అవుతుంది. ఆ జిల్లాకు కావలసిన అహార సహాయం చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉన్నదని వారి దృష్టికి తీసుకురావడం అరిగింది అయినప్పటికీ ఇంకా అవకాశం ప్రభుత్వం దానిపై నిర్ణయమైన కార్యక్రమంలో ముందుకురాకేదు అని స్పష్టంగా ఈ budget ఉపవ్యాసంలో కూడా తెలుస్తున్నది. శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్టణం తూర్పు గోదావరి జిల్లాలు కలిపి ఒక Zone గా ఉండాలని అడుగుతున్నాము. లేదా అక్కడ ఉండేటటువంటి ప్రజాస్వామ్య కావలసిన, సుమారు రెండులక్షల టన్నుల, ఆహార ధాన్యాల సరఫరా చేయవలసిన బాధ్యత అయినా ప్రభుత్వం వహించవలసి ఉన్నది. ఈనాడు ఒక్క విశాఖపట్టణం town కు మాత్రమే rationing పెట్టారు. తక్కిన ప్రాంతాలకు గ్రామాలకు వేటికీ కూడా ఆహార ధాన్యాల సరఫరా చేసే పరిస్థితి లేకుండా ఉన్నది. మెట్టపంటలు కూడా వేయిన ఈ సమయంలో బాధ్యతా రహితంగా ప్రభుత్వం ఉండడం వారి కోపనీయమైన విషయం. శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్టణం, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలు కలిపి ఒక Zone అయినా చేయండి లేదా తప్పనిసరిగా అక్కడ buffer stock లో 2 లక్షల టన్నులు తక్కువ కాకుండా అన్ని రకాలైన ఆహార ధాన్యాలను కలెక్టరుగారి disposal లో ఉంచి సరఫరాకు, అయినా అవకాశాలు కలుగజేయాలని నేను కోరుతున్నాను. ఇది ఒక్కటే కాదు. ఈ వంతుకరం వచ్చినటువంటి వర్షాభావంవల్ల వచ్చేసంవత్సరం ఆ జిల్లాకు ఏతనాలు కూడా పెట్ట వచ్చు అయి ఉన్నది. ఇది జిల్లా పరిషత్ లో ఇతర రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటులో కూడా చర్చలు జరిగినాయి.

Annual Financial Statement
(Budget) for the year 1966-67,
(General Discussion)

1st March, 1966.

173

ఉండేటటువంటి irrigation ను సక్రమమైన పద్ధతిలోకి తేవడానికి అవరాకాశం ఉండదు అని తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను ఈ సంవత్సరం వంటలు పోయినటువంటి ఊరిస్పెరిల్ రెమిషన్ ఇస్తున్నాము అని చెప్పారు రెమిషన్ లెక్కలు ఏవిధంగా ఉంటున్నాయో తమను తెలిసినటువంటి విషయమే ఇప్పటికీకూడా రెమిషన్ కు సంబంధించి, అనేక లెక్కలు అడ్డంపన్నూ వున్నాయి వారిపద్ధి వనూలు చేయకుండా వుండాలంటే అనేక లెక్కలు లద్దం వస్తూవున్నాయి ఒక అసానీయం ఒక సర్వే నెంబరులో పంట పండుతుంది, మరొక సర్వే నెంబరులో పంటపోతుంది ఒక సర్వే నెంబరులో కొద్దిగానైనా నాసరే పండింది కాబట్టి శిస్తు ఇవ్వాలి అంటున్నారు అర ఎకరంలోగాని నాలుగు కుంటల్లోగాని చెరకు వేసినా, దానికి కూడా ఇది వస్తుంది అంటున్నారు కాబట్టి ఇవన్నీ పరిశీలించి, ఏ సర్వే నెంబరులో అయితే రెమిషన్ ఇవ్వడానికి హక్కు, ఆస్కారం వుంటుందో అక్కడ తప్పకుండా ఇస్తూ, శిస్తు వనూలు చేయకుండావుండేందుకు అర్హు జారీచేయవలసినదిగా కోరుతున్నాను

ఇంక, రెవిన్యూ పోస్టులకు సిస్టమ్ గూర్చి చెప్పవలసివుంది. ఈ సిస్టమ్ ను ఇంట్రడ్యూస్ చేస్తున్నామని, కలెక్టర్లకు అధికారం ఇవ్వబడినదని, వారు ఈ పోస్టులను సరఫరా చేస్తారని డిండిటి సమావేశంలోనే చెప్పారు కాని ఇంతవరకు వారికి అవి అందుబాటులోకి రాలేదు కనీసం ఈ ఘనతీలోనే వా వారికి వాటిని అందజేయడానికిగాను తగు అర్హు ఇవ్వవలసినదిగా కోరుతున్నాను

పోషల్ వెల్ ఫేర్ శాఖకు సంబంధించి ఒక విషయం చెప్పవలసివున్నది. హరిజనులకు హౌస్ సైట్స్ ఇవ్వడానికి ఇంకా ఎన్ని సంవత్సరాలు పడుతుందో మాత్రం మాకు అర్థం కావడంలేదు ఇవ్వవలసిన కట్టుబాట్లకీ, ఒక్కొక్క గ్రామానికి సంబంధించి పది, పదిహేను సంవత్సరాలు పడుతున్నది ఈనాడున్న లాండ్ ఎక్విజిషన్ ప్రొసీజర్ ప్రకారం సెక్షన్ 35 క్రింద కాంపెన్ సేషన్ ఇవ్వడానికిగాను ఎదురైతే అధికారాలను తీసుకుని హరిజనులవిషయంలో తమ వాటినిన్నింటినీ వాపరచుకోవడానికిగాను తగు అర్హు సంవలసినదిగా కోరుతున్నాను

విద్యుచ్ఛక్తికి సంబంధించి చెప్పాలి ఈనాడు ఇండస్ట్రీస్ కు సంబంధించి కట్ అంటున్నారు ఆగ్రికల్చర్ కు అవసరమైనదానిలో కట్ అంటున్నారు. మోటర్ పంప్ సెట్స్ కు క్రషర్స్ మొదలైనవాటికి సంబంధించి అన్నమాట అయితే లక్షలపైన యూనిట్స్ ను వాడుతున్నవారు వాడుతూనే వున్నారు అయితే ఈ లీకేజీ ఎక్కడ వున్నట్లు? మోటర్ కు పట్టుపడకుండా ఇవయోగిస్తున్నవారిని చట్టు కోవడం ఎట్లా? వృష్టంగా కనపడుతున్న ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకోవాలి. ఆ విధంగా వారిని పట్టుకోవాలని, ఆగ్రికల్చర్ కు సంబంధించినంతవరకు కట్ చేయకుండా వుండాలి కూడా నేను కోరుతున్నాను

ఎరువుల సరఫరా ఏవిధంగా జరుగుతున్నదీ ఇక్కడనే అనేకసార్లు చర్చకు వచ్చినవి. ఒక విషయాన్ని ఈ సందర్భంలో ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువస్తాను కోఆపరేటివ్స్ ద్వారా ఇచ్చేటప్పుడు తప్పనిసరిగా 30 వర్సెంట్, 25 వర్సెంట్ ఎరువుల రూపంలో తీసుకోవాలి అంటారు ఎరువులు సరఫరా చేయలేని పరిస్థితిలో ఆపేరకు అప్పు ఆపెయ్యమంటున్నారు తప్ప డబ్బుమాత్రం ఇవ్వడంలేదు ప్రశ్నిస్తే,

ఎరువులు ఇన్వల్యూమెంట్లు కొబ్బరి, ఉబ్బు ఇచ్చివచ్చుటకీ, మార్కెట్లో ఎరువు వేరకను కొబ్బరి ఇన్వల్యూమెంట్లను అనుసరించేవి అర్జుమెంటు తీసుకువస్తున్నారు ఇదెక్కడి అర్జుమెంటో నాకు అర్థం కావడంలేదు ఇది సరియైన విధానం ఎంతమాత్రం కాదని మరచిపోతున్నాను ఈనాడు ఎంత కావాలంటే అంత మేరకు ఎరువులు బ్లాక్ మార్కెట్లోకి వస్తున్నవి అనకాపల్లి మార్కెట్లో బ్లాక్ మార్కెట్లో ఆమ్మోనియం సల్ఫేట్ ఈనాడు 125 రూపాయలు లభిస్తున్నది మామూలుగా దాని ఖరీదు 250 35.40 రూపాయలు మాత్రమే మరి ఈ సరుకు లాంటి మార్కెట్లోకి ఎక్కడ వస్తున్నది? ఒక ప్రక్కన కంట్రోలు అంటున్నారు ఈసరుకులూ బ్లాక్ మార్కెట్లోకి ఎక్కడ వస్తున్నది? వియల్ డబ్బు పర్మిట్ ఇస్తే తప్ప సరుకు నిడుదల చేయడానికిలేదు అంటున్నారు మీకికాదు ఎంత సరుకు కావాలంటే అంత బ్లాక్ మార్కెట్లో దొరుకుతున్నది వీటిని సక్రమమైన వద్దటిలో రైతులకు సరవరా చేయడానికి పూనుకోవలసినదిగా వెబుతున్నాను

ఇంక, వృద్ధాశ్రయ పెన్షన్స్ ఇచ్చే విషయంపై ఇండాక్ వార్నెస్ వీన్ కోశ్చిన్ వచ్చింది ఒక సంగతి మంత్రిగారందరికీ తీసుకువస్తాను ది డిస్టిక్టు ట్రెజరీస్ ఆఫీసు మనిఅర్డరు చేస్తుంది దాని ద్వారా తిరిగి వారికి ముడితేనే తరువాత నెలవారికి పంపించడం జరుగుతుంది లేకపోతే లేదు విశాఖ జిల్లాలో కనింకోట సమితిలో 263 వృద్ధాశ్రయ పెన్షనరీస్ వుంటే 140 మందికి సంబంధించి రసీదులు రాలేదని వారికి ఏప్రిల్ నెలనుండి ఈనాటివరకూ ఇవ్వలేదు రూల్స్ లో ఇవ్వడానికి అంటున్నారు ఈ విషయంలో తగుచర్యలు తీసుకోవలసినదిగా కోరుతున్నాను

హాస్పిటల్స్ గూర్చి ఒకమాట చెప్పవలసివుంది విశాఖపట్టణంలో కె.జి. హాస్పిటల్ వుంది ఇది చాలా ముఖ్యమైన హాస్పిటల్ చాలా చిన్న విషయాలలోకూడా అక్కడ శ్రద్ధ తీసుకోవడంలేదు. నేను స్పెషిలిస్ట్ గా చెబుతున్నాను రాజేంద్ర ప్రసాద్ వార్డు అని ఒక వార్డు వున్నది పేర్లు మాత్రం పెద్ద పెద్ద నాయకుల పేర్లు వుంటాయి అక్కడమాత్రం అతి చిన్న విషయాలలోకూడా శ్రద్ధ తీసుకోవడంలేదు. మంచినీళ్లు వుండవు రోగులకు. స్నానంలేకపోతే సరేసరి, త్రాగడానికికూడా రోజులో ఏ అయిదు, పది నిమిషాల్లో తప్ప అంతకంటే ఎక్కువ వరలరు అంతేగాక, కనీస ఆరోగ్య స్కూలుకూడా పాటించడంలేదు ఎక్కడ మాలినా రోగుల మంచాలకు ప్రక్కన, ఎక్కడమాలినా క్లీనింగ్, బల్లెటరుగులు విసరితం, డి.డి.టి అయినా కొట్టరు ఇటువంటి చిన్న విషయాలలో వారు శ్రద్ధ తీసుకోవడంలేదు

ఇంక, పోలీసు రాజ్యంగూర్చి చెప్పింది పరిస్థితులు చాలా విపరీతంగా తయారవుతున్నాయి అనకాపల్లిలో ఈమధ్య కొన్ని విపరీతమైన సంఘటనలు జరిగాయి. గ్రామాలనుండి రాత్రి ట్రెయిన్ లో దిగినవారికి ఎటువంటి రక్షణ వుండదు అనుమానంగావుందని, ఆ ఆనామి జేబులో డబ్బులెక్క పెట్టడం, లెక్క పెడుతున్నప్పుడే కొంత కొట్టేయడం తర్వాత అతనిని పోలీసు స్టేషన్ కు తీసుకువెళ్లి అక్కడ ఇంకేవో కంప్లెయింట్స్ తక్కినడబ్బు కొట్టేయడం ఇదీ జరుగుతున్నది అక్కడ వున్న అధికార్లు దృష్టికి స్పెషిలిస్ట్ గా తీసుకురావడం జరిగింది నర్సింగ్ ఇన్ స్పెక్టర్ కు చెప్పడం జరిగింది. అయితే ఈ విషయాలలో ప్రభుత్వానికి ఎటువంటి ఖాతరాలేదేమో. దొంగలు, రచ్చదీలలనుండి రక్షించవలసిన పోలీసు డివార్డు మెంటు ఈనాడు వారు చేయవలసిన పనులను పేరే చేస్తున్నారు. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తప్పకుండా తగు చర్యలు తీసుకోవాలి.

ఈనాడు మునిసిపాలిటీలకు విస్తృతం చేయాలనే ఉద్దేశంతో ఆ ఘట్టు ప్రక్కలనుండి గ్రామాలను వాటిలో కలపడం జరుగుతున్నది. విశాఖపట్టణం మునిసిపాలిటీలో ఆ ఉద్దేశంతోనే 14,15 గ్రామాలను కలిపారు, కాని ఆ విధముగా కలపడం వల్ల లాభమేమీ జరిగింది? కొత్తగా చేర్చిన ప్రాంతాలకు ఎటువంటి అవకాశాలు కల్పించడంలేదు? ఆరోగ్య ఇతర సదుపాయాలు కలిగించడంలేదు. అటువంటివి దీనివలన ప్రయోజనమేమిటని నేను అడుగుతున్నాను?

ఇంక, డిపెండెంట్ విషయమున్నది ఏజిటేషన్, వారిని వదులుతారా లేదా అనే విషయాల అటువంటి అటంచండి పెరోల్ వైపునూ, హాస్పిటల్ కు వారిని ఆరోగ్యం బాగులేకపోతే తీసుకువచ్చి న్నప్పుడు చాలి కుటుంబంలోని వారినికూడా వారితో మాట్లాడకుండా చూస్తున్నారు. సైసిఫిక్ గా నేను చెబుతున్నాను విశాఖపట్టణం కె జి హాస్పిటల్ కు పోతన నన్యాసిరావు అనే డిపెండెంట్ ను శ్రీ రాజేంద్ర ప్రసాద్ వార్డు సి బ్లాకులో ఉన్నాడు ఆయన భార్య ఉన్నట్లు కనబడకూడా చూడడానికి ఏళ్లెడని సంపించేయడం జరిగింది భార్యగాని, పిల్లలతోగాని మాట్లాడనివ్వడానికి మూడు ఆర్డర్లులేవు అంటారు. ఈవిధమైన, నిరంకుశమైన పద్ధతిలో జరుగుతున్నది. కపీరం మానవ హృదయంలో ఈ విషయాలను అర్థంచేసుకుని ప్రవర్తించాలని నేను చెబుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ — రేపు ఉదయం 8-30 గంటలకు తిరిగి సమావేశమవుదాము

The House then adjourned till Half-past Eight of the Clock on Wednesday, the 2nd March, 1966.